

1894/10/11

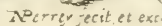
1894/10/11

ma

~~can. 99~~ ~~121~~
124. n. 18.

THEATRVM
OMNIVM SCIENTIARVM
EXC.^{MO} COMITI DE OÑATE
PLAVDENTIVM.

THEATRVM OMNIVM SCIENTIARVM,

SIVE

APPARATVS.

QVO EXCEPTVS FUIT

EX C.^{MVS} PRINCEPS

D. INNICVS de GVEVARA,

ET TASSIS

COMES DE OÑATE, & VILLAMEDIANA, &c.

AC NEAPOLITANI REGNI PROREX

SAPIENTISSIMVS

IN NEAPOLITANA ACADEMIA

IN INSTAVRATIONE STVDIORVM ANNI MDCXLIX.

CVM POST SEDATOS NEAPOLITANI REGNI TVMVLTVS

TANTO PRINCIPE AVSPICE

NEAPOLITANA PALLAS ARMORVM TVRBINE PENE OBRVTA

CAPVT EREXIT.

PROFESSORES GYMNASII NEAP.^{NI}

MOECENATI SVO VERE OPTVMO, VERE MAXVMO,

GRATI ANIMI ERGO

P. D. C.

Ex Domo

in m^o Montium.

NEAPOLI, Robertus Mollus Typographus Excudebat

Anno Dñi MDCL.

EX.^{MO} DOMINO
D. INNICO
DE GVEVARA,
COMITI DE OÑATE,
ET VILLAMEDIANA,
NEAPOLITANI REGNI PROREGI,
VERE MAGNO, VERE INVICTO.

NEAPOLITANI GYGMNASII PROFESSORES
Dedicant, Consecrantquè.

A Est rerum à Te gestarum
laus, ac gloria (EXC. ME
PRINCEPS) vt etiàm in
quas Oceanus in extrema Ter-
rarum submouerit Insulas, eo-
rum fama peruaferit, quæ virtute viam pan-
den-

dente,plaudenteq; Fortuna tot iàm annos prò
tuo Inuiētissimo REGE gessisti . Eo quippè
consilio, animiq; ingentis amussi victoriarum
momenta rexisti,vt feliciores sempèr euentus
pepererint , è quibus summa rerum pende-
ret , quàm vnquàm armorum Imperatores
concupiuerint . GERMANIAE res inter
Gothicas, Palatinas, Saxonicas, Dacicasquè
procellas penè naufragas Hispanus verè Ty-
phis, arrepto veluti gubernaculo , Magnani-
mus Parens tuus asseruit , at non finè Tui
consilij Cynosura ; Verùm quia vniuerso
Terrarum Orbi natus eras , pòst Vrsam cùm
multò quid ferocius nostra in Sirene sæuaret,
quæ contumacior per moras facta , transmari-
nas etiàm gentes in spes non vulgares erexe-
rat : Te dènum è Tiberi, quasi è triumphali
solo tecum vnà triumphos veheres,aduentan-
te , cesfit non finè lachrymis , quòd serò eum
Heroem aspiceret, cuius si periculum fecisset
anteà,in tot pericula non incidisset . Venisti,
Vidisti,Vicisti,, tanta ipsius, quæ modò pu-
gna-

gnauerat, plebis alacritate, vt fateretur plùs sibi profuisse victoriam , quàm victori , ac vitam se verè futuram , nisi à te victa fuisset : triumphale ferrum ad victoriam adhibuisti , non ad vltionem , tequè illi parentem amantissimum, ac pijsimum Ducem præstitisti.

Quis verò tot inter Regni calamitates de re literaria cogitaturum Te vnquàm sperasset, potissimùm verò obsidente per ea tempora Salernum Gallo, ac vicinis Insulis occupatis nauigiorum indagine nostra litora prætexente, quasi cùm terra vnum Salernum , totum mari Regnum cuperet obsidere . Quid tunc egisti? quæ tuæ fuerunt partes? O rem non dicam Heroe, sed te dignam ! hoc enim vno Heroas omnes pari omnium iudicio superasti . In Gallos tota belli mole conuersus tam trepidè eos explicare fugam coegisti , vt tormentarias moles , & nonnullas eorum cohortes , quæ fugam è vestigio non occupauerant, in potestatem redegeris. Et hæc cùm ageres studia pacis non seposueras; pu-
b gnante

gnante quippè tuo àd Salernum milite, re-
ficiendo nostro Gymnasio sedulam alij naua-
bant operam, cùmquè Apollinis arcum in
hostem intenderes, eiusdè in vrbe citharam
temperabas. Cùmquè hæc armorum, lite-
rarumq; consilia agitares, Regium ærarium
tot ciuiliū bellorum iacturis exhaustum, ac
dissipatum summa prouidentia respexisti; sed
quanàm hæc solertia, qua dexteritate egisti!
Regnum quippè cùm stabilires, ærario in
opportuna bellorum, pacisquè constituto;
Populo etiàm, qui òb intestini Martis incom-
moda penè iacebat exanimatus, rem frumen-
tariam prouidisti, ipsa àd miraculum obstu-
pescente natura, quòd quas ipsa segetes sup-
petere desperabat, tu per exteras Prouincias
toto Mediterraneo cõquisitas importari Nea-
polim imperaueris.

Proindè tam altè nostris pectoribus tanti be-
neficii incidit magnitudo, vt occasionem me-
ditaremur, qua grates si minùs te dignas, prò
nostra saltèm tenuitate referremus.

Igitur

Igitur communi omnium assensu, probante insuper summa alacritate nostra consilia Illustrissimo Domino Don Ioanne de Salamanca Regij Sacelli maiore ædituo, ac nostri Præfecto Gymnasij meritissimo, statim institutandis Studijs Nouembrem diem eius, qui se proximè inuoluit, atquè elapsus est, anni in tuarum laudum vertimus inuitamenta. Quænam illa omnium fuere Studia, cum parietes ipsi, ac perystilia nostri Gymnasij gestire prælætita viderentur ! Quænam illa concio è Togata gente, ac delibato Equitum flore composita, pro qua tuas in laudes qua maxima potuit dicendi contentione orationem habuit D. Ioannes Baptista Cacacius Regius Institutionum Ciuiliū, & Eloquentiæ nostro in Gymnasio Professor Vir Hispani nominis amantissimus, tuiquè studiosus in paucis. Eiusdè etiam opera non vulgaris fuit in tuis encomijs carmine concinendis, omniq; Gymnasio Emblematis, Impresijs, Odis insuper, & Elogijs exornando.

Nè

Nè tamèn idem qui occidenti Soli tantæ celebritati terminus esset, omnem hunc Apparatum Typis committere , tuoq; Nomini constituimus consecrare . Vna interim in Longonem expeditio à te tam magnanimis votis , tam generosa indole suscepta cùm nostra in Te studia distineret , instar interrupti aggeris obiectu amnis, Tuarum gloriarum auxit materiem, tam nobili Triumpho de Gallis tam breui tempore reportato : Qua vna victoria non vnus tantùm Neapolis ; sed totius res Italiæ confirmasti . Arbitram quippè Tyrrheni maris Insulam portus Nobilitate celeberrimam Gallus infederat, ac prædatoria Classe per hæc nostra deuectus maria, in ipsa pace nos obsidebat ; nullum quippè soluebat à supero ad inferum Mare nauigium , quod illi non inuaderent , ac diriperent . & ingentes onerariæ , quæ mitem expertæ Oceanum fuerant , in Yluæ statione patiebantur naufragium . Tu tamèn difficilimis temporibus comparata Classe Yluam

appu-

appulisti, cumquè Gallus ità confideret rebus suis òb commeatum omnium copiam, quàm in multorum annorum obsidionem comparauerat, vt longum diceret esse Longonem obsidere, eorum iactantiam decoquere coegisti, ità ostentatis armis, eaque virtute oppugnationem aggressus, vt nisi citò se dedidissent, extrema se passuros agnoscerent.

Perindè in nouam præsentis Anni Studiorum instaurationem triumphalem Tibi pompam nostra in Academia meditabamur. totum se nouis inuentis tanto triumpho debitis noster Cacacius Illustrissimi Gymnasiarchæ iussa secutus, addixerat, cùm nunciatur tuam cæptis obstitisse modestiam, nec partem laudum velle, qui tantum Triumphum soli Deo referebas acceptum. O virtutem singularem! O inauditam in triumphanti PRINCIPE pietatem! venantur pleriquè falsas, Tu veras abnuis laudes: Dicam profectò Te parem summis Imperatoribus Triumphis,

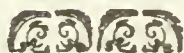
ac victorijs esse ; sed hac vnà modestia ipsos æquasse celites.

Vnam igitur exacti iam anni celebritatem typis excusam in præsens offerimus , & licet tuam videamur læsisse modestiam , finas tamen nostrorum animorum gratas vices in lucem efferri , æternam memoris facti gratiam testaturas.

Igitur flores hosce , qui tuis inscripti beneficijs in Neapolitani Gymnasij areolis adoleuerunt , benigna , hilarique fronte recipias , ac Neapolitanam Palladem ama , quæ aura tui fauoris afflata , fore sperat , vt in eos fructus sui flores erudiantur, quos Austriaco Imperio subiectæ Prouinciæ , ac gubernandæ gentes , non sinè tui Nominis encomijs immortalibus, æternùm valeant degustare . Vale Inuietissime Princeps , & nostri Gymnasij qualecumquè munusculum æqui , bonique consulas , & istum animum tuum semper nobis conserua . Neap. Anno Dom. 1650 .

BENEVOLO LECTORI.

D. IOANNES BAPTISTA CACACIVS I. C. NEAPOLITANVS
in Neapolitana Academia Institutionum Ciuiliū, & Elo-
quentiæ Professor S.

*V A S I Heroum monumentis meus calamus ser-
uaretur, post tot Hispanorum Principum laudes,
quas me Carminibus celebrasse non es nescius,
Amice Lector, Excellentissimi COMITIS
de ONNATE nomen cum Camillis quidem
illud, cum Scipionibus numerandum ad sui me
ciet encomia. Et verò eloquentiæ, ac Poeseos stu-
dio nuncium penè remiseraam, ac valedixeraam; periculose enim, & in-
felicitis me Palladis esse non ignoraueram, adeoque ad ea studia me totum
conuerteram, quæ magis essent è re familiari; Cum repente ad COMI-
TIS de ONNATE nomen reuiuiscere mea Calliope, & spem præter
spem visa est speculari. Iacuerant Neapolitanis seditionibus obtrite li-
teræ, ille instaurari iussit. Semirutæ erant Gymnasia, refici imperauit,
& velut è scissa, attritaquæ sulcis tellure vberior seges emergit, ita è
bellicis tumultibus COMITIS de ONNATE prudentia singulari
compositis, in maiorem pompam, ac decus se se Neapolitana Pallas
erexit. Igitur grati animi vices tanto PRINCIPIS fuerant adhibende;
cum par esset tanti beneficii magnitudinem aliqua saltem obsequentis ani-
mi nota palàm facere, ac aperire. Appetebat interim renouandis Studiis
definita dies ineuntis Nouembris recurrentis Anni MDCXXXIX.
Illustrissimus nostrorum Studiorum Præfectus, ac Regij Sacelli Maior
Aedituus D. Ioannes de Salamanca pari omnium voto, assensuq; curam
mihî*

mibi tùm habendæ in instauratione Studiorum Orationis, tùm Carminum, aliarumq; Scriptionum mandat. Enimverò Legum Studia nonnihil erant impedimento, & cùm pœseos paleis Legum frumenta certabant. Excussi tandèm fœcundum pectus, & è quodàm veluti somnio iacentem Musam excitavi. Operis argumentum aliundè petendum non fuit, cùm ipso in Gymnasio abundè suppeteret. Igitur occasione Theatri, quod in publico Gymnasio cernitur, id nomen huic Pompæ indidimus: Theatrum scilicèt Scientiarum omnium COMITI de ONNATE suo reparatori plaudentium, tùm Phrenoschematis, ac Emblematis Gymnasij intercolumnia, additis etiàm sua per interualla Odis exornabantur: donèc ad Theatrum deuentum fuit, ubi Scientiarum omnium, quas ibi profite-mur aderant simulachra. rem deinceps suo enarrabimus ordine, quo acta fuit. Tu interim, Amice Lector, nostro Theatro si libet, plaude; nàm mihi unum in votis, ut scilicèt Dominis auribus gratè accidam, ac possim cùm Claud. exclamare:

Iàm Dominas aures, iàm Regia tecta meremur,
Et chelys ONNATE iudice nostra sonat.

Excellentissime Domine.

Scientiarum Theatrum , siuè Regiæ Neapolitanorum Academiae
Apparatum Librum omni elegantia, omniq; eruditione refer-
tum, non modo ea, quæ digna Principe, ac doctissimis Viris iucū-
dissima continere, verùm humanarum Literarum libris, qui studiosis
multum lucis adferunt, veluti quasi facem præferre inueni: Illumq;
ob priscum dictiōis genus, quodq; plurima, quæ rem literariam
egregiè iuuent, quæq; ad stimulum conferant, & exemplum reclu-
dant, nihil interdū admiscentem, quod nostris legibus, honestatiquè
quoquomodo repugnet, dignum luce existimo, excudiq; meritissi-
mum censeo. *ij. Octobris 1650.*

Exc.^{tiæ} Tuæ

Addictissimus seruus
Andreas Genutius.

Visa supradicta relatione IMPRIMATUR

Zufia Reg. Casan. Reg. Caracciolus Reg. Capicius lat. Reg. Garfia Reg.

Prouisum per S. B. Neap. die 3. Octob. 1650. Tagliauia.

ENARRATIO APPARATVS.

XCELLENTISSIMI COMITIS DE ONNATE
meritis hoc Anno à Neapolitani Gymnasij Pro-
fessoribus constituta celebritas quam paucis erit enar-
randa. Ea ità se habuit. In ipsa Neapolitani Gyn-
nasij Porta, marmoreis illa quidè Columnis, cæte-
raquè operis elegantia Romanarum substructionum,
imaginem referente huiusmodi elogium desupèr constitutum
erat:

D. INNICO VELEZ DE GVEVARA

Comiti de Onnate, &c.

Ac Neapolitani Regni Proregi meritissimo;

Principi verè magnanimo,

Pace, Belloquè

Tàm armis, quàm literis

Probatissimo,

Quòd Alphonsum Aragonensem emulatus,

Quam urbem pace firmavit,

Literis etiàm,

Quæ in illa bellorum iniuria desciverant,

Illustravit.

Muse loci huius Indigenæ

Reparatori suo sapientissimo

Grati animi

Æternum hoc monimentum

P.

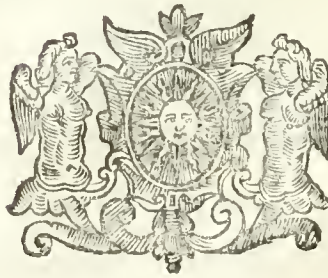
d

Tùm

Tùm parietes ipsi , ac perystilia tam ampli, ingentisque Gymna-
sij holosericeis peristromatis vestiebantur , omni Carminum
genere , quàm bellè , concinnèquè distincta ; itaut om-
nia illa perystilia , ac pilæ marmoreæ, quæ con-
tinentes fornices sustentabant àd Theatri
molem proludentes , Odis, Impresijs-
què superimpositis , & Em-
blematibus in vi-
cem excipe-
rentur;

Sed antequàm àd Theatri pompam perue-
niamus, libet proludentia hic Em-
blemata, tùm Odas etiàm, &
Phrenoschemata , siuè
Impresias adij-
cere .

T H E A T R V M

DESVMPTVM est hoc Emblema ex Ammiano Marcellino lib. 23. historiarum, vbi cùm ageret de bello Iuliani cum Persis, multa illarum gentium moribus disertissimè cumulat, potissimùm vero solenne apud eas hoc esse refert, vt ignis, quem è cèlo delapsum ratæ sempiternis custodiunt foculis, exiguam portionem, vt faustam præire suis Regibus voluerint : idemq; de Indis affirmat Phil. lib. 2. cap. 13. prætulisse scilicèt faces, quæ in ara Mithræ, hoc est solis essent accensæ. At ignem Sapientiæ symbolum veteribus fuit, vt auctor est Caussin. lib. 1. parab. histor. c. 23. Docemur hoc Emblemate non benè Regna administrari, nisi à sapientibus, quod Xenophon in Agesilai historia quambellè demonstrat, & Homerus Vlysssem à sapientiæ laudibus commendat. Vndè arrepta occasione in Excellentissimum Comitem de Onnate diggre-mur, quem omnibus sapientum Principum laudibus excellere suo bono lætatur nostra Neapolis.

Arfacis) Arfacides primus Parthorum imperium constituit, obscurè quidem genitus, & latronum inter adolescentiæ rudimenta ductor; paulatim verò è latrone bellator, senescente Macedonum imperio ob mortem Magni Alexandri, Pulsis è Persia Græcis, sibi illam asseruit, à quo Persarum Reges se cognominari Arfacidas gaudent, vt nostri Imperatores Augustos, quadere latissimè Ammianus Marcellinus d. lib. 23. histor. pag. 290. vndè illud Mart.

Scis quid in Arfacia Pacorus deliberet aula.

OMNIVM SCIENTIARVM. I.

Regna Sapientibus committenda.

EMBLEMA I.

ARSACIS hostiles poscens cùm Persa phalanges,
Ardua belligeri fræna moueret equi,
Præuius antè rotas, & mille micantia signa
Sublimi curru viuידus ignis erat,
Præuia, vt innueret, nisi sit sapientia Regum,
Non benè regnorum pondera posse regi.
Quid non sperandum Austriacis, sapientia Velez
Dùm prait, & Latij tàm benè fræna quatit?

A

Notum

NOTVM est, quod de Medusa narrat Pausanias, eam sc. cùm homines iuxta Tritonidem paludem habitantes verteret in lapides, Deorum beneficio à Perseo Iouis, Danaesquè filio occisam, eiusquè caput horridum crinitis anguibus Palladi dono datum, quod illa suo clypeo gestabat affixum, quem ubi concuteret, terrorem hostibus quam maximum incutiebat. de Palladis clypeo in hanc sententiam loquitur Virgil.

*Aegidaquè horrificam turbata Palladis arma
Certatim squamis serpentum, auroquè polibant,
Connexosquè angues, ipsamquè in pectore Diuæ
Gorgona dissecto vertentem lumina collo.*

Nos verò Gueuarensē Palladem, siuè sapientiam expressuri, quæ non terrorem, sed vitam semianimi Regno contulit, Gorgonis loco, quinque illius gentilitia corda in Palladis clypeo collocauimus; cor enim septum animæ appellauit Horus Apollo in suis Hieroglyficis *καρδια φυχῆς σὲν θάλασσαν*, quod in suam illi sententiam vertunt, qui animam in corde constituerunt, quo pertinet etiā quod ait Dionys. de diuinis nominibus cap. 9. Mentem sc. respondere capiti, opinionem ceruici, pectori, siuè cordi animum, cupiditatem ventri, crura verò, & pedes naturam denotare. Quamuis non ignorem Varronem animam per totum corpus discriminari in varias propagines affirmasse; cuiusquè enim hominis animam in octo partes distribuit; quinque enim statuit, quibus sentiunt homines: sextam, qua cogitant: septimam, qua progenerant: octauam, qua voces mittunt.

Libycas) Libycas minas adieci mus ad significandam Medusæ immanitatem, quam Africæ belluam fuisse nonnulli putant, vt refert Natalis Comes lib. 7.

Ex virtute sospitas.

EMBLEMA II.

QUæ modò terrificam iactabat Gorgona Pallas,
Et Libycas clypeo gesserat antè minas.

Anguibus excussis cur cordibus ægida vallat,
Proquè Medusæo vulnere vivit amor?

Palladis ONNATÆ sunt hæc insignia : vitam,
Quam dedit Ausoniæ, cernimus in clypeo.

THEATRVM

PLin. lib. 9. cap. vlt. mirum hoc dictū refert de Balæna, & musculo .
ait enim Balænam immane illud pelagi monstrum nonnunquā
adeò superciliorum pondere grauari, vt præclusis ea mole oculis,
nesciat quò iter intendat . Tunc verò, Diuina Prouidentia, musculum
illi piscem adesse, qui illi prænatans obstantia vada, ac syrtes demonstrat,
idedòquè piscis ille à veteribus Balænae oculus dictus est. Non abs re Ba-
lænae nomine Neapolitanum Regnum significauimus, quod nuperrimè
plusquàm Cymmerijs tenebris caligauerat ciuiliū armorum supercilio
fatigatum ; At illi musculi vicem exhibuit sapientissimus Comes de
ONNATE, veræ pacis, ac tranquillitatis viam ostendens, ac tyranni-
cas Guisj Ducis fraudes, ac tricas detegens , quibus ille stultissimum
quemq; ad nouarum rerum consilia impellebat ,

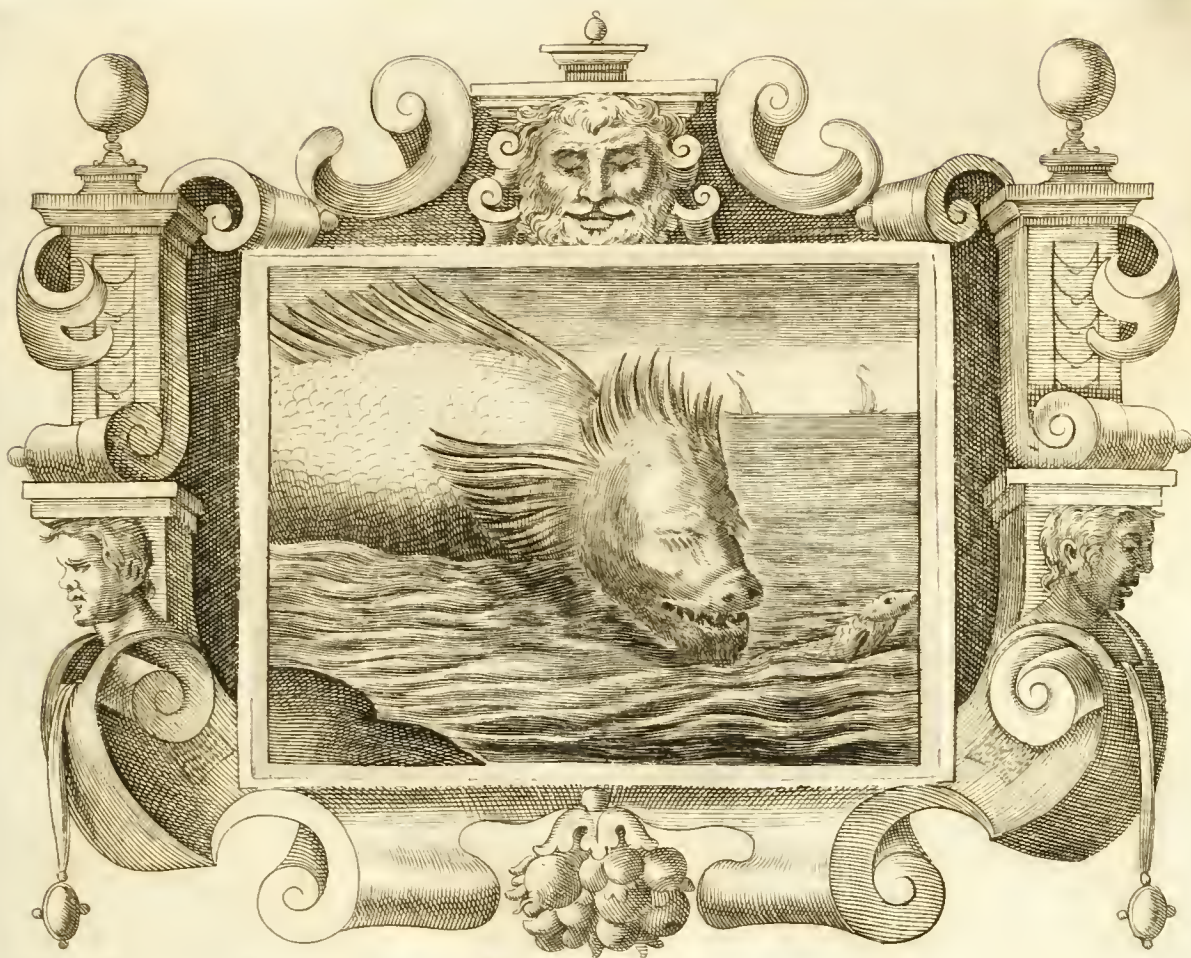

OMNIVM SCIENTIARVM. 3

Certa Dux Sapientia.

EMBLEMA III.

QUIS putet? æquoreum prægrandi corpore cæcum
Caligat quandò mole supercilij,
Musculus est illi saxosa per æquora piscis
Ductor, in infensûs nè ruat insidias.
Sic Italis nè terra ruat per tela, per ignes,
Numina Gueuaram constituere Ducem.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
CHICAGO, ILL.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
CHICAGO, ILL.

THEATRVM

Iosephus lib. 2. iudaicar. antiq. c. 10. auctor est Moysen in expeditione contra Ethiopas, Ibides aues secum detulisse, ut exercitum tutum à serpentibus redderet, quibus Ibides sunt infensissimæ: Ibis autem maximæ venerationi Aegyptijs erat, quod cordis figuram exprimit, cum collum, & caput sub plumis abdit, ut refert Ælianus lib. 10. de animal. c. 39. Vide etiam Orum Apollinem lib. 34. Cor autem sapientiæ symbolum veteribus fuit. & in hanc significationem accipiunt Hebræi suum צב . hinc mos ille apud veteres osculandi pectus. Sic Leonides pater Origenis, dormienti filio sæpè pectus osculabatur illud sapientiæ domicilium veneratus. Sic apud Eunapium Sardianum Progresij sophistæ eloquentiam mirati auditores, eius pectus quasi *εμφυλίου τεύχους* lambebant osculis.

Ad Comitis de Onnate Stemma allusimus, qui non vnum; sed quinque sapientiæ domicilia præfert in stemmate.

Virtuti nihil obstat .

EMBLEMA IV.

IRET in Aethiopas Moses cùm bella daturus ,
 Ibidis inductæ castra mouebat ope ,
 Cumquè ipse exciperet nigrantes belliger alas ,
 Illa venenatas profuit in pedicas ;
 Cordis at hæc volucris formam mentitur , & ausus ,
 Et Gueuarensis stemmatis omen habet .
 Scilicèt Alpinas pestes , ac dira venena
 INNICVS è terris expulit Ausonijs .

D

Aptif-

Published by the American Medical Association
535 North Dearborn Street, Chicago, Ill.
Subscription price, \$5.00 per annum in advance.
Single copies, 15 cents.

THEATRVM

Aptissimum visum est Casiarum, siuè Seleucidarum auum exemplum ad significandum opportunum auxilium, quod Neapolitano Regno præstitit Excellentissimus COMES de ONNATE; ferunt enim, si quandò locustæ Casij montis nouales depopulantur, conspici à colonis aues Seleucidas, quæ in locustas inuictæ, magnam earum stragem edunt. Non alitèr cùm Regnum Neapolitanum terra, mariquè, hinc Gallorum classibus, indè Guisij Ducis ambitione premeretur, & locustarum instar armatorum millia confluxissent, ipse nihilominùs ea prudentiæ libella rem omnem examinauit, vt deceptos Guisianarum partium dolis ad pristinam fidem populos reuocauerit, & Gallorum vota sapienter eluserit.

OMNIVM SCIENTIARVM. 5

Auxilium opportunum.

EMBLEMA V.

HAVD unquam Castias volucres videre coloni,
Quàm cum locustis obsideantur agri:
Scilicèt aduolitant locustis bella datura,
Et tantam cogunt vertere terga luem.
Quis neget has volucres Heroes esse GVEVARAS,
Tutandis natos Regibus Austriacis.
Nuper in armatos potuit tonuisse Gothunnos,
Nunc pepulit Gallos INNICVS è Latino.

E

Desum-

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

1900

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1900

THEATRVM

DEsumptum est hoc Emblema ex Plutarch. in libello de mul. virtut. in Argiuis, vbi historiā narrat Telefillæ nobili loco, clarisque natalibus fœminæ, quæ cùm malè corporis ægritudine mulctaretur, ad oraculum misit, rationem vt disceret, qua se ab eo morbo posset eximere, à quo illi in hanc sententiam responsum fuit, *μυσται θεραπευειν*. Quare cùm àb oraculo cognouisset recepturam se à Musis sospitatem, ità Musarum studio nauauit operam, vt & incolumis, & poetria non vulgaris euaserit. Conuenit Telefillæ factum cùm **COMITE DE ONNATE**; cùm enim Neapolitani Regni dissidijs nulla medicina prodesset, illius sapientia opus fuit, vt curaretur.

OMNIVM SCIENTIARVM. 6

Sapientiæ Pharmacum.

EMBLEMA VI.

D^VM morbo implicita infelix Telesilla laborat
Hippocratis frustra pharmaca multa parat ;

*At ubi Pierias adit obsequiosa Camenas,
In sua presentem viscera sensit opem.*

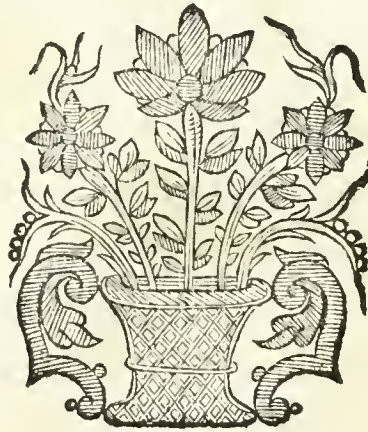
*Momentum est libris tantum. Sic INNICE terras
Dum curas sapiens, Ciuica bella silent.*

T H E A T R V M

Occasionem huic Emblemati præbuit Aelianus, qui lib. 14. de animal. c. 6. ait, Elephantum duplex habere cor, adeòquè Magnanimitatis symbolum esse putat Causinus lib. 7. parab. histor. c. 36. Vndè meritò, ac iure optimo ad magnitudinem animi Excellentissimi COMITIS de ONNATE duximus argumentum, qui in suo gentilitio insigni quinque corda demonstrat.

OMNIVM SCIENTIARVM. 7

Magnitudo animi.

EMBLEMA VII.

Magnanimos Elephas inter numeratur Achiuis;
Grandia quòd duplici viscera corde regat.

At quàm magnanimum tellus canet esse GVLVARAM,
Qui quinque Augusto in stemmate corda gerit.

DES

G

Plinius

T H E A T R V M

Plinius lib. 35. cap. 11. de Lepido historiam sanè non iniucundam narrat ; ait enim : quod cùm ille adhuc triumviratum ageret, fortassè leuandi animi causa innemorosum ductus hospitium, cùm volucrum concentu somnum capere prohiberetur, postero die non sinè minis apud milites quæstus fuerit, sibi quietem à volucrum concentu ademptam: Illi vt Lepido morem gererent, Draconem in longissima membrana depictum luco circumdedere, cuius terrore aues in fugam versæ, canere ibi destiterunt. Appositè factum hoc videtur, vt indicaret Musas inter bella filere, quò pertinet, quod ait Cic. in orat. pro Murena ; simul atquè increpuit suspicio tumultus, artes illicò nostræ conticescunt ; At verò inter Hispanorum arma non obstrepi citharas, nec militares tumultus Musarum lenitatem obruere, argumento est noster, **EXCELLENTISSIMVS PROREX**, qui Gallis Salernum obsidentibus, cùm omnia belli formidine quaterentur, tunc potissimum totus erat in literis, reficiquè nostra Gymnasia imperauerat; & quasi

*Italus hæc cernens arcum intentaret Apollo
Desuper, omnis eo terrore Alpinus, & omnes
Irrita semineces vertebant terga Sabaudi.*

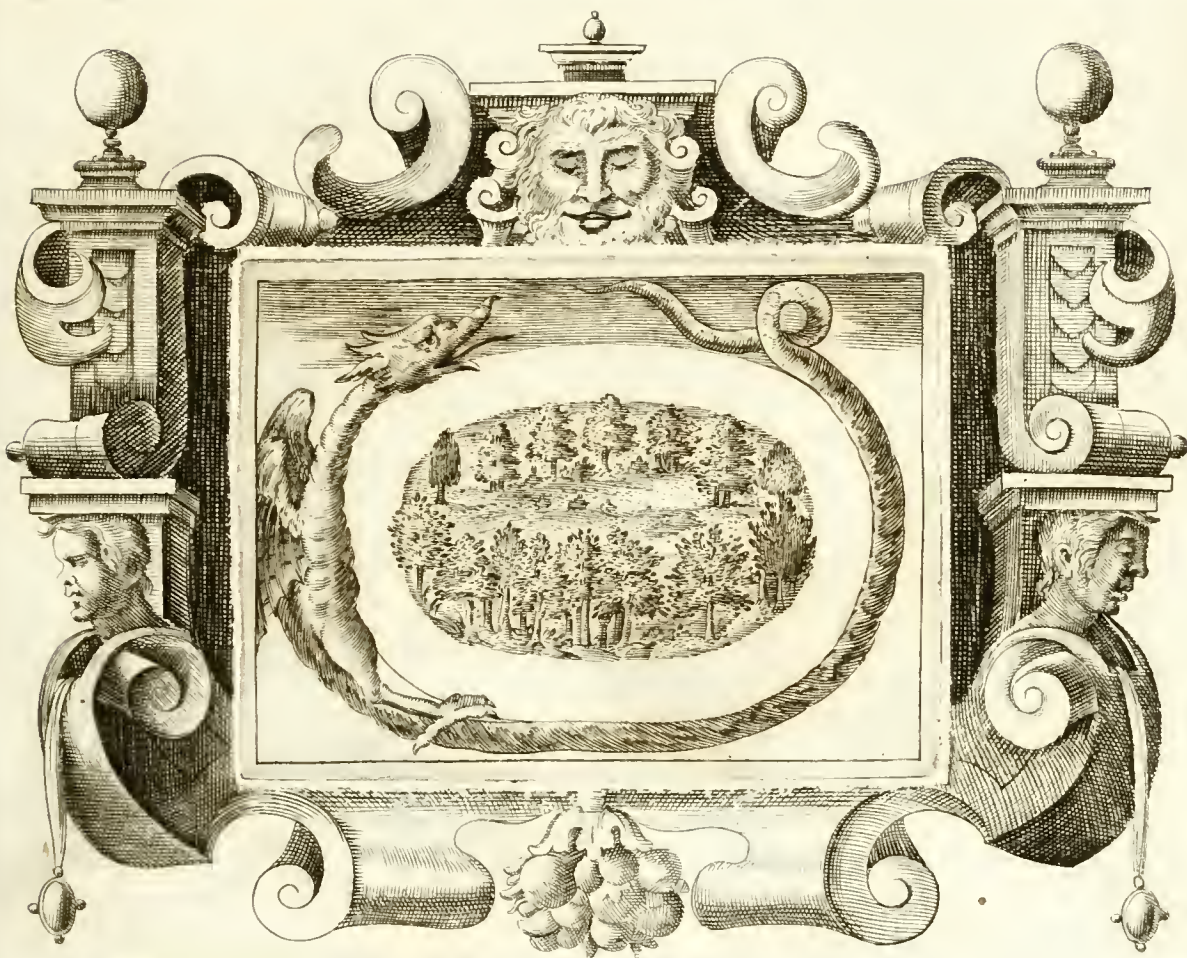

OMNIVM SCIENTIARVM. 8

Musæ inter Hispanorum bella non silent,

EMBLEMA VIII.

CVM Lepidi miles mentiti mole Draconis
Cingeret umbrosum, contegeretq; nemus,
Qua modo concentu complebant astra volucres,
Vndiquè præcipitem corripuere fugam:
Schemate non alio Musas cùm Marte silere
Novimus Ausonios edocuisse patres.
Hæc fuerint olim; nàm nunc moderante GVEVARA
Italiam, arma inter Musa fatigat ebur.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

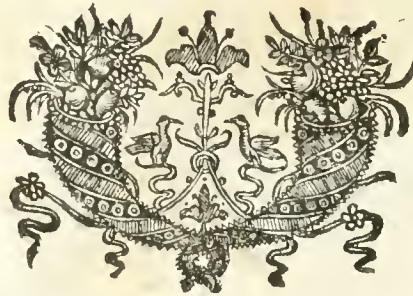
6

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

THEATRVM

NOTA est fabula Andromedæ Cephei , & Cassiopes filiæ , quæ à Nereidibus scopulo alligata fuit , vt à immani Cæto deuoraretur non aliam ob causam , quàm quod mater, eam forma marinis nymphis antecellere , iactitasset . At verò cùm Perseus illac haberet iter, dissecto iam Medusæ capite, vultum illum præciæ Gorgonis cæto ostendit , cuius aspectu in lapidem versum, ea formidine Andromedam liberauit, vt refert Pausan.in Corynth. & Philostrat. Conuenit cùm Perseo COMES de ONNATE , conuenit cum Andromeda nostra Neapolis seditionum monstris obiecta, sed à illo asserta in veram libertatem fuit.

OMNIVM SCIENTIARVM. 9
Sapientum armis ferocissima quæq; domari.

EMBLEMA IX.

A Equoreis damnata Feris pulcherrima Virgo
Andromeda, Aethiopum in litore iussa mori,
Horrida spectabat squamosis monstra figuris
Surgere barbaricis in sua damna minis,
Cum procùl aduolitans dissecta Gorgone Perseus
Andromedæ, monstrum, contulit, ultus, opem.
Parthenope haud aliter ciuilibus obruta rixis,
GVEVARA euasit Ciuica bella duce.

THEATRVM

NOTA est ex Curtio lib. 3. de rebus gestis Magni Alexandri Gordij nodi historia , qui in celeberrima Gordij vrbe vinculum asseruarum tunc temporis refert adstrictum compluribus nodis in semetipsos implicatis, & celantibus nexus. Incolis sub aduentum Alexandri in eam urbem affirmantibus , editam esse oraculo sortem Asiae potiturum , qui inexplicabile vinculum soluisset , cupido, inquit Curtius , Alexandri animo incessit sitis eius explendae . Circa Regem erat , & Phrygum turba, & Macedonum, illa explicatione suspensa, haec sollicita ex temeraria Regis fiducia , quippe series vinculorum erat ita adstricta , vt vnde nexus inciperet , quouè se conderet, nec ratione , nec visu percipi posset , soluere aggressus iniecerat curam , nè in omen verteretur irritum inceptum . ille nequicquam diu luctatus cum latentibus nodis : nihil , inquit , interest quomodo solvatur, gladioq; ruptis omnibus loris, oraculi sortem vel elusit , vel impleuit . haec ex Curtio retulimus. Quae in COMITEM de ONNATE quambellè incidunt, quantus enim nodus nuperrima Neapolis seditio fuit ? quam inextricabilis ? vbi tot caesi , tot delusi , tot irriti conatu in fugam versi, Cum velut è Caelo missus Onnatensis Comes ita ciuiles illas treas explicuit , ita nodos omnes aperuit , vt illi ipsi , qui Ciues tot diffidijs inuoluerant, mirarentur vnum hominem tantum potuisse , nec componere solum Regnum omne contentus literis etiam auxit, omniaq; in eam reddidit consonantiam , vt obstupuerit nostra Neapolis, pulchriorem sibi, quam antea faciem restitutam .

OMNIVM SCIENTIARVM. 10.

Opponendum fatis ingenium .

EMBLEMA X.

Gordius ancipites Asia quas nodus habenas
Fecit, Alexandri soluere dextra valet.

Maiores Regni nodus civilis Enyo,
Quam bene GVEVARAE diluit ingenium.

Sic Latium Austriacis, Latio sic reddere vitam,
Sic vite potuit reddere Pieridas.

Published by the American Medical Association
535 North Dearborn Street, Chicago, Ill.

Subscription price
\$5.00 per annum in advance

Single copies
15 cents

Entered as Second-Class Matter, June 26, 1911
Postoffice at Chicago, Ill., under No. 100,000
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in
Act of October 3, 1917, authorized on July 1, 1918

Copyright, 1917, by American Medical Association
All rights reserved
Printed at the American Medical Association Press, Chicago, Ill.

T H E A T R V M

S V M M A E venerationi Gallis Druydis herbam Sabinam fuisse refert Plinius , quòd eam existimarent contrà omnem perniciem prodesse , quod aptissimè in COMITE de ONNATE eniter, quem vnum cùm recepimus , mala omnia , quæ nos premebant , euānuisse cognouimus .

Vir-

OMNIVM SCIENTIARVM. II

Virtutem malis obſtare.

EMBLEMA XI.

IAMDVDVM Druydis ingenti in relligione fuiſſe
Dicitur aduerſis herba Sabina malis.

Irrita bellorum ſonuerunt claſſi.a , & omnis
Irrita fortunæ miſſilis haſta cadit ,

Hic faueat ſiquandò frutex : ſic irrita cunâta
Vis hoſtilis erit , dùm regit arua VELEZ.

T H E A T R V M

Sumptum est hoc Emblema ex Æliano lib. 11. de animal. cap. 12. ubi Delphinum ait perpetuo motu præditum esse; Cùm enim ei necessè est somnum capere, summâ in aquâ elatus, itaut videri àb omnibus possit, somnum capit, atq; ità dormiens in profundum tamdiù demittitur, quoad imam sedem maris attingat, àd quam postquàm funditùs demissus est, terræ pulsu è somno excitatur, deindè iterùm emergit, ac iterato somno eadem, qua priùs ratione, àd pelagi fundum demissus, expergiscitur, ac rursùs eminet, & in hunc modum inter quietem, & actionem agens, inquit Causinus, nunquàm omninò à motu quiescit. hoc vigilantix exemplum immanè quantum nostro Proregi conuenit, qui vt Silius de Annibale affirmabat

----- *credit abscedere vitæ*

Quod sopor eripiat tempus.

Et hac ratione latentes perfidorum hominum insidias, qui consueti iàm vitam àd harpagonem ducere, ac raptò viuere, turbare diuinitùs nobis redditam pacem, ac nouas res moliri studebant, detexit, ac dissipauit

----- *infame nocentum*

*Concilium, qui perpetuis creuere rapinis,
Et quos una facit bellandi causa sodales,
Illicitum duxisse nihil, frustra;q; vicissim
Promittunt quas quisq; petat, quas deuoret vrbes.*

OMNIVM SCIENTIARVM. 12

Vigilantia.

EMBLEMA XII.

*Q*ui vigiles spectas pelagi Delphinas in undis,
Tempora queis segnis non rapit ulla sopor,

*GVEVARAE simulachra vides : vigilantior alter
Non fuit Hesperia in gente, nec alter erit.*

312

THE HISTORY OF THE

REIGN OF

CHARLES THE FIRST

By JOHN BURNET, D.D.
BISHOP OF SALTREY.

Printed by J. B. for J. B. at the
Printers Office in St. Dunstons Church-yard.

1704.

T H E A T R V M

FASTEN piscis huic Emblemati causam dedit , qui , vt refert Vincent. lib. 18. c. 54. siquandò maritimam aquam ore captat, illa in eius ore fit dulcis . Nostro bono id experti sumus in Excellentissimo COMITE de ONNATE. ardebant quammaximè ciuilia bella , cùm ille Roma discedens , vbi nostri Augustissimi Regis orator agebat , Neapolim petijt . O diem illam gemmeo signandam lapillo ! vix eius aduentus fama percrebuit , vix eius prudentis vnà , mitisque ingenij allatus est nuncius , cùm pacis conditiones ceptæ sunt agi , tùm illo ad componendam reliquam , quæ defecerat , urbem , accedente, vbi auditum est non bellatorem adesse ; sed patrem , ONNATE COMITIS arma pacem ferre, non pugnam. Exarsere pari omnium assensu illæ voces non sinè lætitiæ lacrymis . Viuat æternùm noster Augustissimus Hispaniarum Rex , qui tam mitem , tam clementem Principem huc misit.

*semper placidis se moribus egit ,
Seruauitquè pium populis , nec polluit vnquam
Laurum sæuitia , ciuem nec fronte superba
Despicit , aut trepidam vexat legionibus urbem .*

Mite ingenium.

EMBLEMA XIII.

PISCIS àb auspicijs sortiti nomina Fasten
 Prodigiosa quidè qui monimenta legis,
 Quòd falsam quam potat aquam, mòx reddere dulcem
 Posit, GVEVARAE symbola certa vides,
 Qui rabidas Latij dulcedine diluit iras,
 Iratas docuit mittere & arma manus.

FIG. 1.—A map of the
coast of the Gulf of
Mexico, showing the
location of the
site of the
excavations.

T H E A T R V M

DElegimus ex Homero nobilissimum hoc Emblema ; ait ille
indicasse Mercurium Vlyssi herbam Molym, vt à Circes ve-
nificijs tutus esset . Allusimus hoc Emblemate ad nostrum
Proregem , qui felicitàs , quàm Molys frutex fata , quæ è Circeis
fraudibus Vlyssi imminebant , elusit, imminetia Neapolitano Re-
gno bellorum mala summo, prudentissimoq; ingenio dispulit , ac dis-
iecit :

*Hoc duce, si qua fuit ciuilis buccina belli ,
Irrita perpetua soluit formidine terras .*

OMNIVM SCIENTIARVM. 14

Bonis auspicijs inhærendum.

EMBLEMA XIII.

T*Vtus ut in medijs fatorum fraudibus esset,
En Molys fruticem cautus Vlyssis habet.*

*Candidus est herbæ color: hanc Cyllenius ales
Dulichio fertur exhibuisse duci.*

*GVEVARAE tamen hæc decedat HomERICA Moly,
Cedere qui fatum compulit ingenio.*

THE HISTORY OF THE CITY OF BOSTON

FROM THE FIRST SETTLEMENT TO THE PRESENT TIME

BY NATHANIEL BENTLEY

IN TWO VOLUMES

LONDON: PRINTED BY J. JOHNSON, ST. PAULS CHURCH-YARD, 1822.

THE HISTORY OF THE CITY OF BOSTON, FROM THE FIRST SETTLEMENT TO THE PRESENT TIME, BY NATHANIEL BENTLEY, IN TWO VOLUMES. LONDON: PRINTED BY J. JOHNSON, ST. PAULS CHURCH-YARD, 1822.

T H E A T R V M

M V T V A T I sumus hoc Emblema ex Homero, qui Reges Iouis discipulos esse ait

ἢ ἐκ τοῦ Διὸς βασιλῆες

Sapientissimus autem Iuppiter fuisse perhibetur, vtpotè ex cuius capite Pallas enata sit. hinc conuersi sumus ad nostrum Augustissimum Regem, quem vel ex eo sapientissimum esse consequens est, quòd Principem ea sapientia præditum Neapolitani Regni admouerit gubernaculis, qualem nostrum Proregem esse experimur.

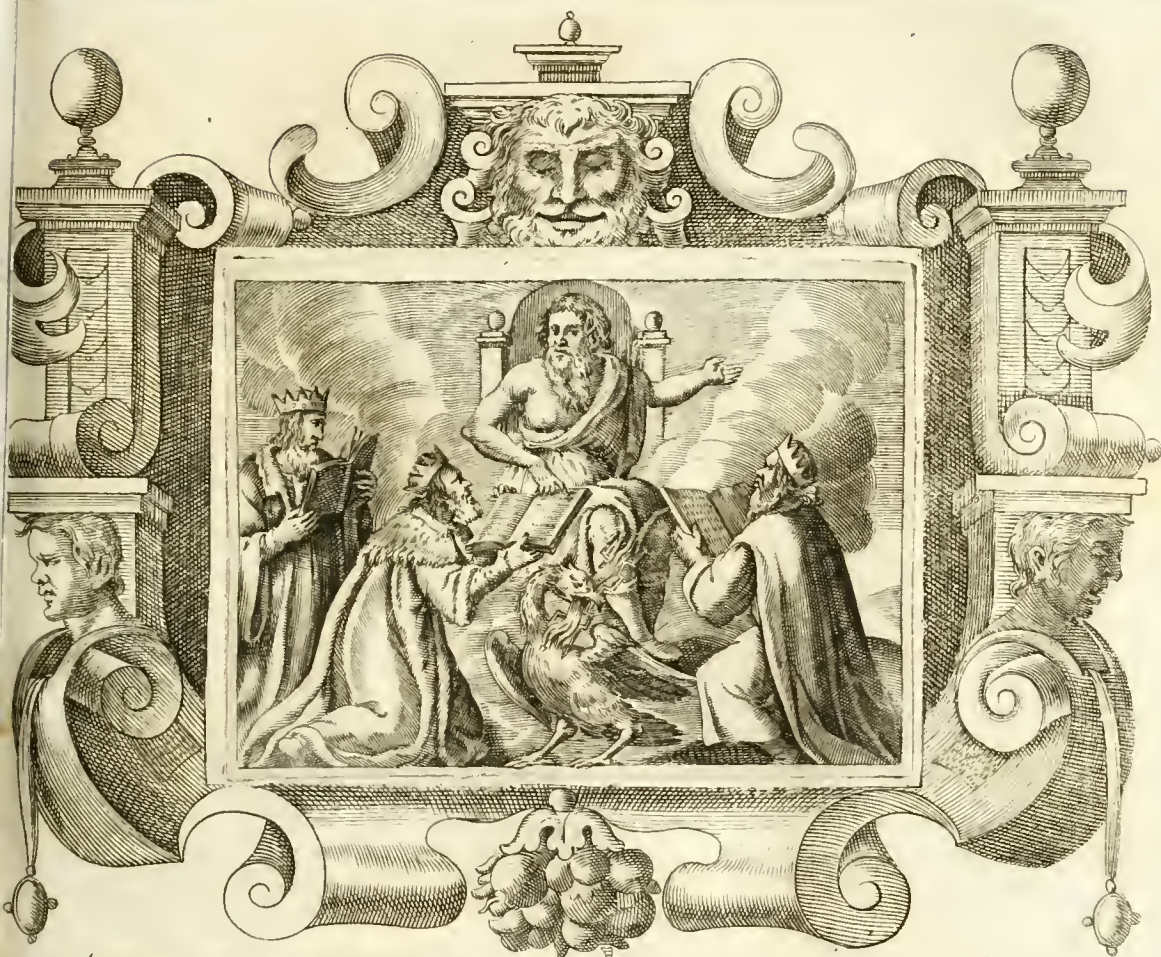

OMNIVM SCIENTIARVM. 15

Felicia fore regna, si sapiens imperet.

EMBLEMA XV.

MAEONII quondam diuinum carmen Homeri
Discipulos Reges concinit esse Iouis,

Vsqùè adeò Reges nulli virtute secundos,
Consilio nulli cedere sceptrà iubet.

Talem equidè Austriaci mentem reputo esse Philippi,
GVEVARAM Italiae qui iubet esse Ducem.

THEATRUM

COnuenit Nympha in floridissimo campo corollam intexens dubia quem primùm è tot pulcherrimis floribus colligat cùm nostri gymnasij professoribus, dubitantibus, quam magis in nostro Prorege virtutem laudent, cùm omnes in illo summæ sint, ac singulares:

*Narrem iustitiam? resplendet gloria Martis.
Armati referam vires? plùs egit inermis.
Quòd floret Latium, Latio quòd reddita gaudet
Parthenope, tellus quod nesciat Itala Gallum.
Tuta quòd eiectis plaudit Germania Gothis.
An positis armis, formidantesquè Britannos
Fama teste canam? magnum mihi panditur æquor,
Ipsaquè Pierios lassant procliuia currus
Laudibus innumeris: etenim mortalibus ex quo
Tellus cæpta coli, nunquàm sincera bonorum
Sors ulli concessa viro: quem vultus honestat,
Dedecorant mores: animus quem pulchrior ornat,
Corpus destituit. bellis insignior ille,
Sed pacem fædat vitijs. hic publica felix;
Sed priuata minùs. partitum singula quemquè
Nobilitant, hunc forma decens, hunc robur in armis.
Hunc rigor, hunc pietas, illum sollertia iuris,
Hunc soboles, castiquè tori. sparguntur in omnes,
In te mixta fluunt, & quæ diuisa beatos
Efficiunt, collecta tenes.*

Vir-

Virtutum seges .

EMBLEMA XVI.

INter odorati quæ florida iugera veris
Quos primùm dubio pollice Nympha legat,
Addubitat flores, Latias hoc schemate Musas
Indicat ONNATAE in nomine sollicitas,
Cuius tot radiant virtutum florida signa,
Ut dubitent primum quem recinant cithara.

T H E A T R V M

CRitolaus Peripateticæ sectæ acerrimus propugnator, corporis, & fortunæ bona in vna lance collocabat, in altera tantum virtutem; sed vnicam virtutem aiebat ceteris bonis præponderare. Non aliter noster Prorex omnia ad virtutis amissum examinans, illa tantum habet in pretio, in quibus virtus elucet.

Virtute nihil præstantius.

EMBLEMA XVII.

TANTVM virtuti magnum impendebat honorem
Olim Critolai Stoica libra senis,
Altera pars trutinæ quamvis pretiosior esset,
Flauaquè Phryxæ vellera ferret ouis,
Penderet & pelagi gemmas, nitidosquè pyropos,
Eraquè ab Isthmiacis viuere iussa rogis.
Critolai decede tamèn nunc libra GVEVARAE,
Virtuti nemo consuluit meliùs.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
1901

NEW YORK
1901

NEW YORK
1901

NEW YORK
1901

NEW YORK
1901

NEW YORK
1901

NEW YORK
1901

NEW YORK
1901

NEW YORK
1901

NEW YORK
1901

NEW YORK
1901

NEW YORK
1901

NEW YORK
1901

NEW YORK
1901

NEW YORK
1901

NEW YORK
1901

NEW YORK
1901

NEW YORK
1901

THEATRVM

Aelianus lib. 2. cap. 18. auctor est, faucios elephantos oleæ floribus infixæ corpori tela excutere ; at verò oliua Palladi sacra est . quare hoc schemate àd sapientiam COMITIS de ONNATE respeximus , quæ ille ciuilia tela excussit , ac sedauit ,

Vir-

Virtus medetur aduersis.

EMBLEMA XVIII.

C*um telis elephas petitur, sua vulnera oliui
Floribus, & tuta Palladis arte lenat.*

*Non aliter Latij curaret, ut INNICVS vrbes,
Auxilio tantum Palladis egit opus.*

T H E A T R V M

PHilosttratus in vita Apollonij lib. 3. c. 3. refert Indos olim auream anchoram caducē loco habuisse, quòd omnia coerceat. Allusimus hoc Emblemate nostro Excellentissimo PROREGI, cuius eloquentia mirum quantum nostris periculis profuit :

*Ac veluti magno in populo cūm fortè coorta est
Seditio, sæuitquè animis ignobile vulgus.
Iamquè faces, & saxa volant: furor arma ministrat,
Tunc pietate grauem, ac meritis, si fortè virum quem
Conspexere, silent, arrectisque auribus adstant,
Ille regit dictis animos, ac pectora mulcet.*

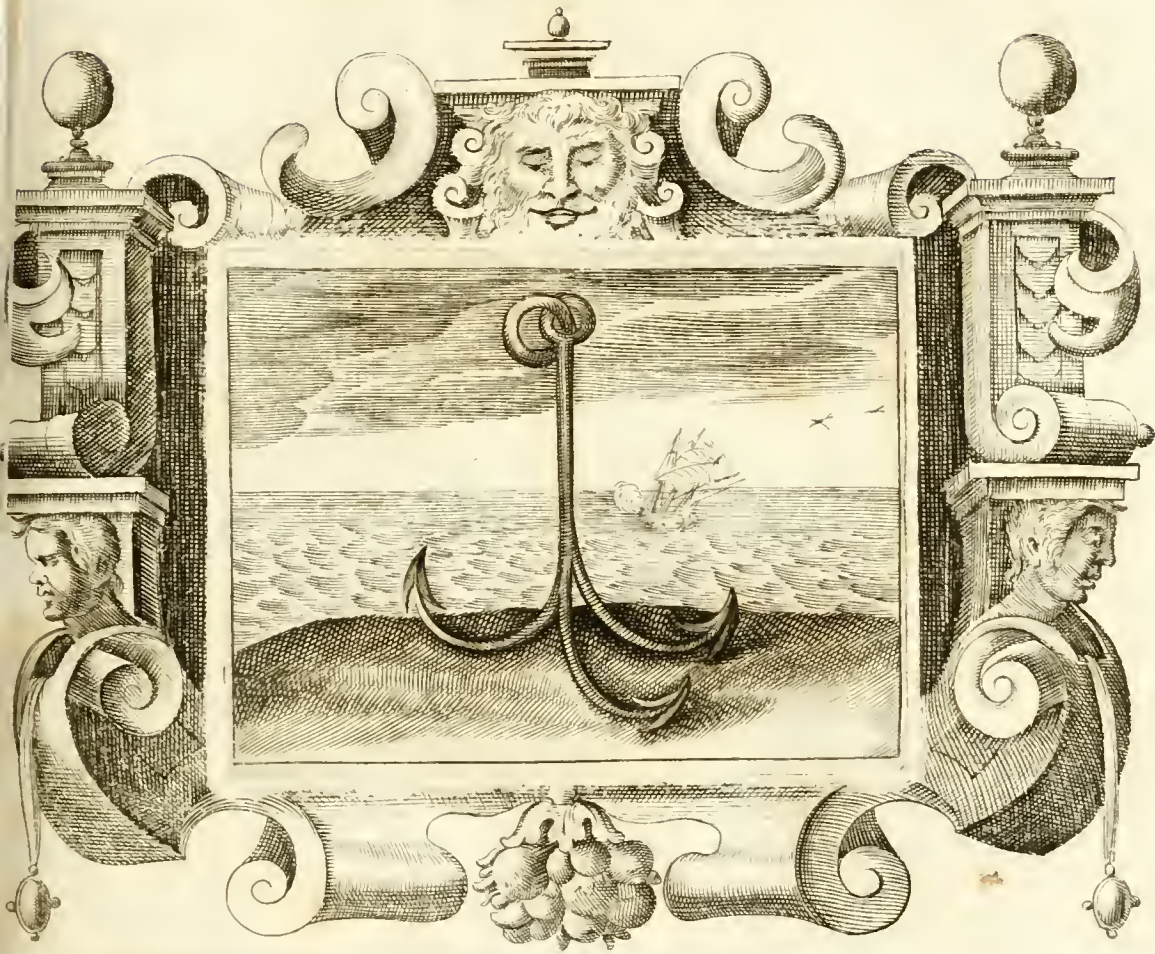

OMNIVM SCIENTIARVM. 19

Eloquentiæ vis.

EMBLEMA XIX.

ANCHORA quæ curuo componitur aurea morsu
Indis eloquijs symbola certa dedit.

Italici posthâc memorabitur aurea Regni

Anchora, dùm firmat transſra Latina Velez.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1000 UNIVERSITY AVENUE
CHICAGO, ILL. 60607

T H E A T R V M

HORVS Niliacus lib. 77. refert Crocodilum improbissimum animal, si penna Ibis defricetur, adeò obtorpescere, ac debilitari, vt pristinam omnem amittat immanitatem, red-
diquè immobilem, suiquè impotem. Quis prohibet dici de Gallis hoc posse, cùm eorum classes per hæc nostra maria viderimus aduolantes minarum plenas, grauidasquè bellorum, delectaquè in sedem belli Prochita insula, in Salerni litora quasi de victoria certos exposuisse, ac muralibus tormentis in obsessam urbem detonasse. At verò vt ad Gallorum aures deferretur missum ab Excellentissimo COMITE de ONNATE exercitum iam aduentare, & è Nucerinis sal-
tibus imminere, quænàm illa formido, quinàm Gallos metus inuasit, vt palantem in fugam effusi pristinæ iactantiæ oblici certatim in suas naues aufugerent, pleriquè in nostrorum militum potestatem perue-
nerint, & muralia illa tormenta, quibus illi victoriæ fiduciam repo-
suerant, capta, ac delata Neapolim, ludibrium, ac iocus sint pue-
rorum. Quis inquam hæc meditatus, Ibides illas in GVEVAREN-
SIBVS expressas cordibus, in causa fuisse inficiabitur?

*Exuti vallis, fusiquè per auia Galli
In puppes rediere suas. pròh damna pudoris!
Qui modò tam vastis Latium petiere carinis,
In quos iàm dubius se se librauerat orbis,
Tàm celerem rapuere fugam. cape terra triumphos
Itala, & ONNATAE Comiti pete Nestoris annos,*

Vir-

Securitas.

EMBLEMA XX.

- **A**CCOLA Niliacæ dirus Crocodilus arena
Tardatur pennis Ibis inter aquas ;
Ibis at effigiem cordis simulare videtur ,
Quod præfert nobis stemma , GVEVARA , tuum .
Scilicèt ut latè tremere hostilia monstra ,
INNICVS in Gallos debuit arma dare .

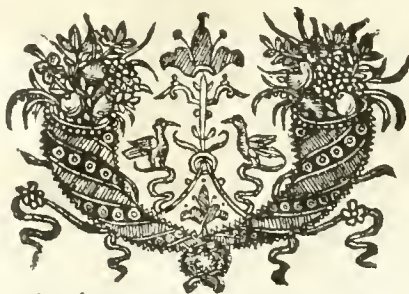

T H E A T R V M

ATHENEVS lib. 7. ait , Cytharum piscem habere ^{καψία}
^{λευκὴν, καὶ πλατείαν} , idest cor album , & latum. Allusimus hoc Emble-
 mate ad gentilitia nostri Excellentissimi PROREGIS corda, ea-
 què candida esse diximus ob sincerum in populos amorem , cùm totus
 sit in publica Neapolitani Regni vtilitate

----- hinc sæcula discant
*Indomitum nihil esse pio , tutumquè nocenti .
 Non ille oblitus ciuem, cedentibus ultrò
 Partibus ignouit, non insultare iacenti
 Maluit ; at mitis precibus , pietatis abundans ,
 Parcus & in pœnas, paci non intulit iram ,
 Pòst acies, bellis idem qui terminus armis .
 Profuit hoc veniente capi , populiq; vicissim
 Abiectis armis commendauere GVEVARAM,
 Magnarum largitor opum , largitor honorum ,
 Pronus, & in meliùs gaudens conuertere fata.*

Animi candor.

EMBLEMA XXI.

PISCIBVS esse ferunt citharis albentia corda,
Implicita ut nullis fraudibus esse noscent;

Candidiora tamèn patrij tibi stemmatis esse
Corda vel ipse facis INNICE docte fidem.

In ciues sic mitis amor, sic candida recti
Norma, & in Austriacos sic benè notus amor.

中國通志卷一百一十五

卷一百一十五

中國通志卷一百一十五
地理志
一、疆域
二、沿革
三、山川
四、物產
五、風俗
六、人物
七、藝文
八、職官
九、選舉
十、刑罰
十一、兵制
十二、食貨
十三、禮制
十四、樂制
十五、學校
十六、宗教
十七、醫藥
十八、藝術
十九、雜考
二十、附錄

中國通志卷一百一十五
地理志
一、疆域
二、沿革
三、山川
四、物產
五、風俗
六、人物
七、藝文
八、職官
九、選舉
十、刑罰
十一、兵制
十二、食貨
十三、禮制
十四、樂制
十五、學校
十六、宗教
十七、醫藥
十八、藝術
十九、雜考
二十、附錄

T H E A T R V M

PEgasum ex dissecto Medusæ capite natum esse , quid aliud indicat , quàm famam ex arduis nasci. Rectè hoc nostro Excellentissimo PROREGI conuenire quis ignoret , cùm è reciso Neapolitanæ seditionis capite, idest capto Guisio Duce , qui Neapolitanæ plebis seditionem fouebat , omniquè tumultu mira solertia composito , æternum sibi nomen , ac perennem famam comparauerit :

*Vndiquè iam populi plaudunt tibi , Magne GVEVARA,
Et tua iam totus resonat præconia mundus.
En grates Campanus agit , quòd tutus àb armis,
Et metuens hostile nihil , noua culmina totis
Aedificet villis , & rapta palatia flammis
Cementis reparet, Xystisque exornet amenis.
Hinc Samnis cumulat laudes , quod rura tyranno
Libera possideat. hinc seditione leuata
Parthenope Regina maris speciosa Latini
Rursus cote nouat nigras rubigine falces,
Exesosquè situ cogit splendere ligones ,
Agnoscitquè casas , & collibus oscula notis
Figit , & impresso glebis non credit aratro.
Nec minor in plausus Calaber dùm vitibus arua
Conferit , & segetum dùm respicit Appulus undas ,
Exilit in laudes , Lucanæquè accola terre .
Scilicèt Italiae quæcumquè amiserat olim ,
Tu reddis , solo poterat veniente GVEVARA
Crescere tam magnum vulnus tectura cicatrix.*

OMNIVM SCIENTIARVM. 22

Ex arduis æternum nomen.

EMBLEMA XXII.

ECCÆ triumphalis secta è ceruice Medusæ
Pegasus elatis surgit in astra iubis,

Et famam sic disce tuam generose GVEVARA
Promere composita seditione caput.

Illius àd nomen seri plausere Triones,
Et sonat Herculeum iam tua gesta mare.

Въсхваляемъ и почитаемъ
Въсхваляемъ и почитаемъ
Въсхваляемъ и почитаемъ
Въсхваляемъ и почитаемъ
Въсхваляемъ и почитаемъ

T H E A T R V M

Plinius lib. 22. c. 8. miram huic herbæ virtutem inesse refert ; ait enim , quod siquem tetigerit , fit ille amabilis . Non aliter affirmari de nostro Sapientissimo PROREGE poterit , qui ob miram virtutem , & comitatem ab omnibus amatur , ac colitur .

*Quanti tunc iuuenes , quantæ spreuere pudorem
Spectandi studio matres , puerisque seueri
Certauere senes , cum tu , fugiente tyranno ,
Libera Carmela petijsti limina portæ .*

Amor

Amor ex virtute.

EMBLEMA XXIII.

VIS Hecatoncephale miracula noscere plantæ?
Cogimur hac tactum semper amare virum.

GVEVARAM hæud alium virtus pulcherrima fecit,
Non amat hunc excors, non amat exanimis.

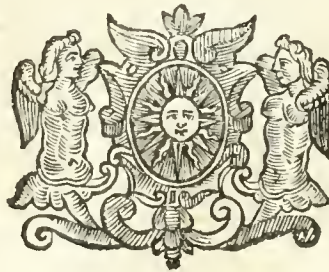

THEATRVM

CORDI principatum vitæ veteres tribuere, vnde nonnulli vitę arborem expressuri, cor effinxere, vt ait Philo Iudeus in legis allegorijs his verbis : *οἱ δὲ λικουσι τὴν καρδίαν ἐνυλον ἑνὸς ζῴοντος αἰτίαν*, &c.

Quod aptissimè cadit in Gentilitia **ONNATENSIS COMITIS** corda, à quibus vitam hausisse Neapolim palàm est omnibus, quod pluribus commendarem, nisi par omnium assensus, ac plausus mihi vocem obstruerent.

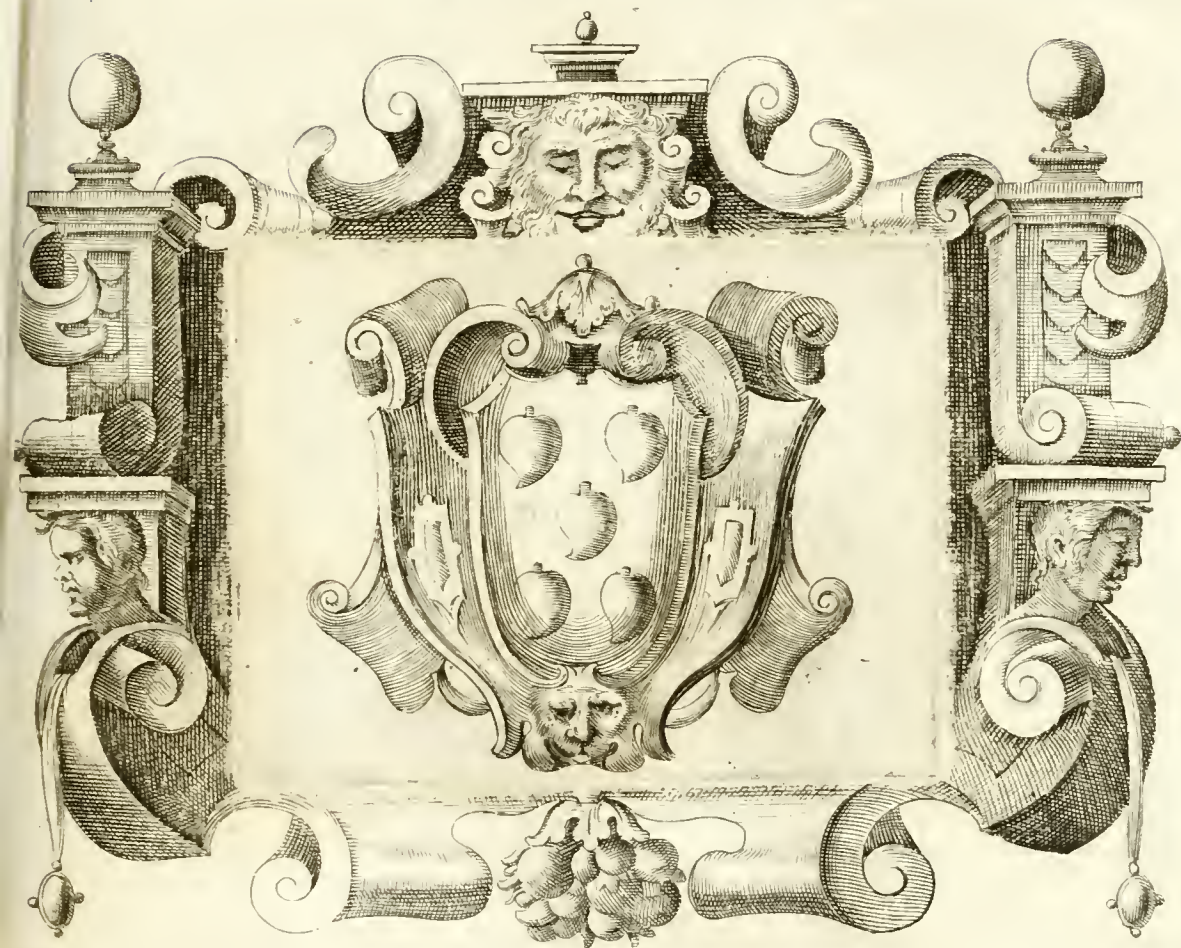

OMNIVM SCIENTIARVM. 24

Certa Salus.

EMBLEMA XXIV.

QVI sedes animæ, vitæ qui pabula quærit,
Cordis àb exigua sedulus arce petat :

Tantisper sicor dimoveas, animantia cernes
Exuvias inter exanimata suas .

Quàm benè gentili præfers in stemmate corda
GVEVARA Ausonia vita, decusquè plagæ .

Felix Parthenope, duce te , nè nutet in uno
Corde salus, quinquè corda , GVEVARA, geris .

Aa

Notum

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

CHICAGO, ILL.

1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1914

1914

T H E A T R V M

NOTVM est , quod de Eunomo citharædo refert Clemens Alexandrinus in protreptico ad gentes, qui cū de cantu cū Rhegino citharædo certaret:rupta fortasè chorda, victoriā illi dubiam constituerat, cū cicada effractæ cordæ locum occupans , illius sonum expleuit , victoremquè Eunomum constituit

Musa loci , nemoris , Siren , innoxia Siren .

Quis hoc de **COMITE** de **ONNATE** non audeat affirmare ? harmonia Neapolitani Regni ità turbata erat , vt expes esset illius concentus , nisi **ONNATE COMES** restituisset .

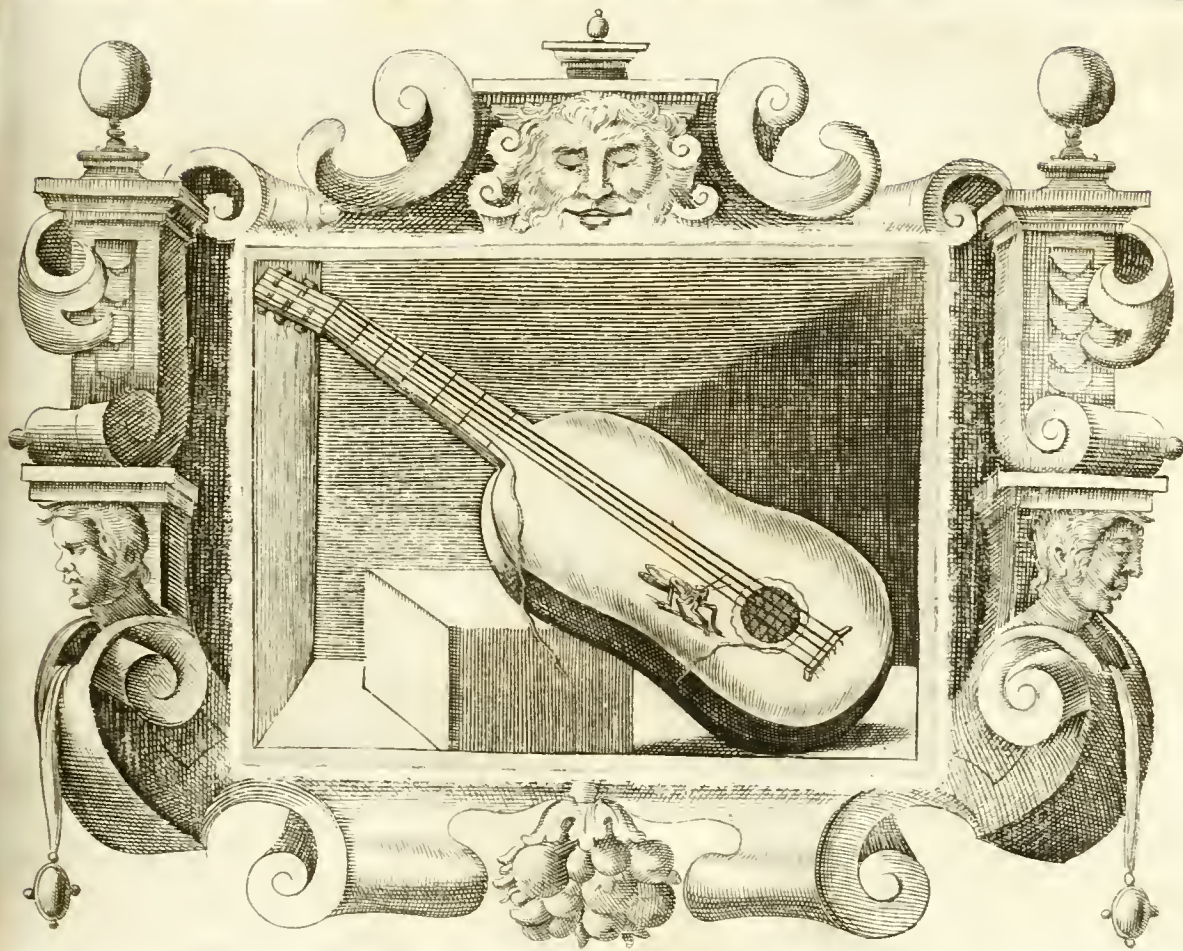

Con-

Concentus ex virtute.

EMBLEMA XXV.

EVnomi citharæ, fracta cum dissona chorda
Plectra forent, iunuit parva Cicada fidem:

*Ille vices fractæ retulit dùm prouida chordæ,
Victtricem decuit gloria parca iuanum:*

*Concentum Regni sic dùm turbaret Enyo ,
Vidimus ONNATEN coaciliasse melos.*

THE JOURNAL OF THE
ROYAL ANTHROPOLOGICAL INSTITUTE
OF GREAT BRITAIN AND IRELAND
PUBLISHED BY THE INSTITUTE
LONDON

Volume 100, Part 1, 2000

Published by the Royal Anthropological Institute of Great Britain and Ireland
21, BEDFORD SQUARE, LONDON, W.C.1A 3EF, U.K.
Tel: 020 7612 2211 Fax: 020 7612 2212
Email: books@rapinstitute.org

THEATRVM

NOTA est ex Pausania in Corynthis Bellerophontis fabula, qui Bellerophontem narrat inuectum Pegaso Chimæram petijisse, ferroquè eam debellasse.

At maior erat Chimæra plebeia seditionis, quæ eas euomuerat flammæ, quæ Prouincias omnes perdidissent, nisi in spem affuisset Excellentissimus COMES de ONNATE, qui venit, vidit, vicit.

Suos

Suos habet Bellerophontes Hispania.

EMBLEMA XXVI.

BARBARA quæ rapidis armauerat ora fauillis
Formido Lijcij torua Chimera iugi,
Cessit, ut aligerum cohibens ad fræna iugalem
Bellerophon certa mitteret arma manu;
At quam Paliadium direxit certius ictum
INNICVS Hispani gloria rara soli.
Bellerophonta suum sileat mentita vetustas;
Hispani veros Bellerophontas habent.

T H E A T R V M

MIRVM sanè est, quod de Siculo quodam Fluuio narrat Arist. in admirandis cap. 28. qui ait, Fluuium esse in Sicilia, in quo aues suffocatae, si fuerint immersae, reuiuiscunt. Allusimus hoc Emblemate Sapientissimo ONNATENSI COMITI, in cuius manus cum functa iam vita, seditione tunc maximè ebulliente, Neapolis? incidisset, suæ pristinae fidei est restituta.

Con-

Vitam ex prudentia.

EMBLEMA XXVII.

MIRATUR quisquis fluvij portenta Sicani,
Extincta vitam quo reparatis aues,

*Obstupeat potiùs gesta àd miranda GVEVARAE;
Sireni vitam qui dedit examini.*

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION

155 E. 42ND STREET, NEW YORK 17, N.Y.

Copyright © 1964 by The New York Public Library

Printed in the United States of America

1964

THEATRVM

S Virius Autor est in Commentario sui temporis , quo vitam Caroli V. describit, esse in quadam Scythiæ insula arborem, quæ fructus instar agni edit, eos innocentiae fructus ad integerrimos, & innocuos , nostri COMITIS mores traximus.

Inno-

Innocentia.

EMBLEMA XXVIII.

Quà scythico surgit tellus regnata colono
Quis putet? Agnæ grandia poma vides;

Omnia par agno dependet àb arbore pomum;
Tantum è natiuis non salit arboribus.

GVEVARAE quantum referunt hæ simbola planta;
Agnæam castis moribus ille refert.

Ec

Obuium

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
505 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637
U.S.A. AND CANADA
OTHER COUNTRIES: 0000-0000

T H E A T R V M

O B V I V M est , quod de Charadrio traditur , eius aspectu æ-
grotantes in recuperandæ valetudinis spes euadere. Sic noster
Excellentissimus COMES , vt Neapolim venit , viditquè vi-
cit obstantia , conualuitquè illicò regnum.

Veni,

OMNIVM SCIENTIARVM. 29

Veni, vidi, vici.

EMBLEMA XXIX.

VERTIT in infirmos quandoquē Charadrius ora,
Perdere non illos impia fata valent.

Sic cūm Parthenopem vidit GVEVARA ruentem
Firmauit solo lumine præcipitem.

SEQVNTVR
PHRENOSCHEMATA,

Siuè

IMPRESIAE

CVM SVIS LEMMATIBVS.

Quę in eadem Neapolitana ACADEMIA

Excellentissimo

COMITI DE ONNATE

Plauferunt.

AT A MEETING OF THE

SALE OF THE

PROPERTY OF THE
SOCIETY OF THE

SALE OF THE

PROPERTY OF THE

SALE OF THE

T H E A T R V M

HIC est lapis INDICVS, quem Pantarbam vocant, qui vt ait Philostratus lib. 3. cap. 14. admirabili fulgore collucet, omnesquè lapides instar examinis apum à se pertrahit, ac conciliat.

Vix autèm aliud symbolum nostrum Excellentissimum COMITEM magis exprimit, qui duriores quouis lapide plebeias iras ità conciliavit, & à suos nutus traxit, vt natus conciliandis populis videatur.

Phrenoschema I.

H h

Iaspis

T H E A T R V M

I Aspis sanguinē restringere naturalium rerum Scriptores prodidere
Rucius lib. 2. de gemmis Iaspidis meminuit, quam Galenus in digito gestasse dicitur, in qua cernebatur homo fasciculum herbæ collo compositum gerens, cuius virtus omnes morbos discernebat, sanguinemquē restinguebat.

Libet hic exclamare, quis ciuilem sanguinem restinxit Neapoli? quis cruentatas ficas è furentis vulgi manu extorsit primus, nisi Excellentissimus COMES de ONNATE? hic IN CÆDES adhibendus fuit, hic in seditiones, vt illas in tranquillitatem verteret, has in amorem.

Phrenoschema II.

T H E A T R V M

I Sidorus lib. 16. originum c. 13. apud Indos potissimum Lychnidem lapidem inueniri ait lucernarum instar habentem, à quibus & nomen mutuatur: Eum à sole excalesfactum chartarum fila ad se trahere refert.

Allusimus hoc Phrenoschemate ad nostrum Excellentissimum COMITEM, qui chartas quidem ad se trahit, vt in illis tot præclarissima rerum à eo gestarum monumenta scribantur.

Phre-

Phrenoschema III.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

1900

T H E A T R V M

Anthias hic pisces expressimus, qui Æliano teste si socios suos positos in discrimine nouerint, enatant statim, humerisque impositos periculis eximunt.

Et quis est, quem lateat hosce pisces nostri Excellentissimi PRO-REGIS symbolum esse. Occideramus omnes, nisi nos sua ille seruasset singulari prudentia. Acta res erat, nisi in tempore COMITIS ON-NATENSIS obstitisset virtus.

Phrenoschema IIII.

U. S. GEOLOGICAL SURVEY, WATER DIVISION

WATER RESOURCES DIVISION

1913

THEATRVM

E Lectrum, siuè intrà marinos scopulos generetur , siuè in Eridani arenis, vt inquit Pausanias *εν τῷ Εριδανῷ ταῖς σπανιζέται φάμμοις εὐρίσκται τὰ μάλιστα* certum est paleas à se trahere, vt ait Iudorus lib. 16. cap. 6.

Hoc symbolo prouidentiam quammaximam nostri Excellentissimi COMITIS expressimus, qui ità infimi cuiusquè ciuis curam habet, laboratquè nè vlli vel abiectissimæ sortis hominibus fiat iniuria, vt verè suum adesse patrem ciues omnes fateantur.

Phrenoschema V.

Presidents of the United States

T H E A T R V M

NILVM in comperto est omnibus restagnantibus , aquarum-
riuulis fœcundare Aegyptum , vt Italiæ quondàm horreum cre-
dita sit Aegyptus,vt constat ex Plinio in panegyrico Traiani,&
ex Claudiani carmine de Nilo

Aegyptus sinè nube ferax , imbresquè serenos

Sola tenet , secura poli, non indiga venti ,

Gaudet aquis , quas ipsa vehit , Niloquè redundat, &c.

Mirum autèm quantùm nostro Excellentissimo COMITI competat
Nili Phrenotchema , cuius charitas , & amor tam longè , latèquè patet
in ciues omnes , vt omnes de illo prædicent, quod de Manuele Comneno
canebant Græci , hunc sc. esse mare magnificentia, abyssum misericor-
diæ .

Phrenoschema VI.

T H E A T R V M

I Sidorus lib.16. c.18. Autor est hydrargirum, siuè argentum viuum va-
sa omnia argentea, ærea, ferrea, lapidea, & cætera obiecta per-
foraret, vnum tamèn vitrum nò vnquam lædit, huic vni fidem ser-
uat, vt Caufinus cecinit hoc carmine

*Conspicuos inter naturæ splendet honores
Fusilis argenti species, cui plurimus Hermes
Incubat, & pleno liquidum se numine fundit.*

*Nempè Deus gessit viuis animare metallum
Flatibus, & tenues argento claudere vitas.
Ignea vis infusa micat, leniquè fluentem
Materiam tractu penetrat, non inditus humor,
Terreniue hebetant ortus, miniataque massa.*

*Quod si constrictum vinclis, & carcere cæco
Impedias, furit vsquè tamèn, lucisquè cupido
Indignata premi, vacuas se librat in auras,
Mulcibri cum vis infesti admota laceffit,
Et tumidam irritat cæcis feruoribus iram.
Siuè auri retinere paras, siuè aggere ferri,
Siuè etiàm offini vinctum sociare metallo,
Emicat, obstantemquè ingrato pondere molem
Rumpit ouans, magnoquè potens vorat omnia nisu.*

*At viuaces motus constringere vitro
Fert animus, sentit quassas hoc obice vires,
Corpora frustrato pertentat vitrea morsu,
Ceu quando allisi possunt ad litora fluctus,
Aut vis indocilis Boreæ, cum flamine rauco
Proludit, tentatquè viam, si fortè se uero
Acolus hunc adamante ligat, cadit improbus aura
Impetus, & fractam recoquit sub pectore bilem.*

Hydrargirum quis neget fuisse plebem, cum omnia excuteret, nulloquè
pisset moderamine regi? quis verò nesciat, vt vitro hydrargirum, ità
COMITIS de ONNATE prudentia Neapolitanam plebem compo-
tam fuisse, & ad Regis obedientiam reuocatam.

*Salve inuicte Heros non concessure Quirino
Laudibus, ac meritis non concessure Camillo.*

Phrenoschema VII.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

1900

1900

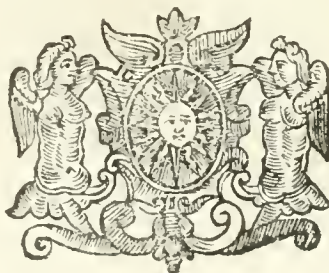

THEATRUM

FLVVIVS Tacito meatu fluens Optimi Principis symbolum
Claudio fuit in Consularu Manlij Theodosij Imperatoris

*Lenè fluit Nilus ; sed cunctis amnibus extat
Vilior , nullas confessus murmure vires ;
Acrior at rapidus tacitas prætermeat ingens
Danubius ripas : eadem clementia seui
Gurgitis immensum diducit in hostia Gangem .
Torrentes immanè fremant , lapsisque minentur
Pontibus , inuoluant spumoso vertite sylvas .
Pax maiora decet . peragit tranquilla potestas ,
Quod violenta nequit , mandataquè fortius urget
Imperiosa quies*

Quo symbolo aptissimè nostri Excellentissimi COMITIS clementiam ,
& humanitatem expressimus , cùm pacandæ Neapoli victor accessit , quæ-
nàm illa mansuetudo fuit , cùm in neminem ferrum stringi iusserit , Hi-
spanas cohortes pacem ferre docens , non belia .

Phrenoschema VIII.

1870-1871

1870-1871

THEATRVM

CApellæ inter ferocissimas belluas impunè, citràquè cruorem ober-
rantes, honestiores ciues indicant, inter plebeias manus ducen-
tes vitam, tutam quidem illam, nullisquè turbelis obnoxiam, Ex-
cellentissimi COMITIS de ONNATE beneficio, ac prouidentia

*Antè leues ergò pascentur in æthere cerui,
Et freta destituent nudos in litore pisces :
Antè pererratis amborum finibus exul
Aut Ararim Parthus bibet, aut Germania Tigrim,
Quàm nostro illius labatur pectore vultus.*

Phrenoschema IX.

OLIVER J. RAYMOND

2nd Edition

1881

T H E A T R V M

DE Abaride Scythæ memorant veteres, emissam àb eo sagittam à Græcia ad vsquè Hyperboreos Scythas euolasse, vt Suidas Autor est.

Hoc nos Abaridis telo arma COMITIS ONNATENSIS significamus, qui àb Hyperborea gente reggressus in Hispaniam, indè sagittæ instar Neapolim venit, vt motam elideret seditionem, tùm composita Neapoli, Yluam deuicit, eiectisque Gallis suo Regi Augustissimo vctigalem fecit, perindè quicquid mundi terminus obstitit, hunc tangit armis visere gestiens, qua parte debacchentur ignes, qua nebulæ, pluuijquè rores, speramusquè excurrente hoc iaculo à nostro meridie àd extrema terrarum, totum sub sua signa orbem àd Austriacam peruenturum fidem.

Phrenoschema X.

THEATRVM

Ceraunium lapidem in montibus fulmine ictis generari naturalis historiae Scriptores asserunt.

Quis id àd nostrum Excellentissimum **COMITEM** non referat, cuius eximia, ac verè heroica virtus inter bellorum fulmina emicuit potissimùm.

Phre-

OMNIVM SCIENTIARVM. 41

Phrenoschema XI.

THE JOURNAL OF THE AMERICAN MEDICAL ASSOCIATION
PUBLISHED WEEKLY
CHICAGO, ILL., U.S.A.

Vol. 10, No. 1, January 1917

1917

T H E A T R V M

HOrologium præalto impositum pegmati symbolum certissimum est nostri Excellentissimi COMITIS, miranda quippè res est moles horaria, certa per interualla horarum signa excludens, sed maior intus est labor, maioraquè latent, quàm magis enim obstupescet, qui internum illius machinæ artificium contempletur? spectaret enim vt inquit Strada

Artis opus miræ . àd terram reuolubile plumbum

Nititur , & spiris throclea versat onus .

Pondere àb hoc motus : nàm dùm vi vertitur axis ,

Dentatas cogit mordicùs ire rotas :

Morsu illo imp.icitos , obuersosquè orbibus orbes

Pendula suspenso examine libra mouet .

Aeneus hinc turri monitor sonat , & simul horas

Mobilis inscripto lingula in orbe notat.

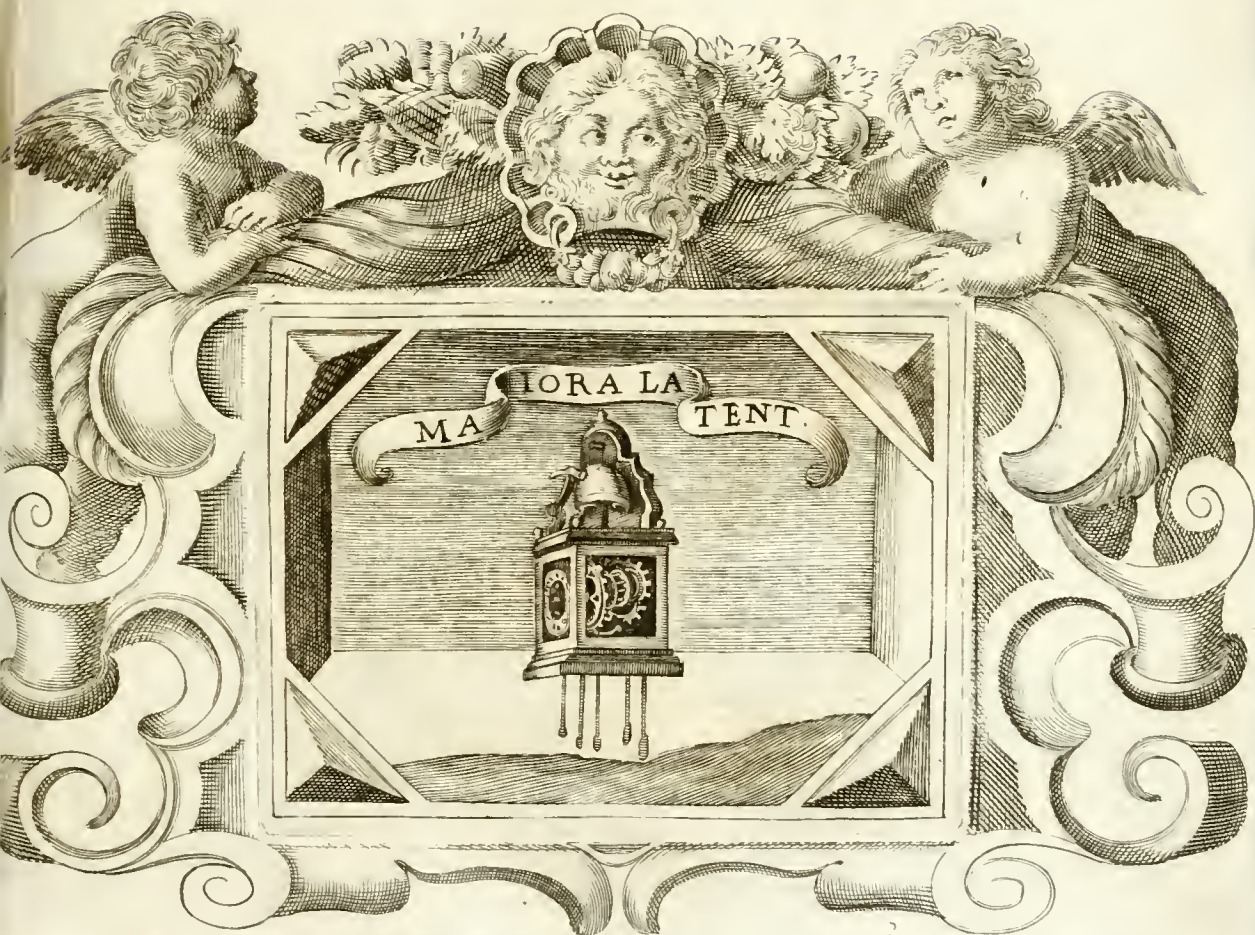
Non aliter qui compositam Neapolitani Regni molem videt àd nostri Excellentissimi COMITIS nutum, qui receptam tam subitò Yluam, qui tot illius præclarissimas in Germania res gestas, aut in Anglia sciat maiora intùs latere, animum scilicèt tam magni Herois non vni tantùm Orbi; sed innumeris gubernandis parem.

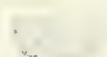
Phre-

Phrenoschema XII.

THE MUSEUM OF THE HISTORY OF MAN

THE MUSEUM OF THE HISTORY OF MAN

T H E A T R V M

GALEA in apiarium versa cùm lemmate , *viuit medio clementia ferro*, nostri Excellentissimi COMITIS paci, belloquè parem animum denotat , qui ità galeam induit , vt non sit ad feriratem composita ; sed ad pacem , sciatquè medijs in armis clementiam adhibere , quasi non aliò pertineat eius ens , quàm vt contumaces suam, vel inuiti lenitatem experiantur. Respeximus etiàm hoc Phrenoschemate ad studia pacis, quæ inter tot bellorum fremitus bene habere iussit , nec literas armorum barritibus terreri ; sed tuta veluti in statione consistere imperauit , in hoc etiam Scipionibus compar ; nam vt Claudianus cecinit :

*Maior Scipiades , Italis qui solus àb oris
In proprium vertit Punica bella caput .
Non sinè Pierijs exercuit artibus arma ,
Semper erat vaturn maxima cura duci .
Gaudet enim virtus testes sibi iungere Musas .
Carmen amat quisquis carmine digna gerit .*

Phre-

Phrenoschema XIII.

T H E A T R V M

SOLINVS Autor est lapidem Hexecontalithon, quo maximè gloriantur Atlantes, sexaginta gemmarum colores in paruo eius orbiculo complecti, quasi in eo collocare voluisse natura videatur quidquid in cæteris sparsisset lapillis, idem de hoc lapillo testatur pòst Plinium Isidorus lib. 16. originum cap. 12.

Ecquis hoc Phrenoschemate nō animaduertit Inuictissimi COMITIS ONNATENSIS virtutes exprimi, in quo omnes enitent illæ, quæcumq; in alijs omnibus poterunt inueniri, vt propterea aptissimè in illum cadat Rutilij carmen

Natura hic posuit quidquid ubiquè fuit.

Aut illud Claudiani

----- & quæ diuisa beatos

Efficiunt, collecta tenes.

Phrenoschema XIV.

THEATRVM

S Alaminios ingentem habuisse nauim narrat Plutarchus in Pericli, quam àd res magni momenti seruabant.

Salaminia Hispani Monarchæ nauis omnium assensu vocari meretur noster Inuictissimus COMES, àd magna quæquè Hispanarum rerum momenta seruatus, siuè inferenda sint bella, seù repulsanda: siuè recuperanda sint regna, seù defendenda: siuè expugnanda præsidia, seù constituenda, quod breui lemmate satis expressimus. Magnos seruatur in vsus.

*Hic res Ausonias magno turbante tumultu
Rexit eques: Strauit Gallos, Yluamquè recepit,
Italaquè Austriaco seruauit scæptra Tonanti.
Totus in arma licet concusso fœdere mundus
Irruat, Alpinis coeant licet arma Gothunni;
INNICVS Alcides dùm Regna Hispana tuetur,
Gallus & extremi vertent sua terga Sueci.*

Phrenoschema XV.

OKLAHOMA SCIENTIFIC

PLANT

IV

T H E A T R V M

Valentius Autor est, Monocerotem prodesse quammaximè agentibus in Africa belluis ; cùm enim òb magnam serpentum in illis regionibus copiam pellucidi, plerumquè amnes veneno inficiantur ; Monoceros admirabili, qua præditum cornu iactat, virtute, aquas expurgat . Igitur illius vestigia ceteræ belluæ sectari solent, & ad fontem cunctari, donec ille intincto cornu, aquarum eluerit, omnemquè veneni suspicionem deleuerit, quo facto tutæ iàm illæ, & hilares lymphis sitim restingunt.

Quous erat veneno peius ciuile bellum . sed cùm ONNATE COMES apparuisset, quicunquè eius sunt signa sectati sumus, perniciem illam euelimus .

Phrenoschema XVI.

1890

11000 1000 11000

11000 1000 11000

T H E A T R V M

FRaxini umbram serpentibus infensam esse nemo est, qui nesciat, quod de Inuictissimo ONNATE COMITE dici aptissimè poterit, qui fontibus adeò obnoxius est, ut illa sicariorum colluuiæ, quæ viuendi nobis securitatem ademorat, nè vlla quidè sui vestigia reliquisset.

----- *non insidiator oberrat*

Facturus quemcumquè reum: non obruta virtus

Paupertate latet, lectos ex omnibus oris

Inuehis, & meritum, nunquàm cunabula quæris,

Et qualis, non undè satus. Sub teste benigno

Viuitur. Eggregios inuitant præmia mores.

Phrenoschema XVII.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

1900

T H E A T R V M

COelum symbolum esse magnorum virorum, cùm ad illius instar perpetuò moueantur, quippè qui grauissimis aguntur curis, & quos, vt aiebat Vespasianus stantes oportet mori, colligitur ex Latino Pacato in habita àd Theodosium panegyri, dùm ait. Gaudent profectò diuina perpetuo motu, & iugi agitatione se vegetat æternitas, & quidquid homines vocamus laborem, vestra natura est. Vt indefessa vertigo cœlum rotat: ità tu Imperator continuatis negotijs, & in se quodam orbe redeuntibus semper exercitatus es.

Allusimus hoc Prenoschemate àd nostrum Inuictissimum PROREGEM, quem Hispani fortuna Imperij maximis quibusquè periculis exercuit, probauitquè àd Aras Flauias, omnemquè Germaniam, & toto diuisos orbe Britannos; Nuperrima verò Italia area fuit, quæ illum velut è cœlo dimissum veneraretur: Romæ primùm, mòx Neapoli, quam non contentus sedasse motam, firmare etiàm voluit, ac stabilire eiectis tam feliciter àb Ylua Gallis, ea tot inter rixas, ac bella constantia; vt cœlo quamsimillimus videatur, vt enim illud circumagentibus se sideribus immotum, ac constans manet, sic illa Magni INNICI maxima virtus enituit, non pallore suffusa, non territa; sed sibi semper vbiquè constans.

Phrenoschema XVIII.

T H E A T R V M

IRIS in sacris literis æterni fæderis inter Deum, & homines symbolum est. Vndè nos illud hausimus àd significandum æternam fore nobis pacem, quàm tantus vir Italiæ reddidit.

Nil INNICI non efficient manus,

Quas & benigno sidera numine

Tuentur, & cura sagaces

Expediunt per acuta belli.

Phrenoschema XIX.

Phrenoschema XX.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
455 N. 5TH ST. NEW YORK, N. Y.
10017-2451
TEL. 212-850-4100
FAX 212-850-4101
WWW.NYPL.ORG

10017

T H E A T R V M

INter rudis, & incompofiti chaos tenebras exorta lux fymbolum
ONNATENSIS COMITIS eft, qui feditionum tenebris fqualente
Neapoli, exortus repentè, vicina immiffus è Roma, omni difcuffa
caligine, veræ pacis, ac tranquillitatis diem nobis reftituit.

Quis fuit ille dies? quæ tunc micuere ferena

Sidera? cùm noſtras appulit ille plagas.

Ire per Auguſtam viſa eſt victoria puppim,

Et tibi laurigera cingere fronde comas,

Ardua; in niueis voluabant fœdera pennis

Auſpicijs rixas tollere certa tuis.

Nec mora, vix Latias tetigiſti victor arenas,

Vix mores ſenſit terra Latina tuos:

Vix alacri ſublimis equo furiata petebas

Limina, cùm vulgi detumuerè faces,

Quiquè modò Hispanas poſcebat in arma phalanges,

Poſcebat poſitis fœdera Ibera minis.

Martia Cæſareos ſileat iàm Roma triumphos,

Prælia cui tantùm viſa triumphus erant;

Sanguine nàm viſum Cæſar fœdauerat boſtem,

Par tibi palma equidèm; ſed ſinè cæde fuit.

Phrenoschema XXI.

Ece

Vulga-

1875 1876 1877 1878 1879 1880

1875 1876 1877 1878 1879 1880

1875 1876 1877 1878 1879 1880

1875 1876 1877 1878 1879 1880

T H E A T R V M

Vulgatum est, quod de lauro traditur, solam inter arbores fulminibus non peti. Id nos Excellentissimo COMITI de ONNATE aptauimus, qui solus inter tot bella inuictus semper, victoriam reportauit

*Pòst Gothicas acies , plebis pòst bella Latine
Nutantes trepida Gallos expellis àb Ylua .
Sic Latio cessere hostes , quererentur vt omnes
Parthenopi te serò datum, victoria velox
GVEVARAM est sectata Ducem , nec profuit hoj
Turrigeris hæsisse locis , spes irrita valli
Concidit , & passis patuerunt lilia portis.*

Phrenoschema XXII.

THEATRUM

TR E S hic à nobis Coronæ expressæ fuerunt, laurea sc., olragina, & graminea cùm lemmate, seu utis omnibus, laurus quippè nostro Excellentissimo COMITI debetur òb tot victorias reportatas. Debetur & olea, quæ sedanti Civicas seditiones imponebatur. Graminea deniquè corona debetur òb solutam Salerni oblidionem, tempeltiuo milite Gallis electis. Quid ni quænam etiàm debeamus, cùm non vnum tantum Ciuem; sed quotquot Neapoli degunt ab intestini, externiquè Martis incommodis asseruerit:

*Nàm tibi quæ poterunt prò tantis præmia reddi
Palmis, aut quantæ pensabunt facta coronæ?
Non solum populi vitam debere fatetur
Te sibi Parthenope; sed quod incundius esset
Lucis honoratæ fructu, venerabile famæ
Pondus, & amissas vires, & regna recepit.*

Phrenoschema XXIII.

THE HISTORY OF THE
CITY OF BOSTON
FROM 1630 TO 1800

By
J. B. B. B.

Published by
J. B. B. B.
1800

T H E A T R V M

Pegasus in planitie obequitans nostri Lycæi symbolum est, subiectus illi campus fauorem nostri Excellentiss. **COMITIS** indicat, qui squalentes inopia literas in spes non vulgares erexit, & fore speramus, ut primo quoquè tempora mercedes, annuæquè nobis præstationes constituentur, ut quam literis vitam noster Excellentissimus **COMES** præstitit, iuuet etiàm alimentis.

*Hinc priscae redeunt artes : felicibus inde
Ingenijs aperitur iter, despectaque Musa
Colla leuant, opibusq; fluens, & pauper eodem
Nititur ad fructum studio, cum cernat uterquè,
Quod nec inops iaceat probitas, nec inertia surgat
Diuitijs.*

Phrenoschema XXIV.

THEATRVM

Compendiarius Mundi globus translatus hùc etiàm à nobis fuit,
vt ostenderemus, quemadmodùm in illo collecta enitent mi-
randa quæquè naturę miracula; non aliter in nostro Excel-
lentissimo COMITE omnium retrò exacti temporis Heroum virtutes,
ac res gestas effulgere, vt suo bono experitur nostra Neapolis,

Princeps Latino Cesare dignior,

Eques Gelonis imperiosior,

Maior bipennium stringere Noricis,

Quæ digna mentis laus erit arduæ?

Quæ digna dextræ laus erit impigræ?

Te Læda mallet, quàm dare Castorem.

Præfert Achilli te proprio Thetis.

Victum fatetur Delos Apollinem.

Credit minorem Lydia liberum.

Phrenoschema XXV.

OLIVIERO TOSCANI M. 11

Donation 1811.

1811

1811

LYRICAE
SCRIPTIONES.

QVAE SINGVLIS
PHRENOSCHEMATIS
ERANT SVBIECTAE,
QVO CONCINNIOR
ESSET APPARATVS,

Placuit perindè, eas quo ordine collocatæ fuerant, post Phrenoschemata hic subiungere.

ODE I.

LÆTATUR ITALIA ADVENTV COMITIS
de ONNATE.

O *Qui me furor Entheus
Phæbum è colle biuertici
Cogit àd Latias plagas
Blando ducere murmure ?*

Quo vatem rapitis Deæ ? ..

Quod Numen citharæ datis ?

Nùm Cælo reduces suas

Terras Indigetes petunt ?

An maior quis in Aonum

Mentes spiritus incidit ?

Ast ò , dùm loquor, igneam

Nubim Iuppiter excutit . ..

En leto tonuit sono

Leuum . Numen àb athere

Delapsim video nouum .

Exultant Zephyri leues ,

Et tellus , & in Italis

Campis exiliunt rosæ .

Nosco Magnanimum Ducem ..

Regni situs Iberici ,

Quo viso Rhodani fugam

Denictus capit incola .

Salve fulgòr Iberiæ .

Nostre pompa Neapolis :

Hostes quo duce concidunt , ..

Et ciues Italos beant

Tanto Fœdera vindice .

T H E A T R V M

O D E II.

L A V D È S E X.^{mi} C O M I T I S D E O N N A T E

Ob eiectas è nòstro Regno Gallorum classes, quæ Duc
Thoma Sabaudò Salerni litora inuasèrant.

H*Vc ò nitentem lauream ,
Hùc dona præliorum
Afferte Diuæ Pieres ,
Dum rector Italorum
Cingendus est adorea ,
Decusquè Cantabrorum .*

*Alpina classis fulminum
Tentarat aneorum*

*Litus Salerni turbine
Vexare; sed decorum
GVEVARA sidus Hesperii
Vesana Gallicorum
Retrò coegit nubila ,
Minasquè classicorum .*

*Cessit Sabaudus impotens ,
Rumorquè liliorum ,
Dùm noster ensis fulminat
In damna barbarorum .*

*Omnes in hostem cuspides
Arsere saniorum ,
Enses in hostem ciuium
Fulsere notiorum .*

*Pugnabat armis INNICVS ,
Dextrisquè Campanorum ,
Qui bella libris hauserat
Certanda detiorum .*

*Tu tuta Siren Italia
In ense GVEVARORVM,
Precare menses INNICO ,
Diesquè tyliorum .*

ODE III.

EXCELLENTISSIMI COMITIS DE ONNATE
Virtutes commendantur .

REGNA vellent nunc Catones,
Frena poscerent Fabrici,
Sceptra Cocles, Brutus aulam,
Si GVEVARAE contigisset
Sidus illis intueri.

Quidquid Ausonum theatra,
Quod Cleanthes, quod Chrysippi,
Quod Platones edocebant,
Quidquid Aonum sub umbra
Docta concinit Thalia,
Cuncta regnant in GVEVARAE
Sparsa pectoris recessu.

Ipsae Pallas, ipse Phæbus,
Ipse Ianus visus alter.

Cede retrò Galla Enyo,
Bella ridet nostra Siren,
Classiumquè, fulminumquè
Martiales apparatus.

Liliati bella veris
Ridet INNICVS colonus;
Ille Gallicæ noualis
Culta demetet timenda.

O Beatas Hesperuci,
Quas GVEVARAE dextra ducit,
O carinas inuidendas,
Quas Iberus argonauta
Perquè fluctus, perquè syrtes,
Perquè bellicos tumultus
Nare sospites adegit.

THEATRVM ODE IV.

EXCELLENTISSIMVM COMITEM DE ONNATE
Sanguine, ac Literis clarum esse.

O Dux Arfacio sanguine clarior,
Princeps Argolica Pallade doctior,
Quem Galli metuunt, quem penitus Gothus,
Quem timet Getici Luna Borysthenis
Dignum conciliet quem tibi barbiton?
Quam dignam meritis exhibeat tuis
Laudem Pieriæ cultor Amimona?
Si te Nestoreum dicere Principem
Tentet, belligeræ gloria laurea
Dici Pierio pectine postulat.
Inter si trabeas, INNICE, fulgidum
Te chordæ resonent, consilium sagi
Martis fulmineam poscit àd aleam.
Pugnasti capulo tam benè prælia,
Vt laudes Phrygiæ viceris Hectoris.
Nec si te memoret nunc Agamemnona,
Mentitur meritis gloria laureas.
Vrbes Ausonias tam benè temperas,
Vt ciues reputent aurea secula
Rursus Italicis reddita manibus.
Te si conspiceret incola Caucaſi,
Aut potor Tanais, non alio Duce
Vellet Austriadum legibus imbui.
Te missis peteret Nuba bipennibus,
Et quas Oceanus dissipat insulis
Gentes, te Meroe, te peteret Lybis,
Et quos Leuconoe roscida prospicit.

ODE V.

EXCELLENTISSIMVM COMITEM DE ONNATE

Sedatis Bellis Musas Neapoli restituisse.

T Andem depositis minis,
 Quas Galli furor inquires
 Centena rate contumax
 Nostris detulerat plagis,
 GVEVARA Duce Pegasus.

Huc Musas iterum vehit.

Illas Martius impetus,

Et sauo fera milite

Bellonę tuba peruicax

Trans cautes, & inhospitas

Rupes egerat exules.

At nunc dum Sapiens regit

Vrbes INNICVS Italas,

Exultant reduces Deæ.

Cunctæ lætitia fremunt

Gentes, ac populi Latì,

Dum nomen sonat INNICI

Doctum, magnanimum, pium

Kindi buccina Castalis.

Felix Parthenope nimis,

Quę tanto Duce fulguras,

Dum regnat Sapiens, licet

Codani maris accola

Insurgat Gothicis tubis.

Alpinę licet euolent

Iuratę dare praelia

Classes, & procūl aneis

Pugnas exacuant globis;

Tuto tu tamen ocio

Luces ducere gestias,

Cum tanti sapiens tibi

Sit, quanti Patrię salus.

THEATRVM

ODE VI.

VNAM COMITIS DE ONNATE MENTEM

Veterum omnium Philosophorum scholas æquasse.

LAVREA doctum redimite crinem
INNICI Musæ, potis est palestras
Qui Mycæneas superire mente, &
Moribus vrbes.

Quidquid Aëtæas radiabat inter
Porticus, quidquid Peripaton inter
Magna Stagira, veterisque mundi
Pompa docebat,

INNICI docto resonant in ore.
Huc àb Argois Sapiens Athenis
Ingeni flores, Academiæque
Transtulit umbras.

O Latinorum nimium beatas
Nobiles vrbes, Sapiens GVEVARA
Quas regit, tantis decoratque fausta
Alite donis.

Iam queri Syrtes veteres sinamus,
Totque Bellonæ mala dissidentis,
Illa si tantum peperisse nobis
Debuit Astrum.

Quod procellosas cohiberet undas,
Quod foret nostris Helice carinis,
Nè latus nimis Aquilo, vel audax
Perderet curus.

Anchora puppim cohibet Latinam
Prouidus custos Italæ biremis,
Africus quàmuis tumeat, notique
Aequora turbent.

ODE VII.

LAUDES EXCELLENTISSIMI COMITIS DE ONNATE

òb assertam è bellis Neapolim.

FAT A pòst belli, rigidumquè Martam
En procùl piètas olea carinas
Cerno Campanas remeare leto

Murmure terras.

Ecquis Heroum prohibere rixas
Classicum nuper Latio inferentes?
Exulem quisnam valuit Latinis

Reddere pacem?

Atticæ mecùm volitate Musæ,
Ocior ventis vaga dùm per astra
INNICI tollor celebrare leni

Pectine laudes.

Plaudat è seris Orientis oris
INDVS. argenti geminent àb vrsa
Sarmatæ plausum, referatquè nostra

Carmina Calpe:

Et maris pinus gemini coronans
Indè letantem terat Adrianum,
Claustra Tyrreni secet hinc nitenti

Murice Nereus.

INNICI exultent scopuli trophæis,
Vièta Gallorum speculemur arma
Gesa brachatæ, lituosquè, cana &

Lilia gentis

Sint triumphalis decora alta VELEZ,
Qui mari, & terra procùl aduolantes
Reppulit Gallos furiata circùm

Bella minantes.

THEATRVM

ODE VIII.

INVITANTVR OMNES TERRARVM ORBIS NATIONES
Ad virtutes Excellentissimi COMITIS de ONNATE suspiciendas.

O Qui sepositi procùl
Eggressi iuga Carpati,
Aut gentis mare Caspiæ,
Niliquè auia flumina,
Aut Albim glacie pigrum,
Quo virtus latitet loco
Industri petitis pede.

Vos qui classibus horridum,
Virtutis studio, mare
Tentatis benè prouidi.
Huc ò, quò Zephyri vocant
Passa vertite lintea.

Quà terras regit INNICVS
Stellantis decor Hesperì,
Sidus Ansoniæ nouum,
Campanis Helice suis.

Si quod fama loquacibus
Nuper detulerat lyris
Votum est cernere, litora
Sirenis petite Italæ.
Quidquid sparsit in Atticis,
Quidquid Numen in Italis,
Aut in pectora Bracmanum
Virtutis, dedit INNICI
Totum mente sub intima.

Recti hæc meta, nec Herculis
Vlterà tendite terminos,
Quos fando dedit INNICVS.

ODE IX.

LAVDES EXCELLENTISSIMI COMITIS DE ONNATE

Ob eieetos è Salerni oblidione Gallos .

I A M minax ferrò , galeaquè turgens
Barbaris Gallus metuendus alis
Nescium vinci quatit obstinata
Classe Salernum.

Vidimus canum Ligerim retortit
Culmine Alpino violentèr undis
Ire Picentum generosa bello
Claustra petentem;

INNICVS dùm consilio minaces
Pugnat in turmas , Rhodanique classes ,
Sternit , & Gallos malè contumaci
Ense frementes.

Sensimus Francham caluisse pugnam ,
Luna dùm Thracum meliùs periret ,
Stricta Rhenanæ vitio cohortis
Sensimus arma.

Quem Ducem Siren Latij ruentis
Innocet rebus? sua Gallicanus
Marte quo pulsus fugitiua condet
Spicula miles ?

Nostra cui partes daret in Sabaudum
Bellicas Siren? potis est GVEVARA
Gallicum ferro pepulisse nostra ex
Urbe timorem .

Ille in Alpinas ubi se cateruas
Intulit stricto metuendus ense ,
Fusus imbellem sua signa vertit
Hostis in Alpem .

Cessit Alpinae ferus hostis oræ,
Sensit ut nostrum trepidus GVEVARAM,
Aegra tùm ponto sinuat vocatis
Carbasa ventis.

THEATRVM

ODE X.

ALIORVM ALIA ESSE STVDIA ; AT COMITEM DE ONNATE
Totum esse in Sapientia, qua Duce Neapolis bella sedauit .

O Gentilitijs pompa nitoribus ,
O & Mæonijs addite laureis
Seruator Latij prouidus , INNICE.

Sunt quos Thessalicos inter acinaces
Raptat armifono gloria puluere,
Seu centungeminæ iuuerit oppida
Cretes Euganeis cingere puppibus.
Seu per turrigeræ litora Tusciæ
Gallos naumachia fundere nobili.

Hunc si Nausichæe mitia iugera
Delectet nitidis pingere floribus .
Illum Dadatijs pendere molibus
Si Semiramios iuuerit hortulos
Gaudentem fluuiio credere ductili
Bacchas , auricomæ flumine Lydia
Nunquàm dimoueas , Martis ut horridis
Vallatus phaleris , & galea tumens
Innuadat Scythicis bella securibus .

Multos tecta inuant , & Parijs pile
Duclæ marmoribus , signaq; Mentori
Dedolata : tument mille decempedis
Extructa artificii lege palatia ,
Seu Xystum libeat , seu specularia ,
Seu pellucidulos addere riuulos .

Te virtus niueo conscia pectori
Dimouit populo , te nitidus pudor ,
Et seruata choris Indigetum fides
Adscribunt superis . dum mea temperat
Euterpe citharam , viuudus integri
Diceris Latij tutor , & imperi .

SINE

ODE XI.

SOLAS MVSAS HEROVM NOMEN ÆTERNVM
Constituere.

SINE montium Lysippe
Animare saxi cælo,
Et àb Africæ latebris,
Parioquè colle ductas
Latè columnas INNICO componere
Tumulare dùm columnas
Fera temporis duella,
Rabiesquè barbarorum
Potuere; sed GVEVARAE
Aeternet una Clio nomen inclytum.
Vbinunc superba Memphis,
Rhodijquè nunc colossi,
Vbi Romuli theatra,
Phidiequè sunt labores,
Inuoluit illa tempus edacissimum;
Potis una sed Thalia
Superire damna lethi,
Potis vnus Hippocrene
Superare bella Lethes,
Viuunt perennem Pindicæ vitam Lyra.
Sonat vsq; Dardanorum
Chelys arma Mantuana,
Tuba Cæsaris trementem
Sonat vsq; per Larissam,
Adhuc triumphos illius tellus sonat.
Sonet una nomen ergò
Chelys INNICI decorum,
Canat omnis & trophæa
Chorus, illius, sororum,
Patrem Latine gentis ingeminet polus.

THEATRVM

ODE XII.

FAMAM COMITIS DE ONNATE TOTO ORBE
Diuagari.

I NTERMISSA diù lyra
Rursus Mæonio carmine nobilis.
Certat te super ardua
Terrarum solito non sinè Numine
Iam nunc, INNICE, tollere.
Ibis sub pedibus quæ niuib. pigra,
Et quæ Piniferis iubis
Motantes apices Acroceræunia
Licturus, præcæl auis
Raresunt humeris sparsa rosaria
Cynthi: non humili ingo
Abscedunt gelidi culmina Pelij.
Leni uetus ab Africo
Ibis quæ Patago, quæ Peruius
Errant, & rigidi Dæbe.
Te famæ bijugis per liquidum æthera
Vadentem peniti accola
Discent Oceani. Flumina Vistule
Qui potat pigra Concanus,
Qui Nilæ latices, & celerem sequi
Tigrim. desine sospitis
Tandem Parthenopes: fama potens Lyre
Dum te conuocat, INNICE,
Et iam Pierium detulit effedum,
Mandensq, aurea Pegasus
Lora, laurifono, non patiens moræ,
Innitit, impiger excitat,
Soffremq, suum te ciet INNICE.

ODE XIII.

AVREAM ÆTATEM ESSE SVB EX.^{MO} COMITE DE ONNATE.

QVI nouari vellet annos ,
 Aureiq; nomen æui ,
 Cùm nouales possidendas

Nulla cautes terminalis ,
 Arbitræq; distineret .
 Cùm tumentem nulla pinus
 Aere Nereum secaret ,
 Nec tubarum clangor ira
 Personaret Martiali ,
 Nec ligones passa tellus ,
 Ferreiq; damna rastro ;
 Sed nitentes sponte culmos .
 Spiccasq; ferret undas ,
 Nec recisa vinitoris
 Falce vitis expedita ;
 Sed retorti nulla ferri
 Iussi turbinem subire
 Dona Massici Lyæi ,
 Nectarisque ferret imbres .
 Cùm nefanda labe nulla
 Nupta polluit cubile ,
 Quin & auri comparandi
 Aestuaret nec cupido .
 In decro tale Numen
 Intuebitur GVEVARA .
 Cessit impotens Erynnis ,
 Quæ Latinos implicabat ,
 Cessit impotens Erynnis ,
 Quæ Latinos implicabat ,
 Cessit ira , cessit ignis ,
 Causa cessit & duelli ,
 Dùm Latina lætus equis
 Regna lancibus gubernat .

THEATRVM ODE XIV.

PARES OMNES ANIMI DOTES ESSE IN NOSTRO PROREGE.

E *T* tristis Liger, & Sabaudus atrox,
Et classes procùl ite liliatæ,
Hispanis oleis micent triumphi,
Et lætas agat Hesperus choreas.
Solem laurigeri vehant iugales
Palmis GVEVARIDVM decoret annos,
Et menses hilares, diesquè Cælum.
Iam tunc Pieriam recludat aulam
Phæbus Mæoniæ decus palestræ.
Festis aduoluent lyris Camænæ,
Et Pindi sonet INNICVM recessus.
Quisquis trans Meroem, pigrumq; Thulen
Doctus Palladijs inhæret umbris,
Et Lyncis vigilis studet Cleanthis
Argumenta suis velit GVEVARÆ
Libris: non alius potis videri
Cæris aptior, aptiorq; cedris.
Par hic belligeri tubis Gradini,
Seu terra velit ille fulminare,
Et turgens adamantino galero
Iras per medias agat cohortes,
Seu classes tumidusq; barbarusquè
Cogat belligeris volare coris.
Par idem calamo, Deisq; Pindi,
Par hic moribus integri Catonis,
Assurgant licet auis Mycenæ
Pellæi Sophia nimis Dynastæ;
GVEVARÆ tamen iugeni decori
Cedant & Macedum, Atticiq; mores,
Unus qui veteres, sophosq; Reges
Denicit calamoq; buccinaq;

ODE XV.

MEMORATIS GVEVARÆ GENTIS HEROIBVS

In nostro Excellentissimo COMITE consistimus.

QUEM ducem, aut quem Gueuaridùm Thalia
Sumis Heroem cithara canendum,
Cuius extremi generosa discant
Nomina Chini.

Qua priùs dices fide laureatum
Sancium, qui barbaricas in alis
Victor, Hispanam maculasse Mauro
Sanguine terram

Fertur? an VELAE speciosa dices
Gesta, quam prolem memores Nauaræ
Iactitant fasti, sonat & benigno
Colle Pyrene?

Fulmen in diros neq; te Suecos
Laurea canos redimite crines
Præterit Pindus, benè, seu Gothunnos,
INNICE, cadas;

Sinè nutantem Austriadum tiaram
Impiger firmes, Duce Ferdinando,
Ductor Alpina licet acer ora
Bella moueret.

Te catenata Vahalis phalanges
Castra Nordingæ capulo metentem
Nuper expertæ, per aprica Scaldis
Stagna sequuntur.

Crescit occulto velut amne Nilus
Fama bellacis nimium Parentis;
Quantus astorum micat Hesperucus
Inter at ignos,

INNICI nomen radiat secundi,
Nostra qui prudens moderator arua
Thetonis splendor, Latiaquè gentis,
Splendor Iberæ.

THEATRVM ODE XVI.

COMITIS DE ONNATE AVSPICIIS TOTVM TERRARVM ORBEM
Subactum iri.

QUID VID Seneca tibia cecinit ,
Cum venturos dixerat annos ,
Quibus Oceanus vincula rerum
Laxet , & ingens pateat tellus ,
Typhisq; novos detegat Orbes ,
Nec sit terris ultima Thule ,
Hoc GVEVARAE contigit aeo ,
Qui consilio victor , & armis .
Quidquid in Vrsa Gothus ademit ,
Quidquid Latio Guisus atrox ,
Dedit Austriacis Regibus vnus :
Ibi Parentis , quàm glaciali
Arcet àb vnda plaustra Boote ,
Signa secutus , hic non alia
Alite victor , quàm Palladia ,
Et mihi liceat ventura sequi
Si fatidico carmine : iam nunc
Lusi video reduces acies
Ope GVEVARAE figere pedibus
Sera Dynastæ en oscula iberi .
Video cines hinc Gothalaunos
Dextram tanti stringere Cupidos
Ducis , Alpinas mittere glacies .
Ferus Hollandæ ciuis arenâ
Iram exosus , & bella sequi
Res Austriacas volet amplecti :
Nullus & extrâ limina mundi
Barbarus agitat , quem sapientis
Signa GVEVARAE non Imperio
Dent Hispani . scilicet hæc laus ,
Hoc sapientis decus Herois
Erit ; abrumpat licet inuidia
Illa doctis inimica modis .

ODE XVII.

INDVLGENDVM CITHARIS. PVLGIS AB EXCELLENTISSIMO COMITE
DE ONNATE Bellis.

S Vspensa tuis sume salictis
Nablia Clio sume canora.
Cessere faces, & furor improbus,
Qui modò Latias presserat urbes.

Fugit auspicijs pulsa GVEVARAE
Belloni truci pallida ferro.
Pax eccè leues candida bigas
Iungit, & Italas permeat arces.

Suspensa tuis sume salictis,
Nablia Clio sume canora,
Sapiens nostras dùm regit oras
GVEVARA poli fidus Iberi.

Crinem spicis redimita Ceres
Iubet Ausonias alma nouales
Seg tam latè titubare iubis.

Venit Erigone rursùs àb astris
Cupiens nostras habitare casae,
Tanta est recti Duce GVEVARA
Norma Latinis addita Regnis.

Suspensa tuis Sume salictis
Nablia Clio sume canora.
Properet tecùm turba sororum,
Omnis àb Hæmo chorus Aonidum
Volet in Tyrio nobilis oëtro.
Discant Zephyri, discat & eurus,
Aquila laudes discat & INNICI,
Vt cùm pennas fortè per Vrsam,
Per & Occiduae litora Calpis
Vertent : roseos quauè iugales
Laxat in albis Mutata rotis,
Totus nomen personet INNICI
Aptum Musis nomen, & armis.
Plaudatquè pari murmure mundus.

T H E A T R V M

ODE XVIII.

LYRA ÆTERNITATEM COMPARARI.

ATTOLLANT alij pilas ,
Et cæse spolijs Pari
Bellacis decus INNICI
Testentur benè seduti .

Sint & saxa Numistica
Qui cælis animent suis .
Argoo Phidie licet
Surgant qui inuidiam creent ,
Et cæsis Ligurum iugis
Pelleo similem duci
GVEVARAM statuunt meum .

Scissis crinibus obuia
Passa Parthenope coma
Imploret decus INNICI .
Occursu illius horrida
Belli classica Civici ,
Et mutæ iaceant tube .

Parte stent alie truces
Galli consilio fugæ ,
Vertant colla comantia ,
Et gæsis , & inanibus
Exuti guleis tremant .
Classes dissipet Africus
Sylvas Alpæ inhospitæ
Aufas Italicum mare
Stultis poscere lilijs .

Hanc fixis animam dare
Contendant Phidie manus ,
Dùm Pindi meliùs Lyra ,
Æterno & decus INNICI
Cogor dicere carmine .

ODE XIX.

COMITIS DE ONNATE LAVDIBVS

Nullas inueniri pares citharas

VO te dicere carmine
 Conetur Polyhymnia?
 Qua Phæbus valeat lyra
 VELEZ dicere nomina?
 Nùm qua fortis Vlyſſei
 Vates Mæonius decus
 Inter Semideos tulit?
 An qua Dardanium ducem
 Mantous cecinit Maro?
 An qua viuida Pindari
 Quondàm concinit indoles
 Certatas in Olympicis
 Ludis, aut Nemees vices?
 Centauros an, & arduas
 Qua Regum cecinit tubas?
 Prome nunc alias lyras
 Clio nomen àd INNICI:
 Qualem non Macedum plaga
 Quondàm Semideum tulit,
 Qualem non Latium genus
 Inter Scipiadas suos,
 Magnum cernimus INNICVM.
 O, me tollite præpetem
 Euri tràns iuga Pindica;
 Tràns nubes, & Olympici
 Culmen verticis arduum,
 Vt ſiqua hic latet INNICI
 Aptam nominibus chelym
 Leni pollice temperem.

THEATRVM ODE XX.

EXC.^{MI} COMITIS DE ONNATE VIRTVS COMMENDATVR
in cijciendis è Salerni obsidione Gallis.

A VREIS Clio quid agam cothurnis,
Quid velint lauri, citharæq; blando
Incitæ pulsu, volitansq; Pindi è
Vertice cantus.

Eccè festiua galea decoræ
Edocent plausu comitante Letæ
INNICI turmæ, modò cùm rumentes
Perderet Alpes.

Mitte captiuas Heliconis oras,
Et leui Clio per inane curru
Victa quæ turres, & aprica surgunt
Claustra Salerni.

Dic vt Alpinas equitum cateruas
Rebus angustis animosa virtus
INNICI retrò propè funeratis
Reppulit armis.

Dic vs aratas speculatus alas
INNICI Gallus, galeasquè, & hastas,
Et triumphales aquilas, fugaces
Vertit habenas,

Tingere Hispanas pauidus bipennes,
Et Latinorum socia arma, latè
Turgidas classes repetens, & euris
Carbasa laxans.

INNICI virtus tibi luctuosas
Expulit Siren Latialis Alpes,
Non Getas posthàc metuas, GVEVARA
Bella fremente.

Quin & irati latus omne mundi
Ferueat quamuis tumidum ducllis,
Hunc ducem Siren meditata, nullis
Occidet armis.

ODE XXI.

MAIOREM NVNQVAM HEROEM TERRAM PEPERISSE.

Qui COMITI de ONNATE conferri valeat.

Ponticas Typhis petiturus undas
 Antequàm velum sinuaret euris
 Prodigus vitæ, patriquè spreto
 Liminis audax,
 Litorum primas relegebat oras;
 Sed reluctantes ubi per procellas
 Impulit tonsis, didicitq; Nerei
 Ferre tumultus.
 Atticæ pgras fugiens arenas
 Veritit antennæ medios per æstus
 Ausus undosis dare laureata
 Transtra periclis,
 Et timor nostram modò qui Thaliæ
 Egit argutas cecinisse sylvas
 Cedat. Herois ciet en GVEVARAE
 Phæbus àd arma.
 Terra non unquàm tulit vlla maius
 Numen. haud vllæ cecinere chordæ
 INNICO maius, meliusuè dudùm He-
 roe Latine.
 Ille ciuilis furiale belli
 Reppulit fulmen, vacuumquè rixis
 Italiam terram docuit beatam
 Vixere vitam.
 Iuuit annona populum, deditquè
 Literas nostris iterùm Lycæis,
 Culmen & regni Erigones tuetur
 Lancibus equis.

Journal of the American Medical Association

Published Weekly, except on Sundays, Holidays, and Days of the Week when the Issue is Suspended

Subscription Price, \$5.00 per Annum in Advance

Single Copies, 15 Cents

Entered as Second-Class Matter, October 3, 1917

Postpaid

Postmaster: Please Send Address Changes to

Journal of the American Medical Association

535 North Dearborn Street, Chicago, Ill.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Act of October 3, 1917

Authorized by Act of October 3, 1917

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

Postage paid by addressee

ICONES
SCIENTIARVM.

QVAS

IN NEAPOLITANI
GYMNASII THEATRO

NOSTRO

EX C.^{mo} COMITI
PLAUDENTES INDUXIMVS.

THEATRVM

E*Cquid in Augusto magis enitet ore GVEVARAE,
Quàm decus eloquij, quàm benè culta Charis?*

*Ingenij non vna nitent miracula: virtus
Non vna illius moribus apta nitet;*

*At mihi quò fieret magè debitus, eminet vna,
Qua mala composuit ciuica, Rhetorice.*

OMNIVM SCIENTIARVM. 69
RHETORICA.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

T H E A T R V M

T A L E decus Logices præfers, seu gymnade certes,
Gordia diffidij vincula suæ feces,

Græcia ut ingenio cedat tibi victa, GVEVARA,
Et vetus inuentis cedat Agrippa tuis.

Præmia nè certent reliquæ mihi tollere laudis
Pierides, vici Principis ingenio.

OMNIVM SCIENTIARVM. 70
DIALECTICA.

THEATRUM

ILLA ego sum Physice non ultima pompa *GLORVARAE*,
Hunc ego quem mundum nunc regeret, docui.

Edocui motus, Latij atque hinc non benè mota
Addidicit *VELEZ* vertere dissidia.

An mihi quæ certent reliquæ sint Palladis artes?
Cum me una meliùs fulguret arte *VELEZ*,

OMNIVM SCIENTIARVM. 71
PHYSICA.

T H E A T R V M

T Raijcere ætherios Orbes , atquè astra *GVEVARA*
Mecùm vnà humano doctus es eloquio .

Non sat erant telluris opes , prouincia Cælum
Ingenio facta est , Magne *GVEVARA* , tuo.

Par erit & nostram magè te coluisse palestram ,
Quàm reliquis faueas Palladis Indigenis .

OMNIVM SCIENTIARVM. 72
METAPHYSICA.

THEATRUM

ILLA ego belligeræ mentis fecunda *Mathesis*,
Quæ *Pyrrhum* docui castra locare *Ducem*,
Non numeris contenta meis, non arte fuissem,
Ni numeros *VELEZ* adderet ipse suos
Nec mihi si reliquæ *VELEZ* certabitis artes,
Arma inter palmam detrahet vlla mihi.

OMNIVM SCIENTIARVM. 73
MATHEMATICA.

At the Court of the Lord of the Manor
of the Manor of the Lord of the Manor

THEATRVM

CIVILIS fuerat iam desperata Galeno
Alea, & huic aderat nulla medela malo;

Vnus at Italiae potuit GVEVARA mederi,
Cum & huc reduces venimus auspicijs.

Ergo erit ille meo magis excipiendus honore,
Qui nomen Hippocrates dicitur esse Latè.

OMNIVM SCIENTIARVM. 74
MEDICINA.

THE HISTORY OF THE
REIGN OF
HAROLD GODWINSON

THEATRUM

LANCIBVS *his leges metiris , & Itala Princeps*
Regna , ò , Semideos inter habende VELEZ .

Ipsa iterùm Latios accessi Astræa Penates ,
Aurea dùm rursùm sacula terra gerit .

Ergò sibi qui te certant adscribere VELEZ ,
Erigones certant tollere dimidium .

OMNIVM SCIENTIARVM. 75
IVRISPRVDENTIA.

ET MATHÉMATIQUES DE M. DE LA
FACULTÉ DE MÉDECINE

THEATRUM

VTRAQUE iura tibi curæ sunt, utraq; calles
Quæ sacra sancivit, quæq; profana Tibris :

Tàm benè Cæsareas tutaris & INNICE leges ,
Quàm benè Pontificum dogmata Romulidum ;

Illa tamèn veterum cedant tibi iura Quiritum ,
Pluris GVEVARAE est relligionis amor .

OMNIVM SCIENTIARVM. 76
IVS CANONICVM.

Aaaa

VNA

THE HISTORY OF THE
REIGN OF
HENRY THE SEVENTH

THEATRUM

VNA quidè̃m, Gueuara, tuum mihi vindico nomen,
Charum nomen es ò INNICE cœlitibus.

Adstitit vna tuis cœli sapientia rebus,
Vna humiles populos reâdidiit vna fidem.

Felicem Austriadum, duce te GVEVARA tiaram,
Quo duce non ullas sentiet illa minas.

THEO-

OMNIVM SCIENTIARVM. 77
THEOLOGIA.

Super has Scientiarum Icones inter pensilis ambulachri, quod medios secat Theatri parietes, proiecturas, Tabula erat nostri Excellentissimi COMITIS Imaginem referens mira Iosephi Reueræ expictam solertia, è regione solij constituta, quod ille infessurus erat. Illi hoc Elogium suppositum erat:

HAC THEATRALI POMPA

*Arcani Theatri lufimus imaginem tui ,
Princeps Sapientiffime .*

*Hæc Scientiarum, quæ tibi plaufum excitant, figna,
Illarum funt fimulachra,*

Quæ tuo in animo , fuo veluti triumphante in Capitolio .

Nil mirum igitur,

*Si pofft bellorum iacturam , ac inteflini Martis incommoda
Reuiuixerint literæ ,*

Quæ in tuis gentilitijs cordibus vitam inuenerant .

Gaudeat fuo bono Neapolis ,

Quas fregerat tyrannus literas , Hispanus Princeps afferuit .

Erunt qui tibi coloffos ftatuant, qui periftylia ,

Vt tantum exprimant Principem .

Certabunt æra marmoribus .

Graijs Latini Lyffippi creabunt inuidiam ;

Literatorum tamèn hominum gratæ vices

Aeterno hoc monimento

Te Literarum vnà , Regniquè Reparatorem teftabuntur

G. N. P. D. Q.

Ha erat nostri Theatri facies, cùm ad statam horam inuitatus à nostro Gymnasiarcha Excellentissimus COMES in nostram Academiam iter intendit. Comitabantur incedentem præter Proregalis Palatij stationarios milites, nonnullæ Hispanorum turmæ ad maiestatem compositæ. vbi ad Gymnasium ventum fuit, Hispanæ turmæ præ foribus constitere, COMES ipse ipso in vestibulo humanissimè exceptus fuit à Illustrissimo D. Ioanne de Salamanca, ac Professoribus omnibus nostri Gymnasij, qui

Cccc

fuis

T H E A T R V M

suis cùm insignibus aderant (quod institutum Excellentissimo Lemensi Comiti acceptum referunt) vbi autèm àd Theatrum progredi cœpit , vnus è Rhetorices candidatis D. Hieronymus Lanfrancus Cauensis Episcopi Nepos, puer eximiæ indolis , hanc àd illum Oratiunculam habuit :

Ades , EXCELLENTISSIME PRINCEPS , Hispani Athlas imperij , vtriusq; Hesperiae Cynosura , unicum sapientiæ pariter , fortunæquè delictum , Ades nostra hac in Academia , dubium , spectator futurus , an spectaculum . In Musarum theatrum accede maius ipse Theatrum , cùm viuant in te Musæ , quarum hic imagines intueris : periissent illæ ciuilibus rixis , nisi tuum in ingenium se recipere potuissent : exanimatæ tubarum clangoribus essent , nisi vna excussæ vita , totidem à te recepissent , quot præfers in Stemmate corda . Accede igitur àd Mercuriales homines recens ipse Mercurius , & quas nobis scientias reddidisti , plaudentes excipe .

Vbi in hanc sententiam loquutus est, demissè illum veneratus , loco cessit , At COMITE àd Theatrum cæptum iter prosequente , festiuissimi Musicorum Chori per intercolumnia nostri Gymnasij ex composito collocati concinnas cantiunculas in eius laudes cecinere , libuit illas etiam hic adijcere :

ECCO pur , ch'al nostro Cielo
 Nuoua stella il lume dà ,
 Ecco pur di nemi il velo ,
Che per gioia si disfà .
Di Guerra il fremito ,
Di Marte il strepito
Ratto s'è n' v'.

Rende à noi nouello Sire
Quel che Marte ci rapì ,
Piouon gioie , e suonan lire
Dou' il ferro incrudelì .

E al

*Hor quì si volgano ,
E al ballo sciolgano
Le Muse il piè .*

*Rasserena il Ciel GVEVARA ,
Che di nubi si coprì ,
Danzan' hor le Ninfe à gara
Don' il sdegno iusuperbì
D'oro si smaltano
Le riue , e vantano
Saturno hor quì .*

F *A ritorno à noi dal Cielo
Con Aſtrea la Pace , e'l Riſo ;
E del ferro il freddo gelo
Hor ſi cangia in paradifo .*

*Fugge il pianto , e lungi il duolo
Spiega il vol da' noſtri Lidi ,
Solo pace , e gioia ſolo
Ne l'Italia hoggi s' annidi .*

*Di virtù beato il Choro
Che fuggendo e l'arme , e l'ire
Ne giacea trà l'Indo , e'l Moro
Hor ne vien frà balli , e lire .*

*Vini pur Heroe ſourano
De le Muse vnica ſpene
Gran ſplendor del Cielo Hiſpano ,
Ch'à noi rechi e gioia , e bene .*

THEATRVM

Ventum deniquè ad Theatrum, vbi omnes Collateralis Consilij Senatores, cœtereq; Togatæ gentes infederant, conuenerant etiàm prima Neapolitanorum Equitum capita, ac Ciues honestissimi. postquam suo in Solio Excellentissimus COMES infedit, antequàm haberetur Oratio, dùm gens omnis componeretur, Musicorum statio è regione Comitum in proiecturis pensilis ambulachii collocata in hæc verba cecinit :

P *IV non canti Argiua lira
D' un' Alcide la bontà ,
Nuoui raggi mentre gira
Sole Ibero di pietà .*

*L'espugnar Busiri , e Antei
Fù gran saggio di virtù ,
Taccin pur' i plettri Achei ,
Nè d' Alcide cantin più .*

*I tuoi preghi il mondo vanti ,
Cui simile vnqua non fù ,
Vengan'hor le Muse amanti ,
Mentre loro accogli tù .*

*Tronca appena il mostro Alcide .
Che da tronchi se rifà ,
La tua mano il mostro ancide ,
Et ogn' hydra si disfà .*

*Al folgor de la tua fede
Se'n fuggì l'infedeltà ,
Al tuo preggio il tutto cede ,
Che la vita al tutto dà .*

*Porta seco e gioia , e riso
Sempre mai l' Hispan valore ,
Riede à noi vn paradiso
Animato dal tuo cuore .*

Interim in Theatrum accessit D. Ioannes Baptista Cacacius Rhetorices , ac Institutionum Ciuilium professor , Vir Hispani nominis studiosissimus , qui sperare se non semel asseruit , aliquandò Excellentissimi COMITIS de ONNATE rebus gestis scribendis se veterum scriptorum gloriam æquaturum. Hic nostro Excellētissimo COMITE demissè salutato in exedram è conspectu illius constitutam euasit , Orationemquè summa dicendi contentione habuit , non sinè omnium plausu , eam perindè libuit hic subnectere :

PRINCEPS
PHILOSOPHVS,

Sive

ORATIO

IN LAUDES EX.^{MI} AC SAPIENTISSIMI

PRINCIPIS

D. INNICI VELEZ

DE GVEVARA, & TASSIS

COMITIS de ONNATE, & VILLAMEDIANA, &c.

Ac Neapolitani Regni Proregis Meritissimi.

HABITA

IN REGIO NEAPOLITANAE

VRBIS GYMNASIO

In Instauratione Studiorum

A D. IOANNE BAPTISTA CACACIO I. C. NEAPOLITANO,

Ac in eodem Gymnasio Institutionum Ciuilium, ac Rhetorices

Professore An. Dñi 1649.

Cum

V M. essem hoc anno rei literariae in hoc Sapientissimorum hominum Theatro ex Rhetorum instituto prolusurus, **PRINCEPS EX C.**^{ME},

siqua in medicendi vis, siqua vbertas est, quam sentio quàm sit exigua, eam omnem tuis à me laudibus tribuendam esse existimaui. Eccuinàm enim studere potius debeat eloquentia, quàm eius encomijs, à quo obruta nupèr bellorum iniuria, ac tumultata, nouo sanè prodigio in hanc lucis vsuram est reuocata? Cuiinàm illa flores omnes, ac cultum, omnemq; dicendi deferat elegantiam, quàm eius præclarissimis rebus gestis, cuius beneficio suo pristino nitori, ac cultui est restituta? Cuiinàm deniquè omnes ingenij vires, spiritum omnem, ac vocem impenderemus, quàm cui vitam, cui liberum hunc aerem, hunc spiritum, hanc vocem, potissimùm verò nostræ huius Academię

T H E A T R V M

instaurationem debemus , quæ ab hostilium partium ducibus suis exedris , suis subsellijs , suo omni splendore excussa , ac spoliata , cadauerosam hanc parietum struem ægerrimè sustentabat , à te verò viuere didicit , & sub Sapientissimo PRINCIPE lacertos erigere , ac præter spem temporum studiorum senectus reddita iuuentute reflorescit . Reparasti labantem , afflictam erexisti , confirmasti iacentem , exanimem deniquè recreasti . Deerant subsellia , & animus sedendo , si qua Pythagoræ fides , sapiens fieri non poterat : insanæ Gallorum classes te aliò distracturæ videbantur ; tu tamèn & bellis idem , & literis aptus , ità arma curasti , vt literas non negligeres , ità respexisti bella , vt scientias non despiceres , ità deniquè ferrum tractasti , vt calamum non detrectares , & dùm tabulas alij in militarium plaustrorum tympana comparabant , alij reficiendis in hac Academia exedris , ac subsellijs operam omnem , ac studium fatigabant . O verè Sapien-

tem ! ò verè Magnanimum Principem ! ò sæculorum omnium memoria , ac linguis omnium commendandum !

Et verò triumphat oratio mea, dùm in tuarum laudum Prouinciam assensu omnium, plausuquè aurigante oratorias laxat habenas . non illa Traianum Plinio , non suos Claudiano Cæsares inuidet , maiorem in te argumentorum oceanum nata , vbi non finè admurmurantis vndiq; plaudentisq; terrarum Orbis aura velificetur ; quæcumq; enim ornamenta, ac decora in alios Heroas, ac Principes sparserunt superi , ea in te vno summa omnia esse voluerunt, ac singularia . Callent pleriq; literas, totiq; sunt in mordendis lauris; sed vsum, & experimenta rerum ignorant penitùs, cùmquè in commune consulere, ac Ciuium deberent utilitati prospicere , gaudent, vt Satyricus aiebat , in bicipiti semper somniare Parnasso. Valent alij vfu rerum; sed literarum ornamentis destituuntur . Detestanda est aliorum condi-

di-

T H E A T R V M

ditio, qui & literis, & vſu rerum valent quam-
maximè, virtutum tamèn ſatellitio non comi-
tantur ; At verò in te vno ea omnia contuliſſe
ſuperos experimur , quę ſingula optimum
quemquè Principem conſtituere poſſent, &
efformare .

Geffit mihi crede animus , & conceptæ
alacritatis impatiens incognita in id tempo-
ris , necdùm Aticis , ac Romanis paleſtris
inuenta in medium vellet ornamenta produ-
cere ; ea enim dicenti mihi oblata eſt cauſa, in
qua nemini deeſſe poſſit oratio ; at verò cui
parem nullus hominum valeat inuenire ; di-
cendum eſt enim de tuis virtutibus **P R I N -**
C E P S E X C E L L E N T I S S I M E ,
quibus exprimendis ſcio me historicum ma-
gis aſſetum , quàm Rhetorem , Lyſippum
potiùs , quàm Apellem ; non enim dicendi
lenocinijs , ac fictis coloribus tua indigent ge-
ſta, quæ ſi nullus adeſſet orator, vota omnium,
acclamationeſq; Ciuium , quos è comuni

naufragio in hanc veræ pacis , qua fruimur , stationem reduxisti, eloquerentur, & licet anticipiti consilio distractus fuerim , nè tuam modestiam læsisse videar ; dicam tamèn , quod Romanus Panegyristes aiebat, non tam me inspecturum quid aures tuæ pati possint , quàm quid virtutibus debeatur.

Atquì cùm tantus sit tuarum virtutum splendor, vt mihi non immeritò timeam , si in illum intentionis aciem , mentemq; conuertero , quod in Solis radios oculos intendentibus euenire consuevit, vt lucis insolentiæ impares, caligent, & hebetentur, tuarum illam virtutum maiestatem saniorum hominum iudicio spectandam obijciam , qui Solis radios speculis exceptos , & tutius vident, & alacrius meditantur; Non aliter ego è Platonis porticu speculum mutuabor , quo redditæ , expressæquè tuarum virtutum imagines , cominendandi pariter, imitandi; nobis exhibeant argumenta . Tunc, inquit ille, beatas fore Respublicas,

F f f f   si aut

T H E A T R V M

fi aut Philosophi imperarent, aut earum Principes sapientiæ studio tenerentur.

Hic vellem quod Poetæ sibi deposcunt, quoties in Semideos eorum offendit oratio, centum scilicet ora, ac centum ex adamante linguas, vt qualem, quantumquè ad Platonici effati contentionem te nobis probaueris, possem ostendere. Mitto autem quod alij in Principibus viris curiosius disquirunt, & inuestigant, gentis scilicet, Patriæq; splendorem, ac decus, quod beatitudinis in partem Simonides reponebat; possem enim ab Hispana gente tuas exordiri laudes, ab illa, inquam, Heroum altrice, à qua se accepisse potius, quàm dedisse Principes Roma fatetur, possem cum ijs, qui terrarum student commensibus totam vestros ob oculos Europen exponere formosissimam illam Agenoris filiam, cuius extremas lacinias, ac sinum exprimant Cymbri, Noruegij, Suedi, Finni, Liuones, Lituani, Prussi, Poloni, Pannonæ, Sclauj, Creatæ, Dal-

Dalmatæ, Græci, Thraces, Serui, Bulgari, Daci, Valachi, ac omnis ad Tanaim amnem porrecta Scythia ; At ventrem inuieta quondam bellis , nunc rerum domina Germania referat : gemina sint illi brachia, hinc clara triumphis , subactisq; gentibus emergat Italia, inde toto Orbe diuisa Britannia : Collum quâ Pyrenæis montibus subiacet Gallia mentiatur ; At verò caput sapientissimorum Principum altrix , ac Regnorum Penthesilea componat Hispania, quasi iamtum ab terrarum orbis exordio Hispaniam in Europæ caput designante natura , vt reliqua haberet Europa, vnde leges acciperet , cuiusq; consilio, ac sapientia regeretur . Tumeant licet Alpes, ac Cœlo delapsa iacent Gallorum lilia, suo tamen capiti decedant oportet . Emergat è Balthico mari fatalis Gothus, Vsedonum, ac circumpositas insulas scandat, inde in Pomeraniam irruat, Stettinum occupet , iungat pontibus Oderam , eiusquè latices victrici galea bibat, gaudeat sede-

T H E A T R V M

deratorum plaufibus , ac Lutherana Erynni
viam pandente cùm Austriaco Ioue luëtetur ,
Lufatos inuadat, Silefiam premat , Boemiam
quaſſet, Morauiani populetur , per Albim, ac
Danubium triumphalia vela dimittat , terri-
uſquè Franchonibus , ac Palatinatus defeſſio-
ne tentata , Bauaris quàm fuſis , quàm laceratis ,
ad Rhænicos montes euadat, Italiam petitu-
rus ; vbi tamèn inter Theutonicas alas Hispa-
nus miles affulſit, tuoq; , ac tui Parentis confi-
lio magis, quàm armis Germanus Bella com-
mitteret , cùm ſuum caput Gothus agnouit ,
coactus cedere , obluëtaretur licet , ceſſit tan-
dèm inuitus , ſuaquè illi temeritas exitium
fuit .

Occurrunt maiorum tuorum imagines, ac
oſtingentos per annos è Nauarræ Regno, ac
Pyrenæis iugis Clariffimi amnis inſtar ad Ca-
ſtellas vſquè tradueta Nobilitas ſibi ſemper
vbiquè conſtans , ac nouis gloriarum acceſ-
ſionibus ſemper digna ; Qualis enim, quan-
tuſq;

tusq; fuit Magnus ille Heroum Parens D. Vela, quem sibi suos inter maiores contigisse, quorum àd nos est demandata memoria tua gens gaudet, vt àb eo regalibus titulis decoraretur; Regium quippè in morem appellari consueuerat D. Vela Dei gratia Comes, vt àd hæc vsq; tempora àd nos traducta fides testatur annalium.

Quis D. Sanciij Gueuaræ illustre nomen ignoret? qui Maurorum impetum Gaditani freti superatis angustijs in Hispaniam irruentium, represfit, ac retardauit, Nauarræq; Regnum suo in exanimi Rege penè exanimatum in vitæ fiduciam, ac spem pristinae libertatis erexit, quo gladio in hostem pugnauerat, exterrita Libitina, nè Regina, quæ eodem cum Rege procubuerat fato, tentaret vterum, quo dissecto, obstetricante tanti Herois gladio, in triumphos, ac victorias infantem eduxit; is enim D. Sancius Abarca fuit, qui tot de Mauris hostibus laureas reportauit, quot

Constat ex priuilegio manu Regia subscripto, quod asseruatur in archiuo Viceriæ Ciuitatis, vbi meminit huius tituli, quando loquitur de D. Larro ne pote d. D. Vela Comitibus

T H E A T R V M

nec Africanus quondam Scipio retulisse narratur .

Et nè per vetera diuagemur annalia , vnus parens tuus veterum omnium instar videri poterit . Testatur eius res gestas etiamnunc Alemania, nèc vllis poterunt temporum vicibus eius in Austriacam familiam merita aboleri . Cùm enim Septemtriones omnium in eam hostium dexteras excitassent, iuratas non antè finem armis , belloquè facturas , quàm eam radicitus euellerent , ipsisquè eruerent è fundamentis : Aut quandoquidem ad excidium illam vocare non possent, vnum saltèm euincerent, vt àb Austriaco vertice Cæsareum diadema excuterent , ac dimouerent . In hoc tot bèllacium procellarum Oceano , vnus ille Parens tuus Typhis affulsit , qui arrepto gubernaculo iactatam inter aduersa ventorum puppim in tutissimam stationem reduxisset ; illius consilium Cynosura fuit , cuius aspectu Austriadum prætoria inoffensa velificaretur :
ille

ille Helenæ fideribus compar fuit, qui certam tranquillitatis, malaciæquè spem oftentaret; sic enim hostiles iētus elufit, vt firmatis fua prudentia rebus Auftriacis, omnem in eundem affenfum Alemaniam impuliffet, vt Ferdinandus II. in Regem Romanorum primò, mox in Imperatorem eligeretur, eiquè obfequentem, ac placidiffimam Boiohæmiam reddidit, cœterasquè Prouincias, quæ antea Palatinis duellis exercitæ mirum in modum tumultuabantur, ac diffidebant.

Testis eft femel, & iterum eadem Alemania, quæ pōft Guftaui furias habuit, quod in Fridlanti Duce timeret, quafi ideò Gothorum timorem veterator ille fuftuliffet, vt ipfe postmodum timeretur, eoquè grauius indè periculum erat, quò clām magis, nulloquè aduertente tecna illa parabatur; fed non adeò delitere potuit, quin fagaciffimo tui Parentis confilio fuboleret: ille è Fridlanti manibus rebellem ficam extorfit, ille àd excidium Imperij

T H E A T R V M

perij laxatum iter obstruxit : caligauit hostilis noctua ad nitidissimi Solis aspectum , Boemus ille Icarus ad Hispanę tanti Herois Sapientię radios repressus est , ac retardatus , & dũ plusquàm par erat fastigijs inhiabat , fallente vestigio , hęsit in lubrico ; testis est Nordlinga Vrbs , in qua victoriam toto Orbe , omniumquę linguis celeberrimam Serenissimus Cardinalis Infans retulit , ac reportauit ; sed non finē tui Parentis consilio , qui frequentissimas Cardinalis Infantis copias Cęsareis suasit adiungi , vt sibi aditus patefaceret , dũ hostem debellaret :

Testem tũ alias , tũ potissimũ te adhibeam , Alemania , cũ in Imperij spem non vnum caput se se erexerat. hĩc ille Lydius Lapis tui Parentis sapientiam nationum omnium dignam encomijs probauit , ac patefecit , cũ potentissimorum totius Europę Principum votis elusis , Ferdinandus III. , qui nũc rerum potitur Augustissimus Imperator tui Pa-

ren-

rentis mira solertia Cæsareo diademate decoratus fuit. Ipsa hæret annalium fides, dum tam ingentia nobis monimenta testatur, exterum scilicet hominem media in Alemania bis labantem Imperij spem in Austriaca gente firmasse consilio, summaquæ asseruisse constantia.

Mitto tamèn hæc, & alia tui Parentis illustria monimenta commemorare; aliorum enim res gestas hac dicendi ratione sectarer, non tuas, cuius encomijs ab Hispania, nostroquæ meridie ad ultimam usquæ Thulen, totoque diuisos orbe Britannos fama circumsonat, quibus in rebus ita te gessisti, id tuæ prudentiæ specimen ostentasti, ut omnium iudicio probatum fuerit, tunc benè res Austriacas constituisse, cum in te philosophari Hispania incēpisset.

Et ut altiùs aliquantò mea repetatur Oratio, nullum latere crediderim, nisi sapientem, benè neminem regna posse, ac Respublicas

Hhhh mo-

T H E A T R V M

moderari . Quomodò enim vrbanas res administrabit , qui politices latices non degustauit ? quomodò imperare bellicis turmis poterit , qui historiam magistram illam temporum nè à limine quidè salutauerit ? quomodò in pace , & otio describet ciuibus iura , qui legum studio nunquàm vigiles lucernas adhibuit ? quomodò armorum , tubarumq; clangoribus iners ille popinæ , ganeæquè pullus intererit , cui nulla est eloquentia , qua seditiosum componere militem , qua timidum possit in hostem accendere ?

Age verò adfit Sapiens Dux , adfit Philosophus Princeps , sit Ilias comes in bello , sit in pace Philosophia , quænàm huius ocium seditio , quinàm militiam hostis inuertet ?

Quidnàm Magnum Macedonem fecit , quidnàm victorem Cœsarem , quidnàm Felicem Octauianum , quàm sapientia ? Aristoteles Alexandrum formauit , Apollonius Cœsarem , Augustum Arius : ideoquè vt faciliùs

Tro-

Troiam occuparet, non decem Achilles, non totidem lacertosos Aiaces; sed decem Nestores Agamemnon optabat.

Quàm tuti Epaminonda duce fuere Thebani? at is è Pythagoræ ludo àd patriæ regimen, àd armorum, belliq; discrimina se contulerat.

Quàm benè Macedones Philippus, quàm benè Græciam administravit? at is magistrum habuit Epaminondam.

Quàm benè primus ille Urbis, & Imperij conditor Romulus pace, belloquè se gessit; at is, si Dionysio credimus, non è sylvis prolusit àd Vrbes, non è pastoritia vita processit àd Regiam; sed è Gabiorum Academijs adlectus fuit ad iacienda Romanę Reipublicę fundamenta.

Prodeat in medium Theodosius meę sententię factururus fidem, qui è Socratis, ac Platonis studio àd Imperium adscitus palàm ostendit nunquàm meliùs res Aufonias constitisse,
quàm

T H E A T R V M

quàm cùm sapientibus traditæ fuerint guber-
nandæ .

Quàm benè Carolo Magno duce Roma-
num reuiuixit Imperium; at is adeò literis in-
hiabat, vt legum nomen capulo curaret inscri-
bi, tùm sapientes homines conquireret vndiq;
quos amaret, vnaquè hæc sapientiæ nota tan-
tùm apud illum valuit, vt Paulo Diacono,
qui Desiderij Longobardorum Regis partes
fouebat, non pepercerit solùm; sed præmijs
etiàm conduxerit ad sui temporis historias
conscribendas.

Mitto Mithridatem, mitto Cosdroem,
hunc Persarum, illum Ponti Regem, mitto
Alphonsum Aragonensem, Hispanum illum
Mecænatem, quem magis sibi Regem conti-
gisse iactat Neapolis, quàm gemini maris Im-
perium, quàm Bacchi, Cererisque certamen,
quàm mitissimam Coeli temperiem, ac natu-
ræ solertis ingenio amænissimorum collium
Massici, Gauri, Falerni, omniumquè pulcher-
rimi

rimi Vefuuij circumpofitam fibi coronam .
 is cùm aliquandò in Auguftini libris fortalfè
 legiffet , Principem finè literis pecudem po-
 tiùs effe , quàm Principem ea fcientias omnes
 hausit auiditate ; quafi non aliter fe Regem
 effe fateretur , nifi fuam etiàm Prouinciam
 literas faceret . O auream illam ætatem ! ò
 feliciffima tempora ! cùm sub Philofopho
 Principe fe fe extulit fapientia . Non mimi
 tunc , non parafiti aulam infidebant , fed Theo-
 logi , Philofophi , Iurifconfulti , ac fapientiffimi
 quiquè aulici erant . Georgius Trapezun-
 tius , Bartholomeus Facius , Ioannes Aurifpa ,
 Antonius Panormita erarium Principis erant ,
 in eos mercedes illæ erogabantur , quas in
 alijs aulis ineptiffimi homines liguriunt , &
 expilant : igitur cùm cœteri Reges in tene-
 bris iaceant , folus Alphonfus in omnium fœ-
 culorum luce verfatur : loquitur adhuc fa-
 pientiffimus Princeps in Antonij Panormitæ
 libris , vbi dicta omnia tanti Regis adhuc po-

T H E A T R V M

steritas discit, adhuc loquitur, adhuc laudibus ad coelum extollit.

Mitto tamèn Alphonsum Aragonensem, mitto coeteros eiusdem consilij socios Imperatores, ac Reges, cùm in tui vnus contemplationem me reuocet Philosophia. Sicubi enim bellorum exarsere faces, tua sapientia restinxit. Sicubi sunt coorta dissidia, tui consilij adhibuit caducæum Hispania. Sicubi perfidorum hominum emerfit audacia, tuam Austria fidem opposuit. Sicubi nutauit religio, tu humeros firmissimos supposuisti. Sicubi exleges homines bella fecerunt, tui opposuisti iura consilij, adeoque Philosophiæ nomen, non mea tantùm oratione; sed totius Terrarum Orbis suffragijs tibi delatum, optimo vindicas iure. hæc tibi dux, cùm Legatus ageres in Alemania, ubi tuam commitendis in pugnis prudentiam prima bellatorum capita suspexere. Quantum dies illa tibi, decus, quantam Austriaco exercitui gloriam
pe-

peperit, cùm non dùm uigefimum eggreffus annum, ac Germanicam legationem obires, nutantibus apud Forum Iulij ceteris Alemanię ducibus, ut ex illis ipsis accepimus, nùm hostem inuaderent, tu qui ad sapientię libellam rem omnem examinaueras, signum pugne dedisti, hostemquẽ loco cedere, ac sua in castra se recipere coegisti, quod eo maiori exceptum est plausu, quò magis præter spem accidit.

Quid cùm legationem in Angliam suscepisses summa illa præditus potestate, quam Plenipotentiam dicimus, quo tempore Britan-
 norum Rex, qui Belgium quasi sibi iniuria maris ereptum, uotis, ac animo meditabatur, Palatini Comitibus bella, quę omnem de euentu sollicitam Alemaniam detinebant, causatus, ingentem adornabat classẽ, in speciem, ut Palatino suppetias ferret, re uera ut in Belgicas Hispanorum Prouincias bella conuerteret.
 Quid hic ageres, PRINCEPS EXC.^{ME}? peteres
 no-

T H E A T R V M

stro ab Augustissimo Rege, quid in ea re, tibi foret deliberandum? At interim si tam ingentem exercitum in Belgij continentem contigisset exponi, nova Bellorum incendia in ea terrarum plaga exarsissent. Cardinalis Infantis copiae florentissimæ, quæ tantæ non Gallis, & Batavis, sed & cœteris hostilibus Germaniæ nationibus erant formidini, Anglicarum obiectu non nihil e sua dignitate, ac splendore decessissent. Incertæ res aleæ videbatur, nec cunctatione opus erat. Igitur Q. Fabij constantiam æmulatus, qui ut è Saguntina obsidione Annibalem remoueret, excusso togæ sinu, vtram vellet, pacis, an belli conditionem proposuit: ad Anglorum Regem adisti (ut ex locupletissimæ fidei testibus, qui ibi tunc aderant spectatores, ad nos relatum) impauido vultu, ac verè Hispano Principe digno, Austriaci Regis arma toto Orbe victricia, Hispanumquè robur minatus, nisi tot militares dimitteret apparatus in classem recepto Archi-

chitalaffo , profectiōnequē sublatiſ iām anchoris , velorumquē finibus iām laxatis . imminente . tantumquē dicendo valuisti ea eloquentiæ fulmina euibraſti , vt reuocari mandata , contineri ille milites , iuſſerit , & nè quidquàm hoſtilis mobiles illę roſtratarum nauium inſulæ aduerſus Hiſpanorum Pro- uincias molirentur , edixit.

Ecquis hunc hominem cū Metellis, cū Marijs, cū Scipionibus non componat? Ecquis non lætetur noſtra hac tempeſtate inter degeneres mundi ſeneſcentis annos priſtinæ illius virtutis Semideum intueri? Quid ſi reliquas illius res geſtas in Anglia proſequi dicendo vellem , quarum fama ab extrema illa Europæ lacinia toto Terrarum orbe circumuolat: Proſectò nullum haberent, non dicam Athenæ, vel Sparta; ſed nè ipſa quidē Roma, quem illi conſerret.

Sed quandoquidē meus in Romam incidit ſermo , qualem te ibi exhibuiſti eò miſ-

T H E A T R V M

sus Legatus? Quodnam in illo tam ancipitis aleæ ludo tuarum virtutum specimen ostentasti? cum potissimum ob debacchantem per id temporis nostra in hac vrbe, Regnique Prouincijs ad fati satietatem seditio-nem, non vna essent partium studia. Quid plura? ita ea in Vrbe tuarum virtutum Maie-stas enituit, vt Pontifici Maximo charus esses in paucis, vnicè diligereris à ciuibus, incerti-què inter timorem, ac reuerentiam Galli, tuam prudentiam obseruarent. Omnium de-niquè vna vox esset, se oratorum omnium ne-minem ad illam tempestatem vidisse, qui tam benè versare se sciuerit, ac circumagere, vt à amicis ferretur in oculis, timeretur à hosti-bus, ac coleretur.

Et verò nostro bono (sic Regni salutem superis constituentibus) Romam orator ac-cesseras, vt indè modico flexu curandæ Nea-polis, componendæquè curam fulciperes; Quis enim ciuiliū bellorum temperauit in-faniam?

saniam? Quis decimis iactatam fluctibus Re-
 gni nauim in tutissimam stationem quodad-
 modò manuduxit? Quis obductum teterrimis
 celum hoc nimbis immisso veluti Sole suæ
 pristinæ serenitati restituit, quàm tui vnus Sa-
 pientia singularis? omnium dignitates, spes, ac
 fortunas omnes, vitam deniquè ipsam in sum-
 mum discrimen adducta periclitabamur: Ci-
 uitas hæc luxuriantis naturæ delictum, amæ-
 nissimum Europæ totius emporium, Musa-
 rum sedes iucundissima, quæ cùm alibi na-
 scantur; hîc visæ sunt adolescere, vrbium in-
 felicissima, ac suarum gloriarum tumulus vi-
 debatur; sed mittamus catastrophem hanc in
 scenam reducere, cùm illius spectatores om-
 nes fuerimus; dicam tamèn eò rem redactam
 fuisse, vt expes esse ceptauerit, nisi te nobis
 pium, magnanimum, sapientem, talem de-
 niquè, qualem ea temporis conditio postu-
 labat, diuina prouidentia tradidisset, verèquè
 probasti interesse quammaximè inter arma-
 tum,

T H E A T R V M

tum, ac sapientem Ducem . Obuia in historiarum monumentis ea omnia habuisti, quæ & bellandi pariter, & componendi bella, rationes, ac momenta suppeterent. Haufisti è Rhetorum campis eam dicendi vim, eamquè copiam, qua infana disfidantium capita flectere ad sanitatem posses, & emollire. E philosophorum libris ea virtutum semina delibasti, quarum nomen ipsum, ac fama ità tumultuantes Populos nostro Augustissimo Regi conciliauit, vt illi ipsi, qui arma armis, cædes, cædibus, incendia incendijs cumulauerant, antequàm te præsentem aspicerent, non sinè lacrymis, ac suspirijs exoptularent, eorumquè temporum quererentur conditionem, quæ eos à tam pio, optimoque Principe distineret; Nunc verò præsentem vident, suis votis, ac desiderijs parem, suamquè reddunt Claudiano fidem, dùm ait aliarum gentium, ac nationum Prouincias suo Romanos imperio adiecisse, vt haberent vn-

dè

dè segetes, vndè militum robur, equorumquè
armenta colligerent; at verò àb Hispania non
aliud expostulasse tributum, quàm Principes,
quàm Imperatores

Namquè alie gentes , quas fœdere Roma recepis ,

Aut armis domuit , varios aptantur in vsus

Imperij : Phariæ segetes , ac Punica messis

Castrorum deuota cibo : dat Gallia robur

Militis : Illyricis sudant equitatibus ala

Sola nouum Latijs vectigal Iberia rebus

Contulit Augustos : fruges , æraria , miles

Vndiquè conueniunt , totoquè ex Orbe leguntur ,

Hæc generat qui cuncta regant .

Age verò quammagnificè virtutum hic in te
enitet apparatus, ac primùm quantæ Principi
debet curæ esse religio, quantæ Iustitia, quan-
ta debet in rebus omnibus esse temperantia,
quanta fide, quanta prudentia, quam magno,
ingentiq; animo, quanta deniquè humanitate,
quantoquè ingenio, quæ qualia in te sint non
linguæ solùm; sed mores ipsi ciuium , ratio-
què viuendi apertè satis ostendit, cùm enim
censura sit vita Principis, eaquè perpetua , ad

T H E A T R V M

eam subiectæ gentes, ac nationes diriguntur. Hinc factum olim, vt sub Alexandro Macedone bellicæ laudis studio Macedones oblectarentur, voluptuosi fuerint sub Dionysio Siracusani, Religiosi sub Numa Quirites, pugnaces sub Anco Martio, seditiosi sub Iulio Cæsare, sub Marco Antonio philosophi, ac literis dediti, eademquæ tuis auspicijs facta est Ciuitas Neapolitana, ac ipse es.

Labefactauerant, ac pessumdederant omnia, nescio quinam, qui suorum Regum ruina emergere cupiebant; sed vt primùm affulsisti, nebulæ illæ, quæ ingenti nostro in Hispanos amoris prætendebantur, quodam veluti nitidissimi Solis aspectu euanuerunt. Inuertere nostram illi fidem, & obsequens in Hispanos ingenium nitebantur; sed tua fide effectum est, vt perfida illa Gallorum colluies vix fugæ compos aufugerit. Iustitiam illi exulem egerant, cum bona nostra diriperent, nostrisque iugulis minarentur;

tu tamèn eieētis è Latio Gallis, nobisquè pietà illa formidine liberatis, extorrem antea, ac peregrinam nostram in hanc Urbem Iustitiam reduxisti. Compositæ sunt res Neapolitanæ, & ad Iustitiæ libellam sub iusto Principe conformatæ, non gratiosis togæ, non reliqua munia; sed emeritis impenduntur. Non auro dignitates emuntur; sed sudoribus, probantquè Cleanthis lucernæ trabeatos homines, non specula, & calamistra, ijquè digniores qui probiores, nec reijcit quemquàm municipium, quem virtus Urbanum facit: nullus ex scelestis timor, cùm scelerum ultor sis seuerissimus: Optimus quisquè nostro Principi amicissimus: nullius facinora eius gratia fulciuntur: Adulteria, incestus, rapinæ, & illa sicariorum colluies, quæ vivendi nobis securitatem ademmerant, aliò iàm migrarunt, si vsquàm illis consistere licet. Sancta est ciuitatis facies, pudica, humana, & sub Philosopho Principe sapientiæ studiosis-

T H E A T R V M

fisfima. Sinamus igitur veteres queri calamitates, si talem, ac tantum nobis Principem afferre debuerant.

Prætereo reliquas illius virtutes enumerare, quæ tales, ac tantæ sunt, ut me prius non dicam clepsydra; sed vita ipsa deficeret, quam illas possem præ dignitate recensere.

Clamet nunc si volet Cicero, ò vitæ Philosophia dux, ò virtutis indagatrix, tu Regna peperisti, tu dissipatos homines in vitæ societatem conuocasti, tu magistra morum, tu disciplinæ fuisti, ad te confugimus, à te opem petimus; Hæc enim omnia in nostro sapientissimo PROREGE experimur, qui huius ope Philosophiæ versam in Agauen Neapolim suos Pentheos dilacerantem, ac furiosos illos Orestes, qui in suæ patriæ viscera dementes ficas conuerterant, in eam transtulit consonantiam, qua nunc non sine communi lætitiæ sensu fruimur, ac delectamur.

Iactitet ut libet Augustus lateritiam se Urbem

bem accepisse, reliquisse marmoream, dicat & Septimius Seuerus accepisse initio sui Imperij Rempublicam conturbatam; reliquisse verò velut in statione compositam; quæcumquè enim de illis incerta temporum, ac dubia famæ, in te nos ipsi ad alacritatis, lætitiæquè miraculum periclitamur; non enim luteam tantum, ac testaceam Neapolim fecerant bella; sed cladium compendium, bustum vrbium, ac pristinorum decorum feroce naufragium; tu tamen ab excidijs ad securitatem, è tumulto ad vitam, è naufragio deniquè in portum tutissimum reduxisti.

Ecquis igitur Demarati Corynthij non vursurpet vocem. O infelices patres nostros, quibus talem Principem videre non licuit!

Hùc hùc vestra ingeniosissima ocia, hùc sudatas cùm Cleanthe noctes conuertite, Academici eruditissimi, decantata illa veterum annalium argumenta dimittite, quæ maiora eorum temporum finxit ambitio. hùc potius,

Mmmm

hùc

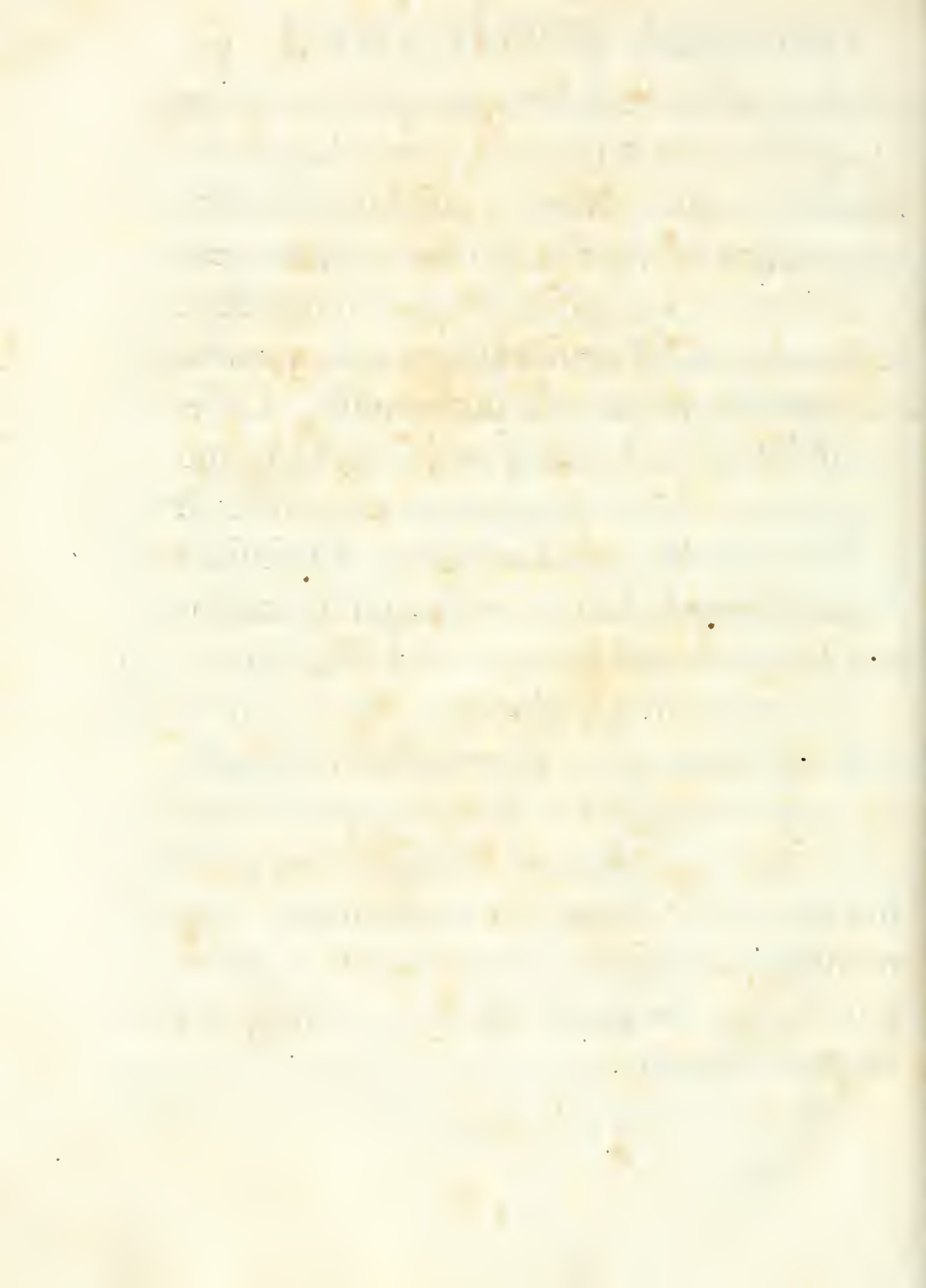
T H E A T R V M

hùc solertes calamos , hùc operam omnem ,
studiumquè conferte, Non Aeneis, non The-
bais vestris citharis vsurpetur ; sed omnium
Heroum instar vnus INNICVS concinatur,
à quo Neapolis habet, vt fit Neapolis; nupèr
enim opprobrium vrbium , ac Italiæ dedecus
videbatur . Certent Tuscis Latina poemata ,
vtra ingeniosius , vtra veriùs illius laudes asse-
qui valeant . Dediscat poesis fabellas , ac lu-
dicra , cùm maior illi pateat in INNICO
campus, non commentis; sed rebus gestis, non
fabularum ; sed historiarum melle luxu-
rians.

Quod vnum superest , Excellentissime
PRINCEPS , literatorum hominum spes ,
quæ in te omnes repositæ sunt, ac collocatæ , è
temporum iniuria, qua maximè labefactantur,
assertas erige, ac tuere, ijsquè auxilijs , quibus
nisi iuuentur , ruinam minantur quam maxi-
mam, prò eo, quo semper in literas amore fui-
sti, fouere non desinas ; nihil enim reliqui lite-
ratis

ratis hominibus bella fecerunt, quàm tui vnus
 sapientiam, ac in studiosos homines beneficia.
 Iacuiſſet in Syluis Maro, niſi Auguſtus illis
 temporibus contigiſſet, qui eius auenam ver-
 tit in tubam, vt è culice Virgilium tranſtulit
 ad Aeneida. Obſoleuiſſet Cyneæ eloquentia,
 niſi eum Pyrrhi pecunia promouiſſet. Diffi-
 ſus fuiſſet Auſonius eloquentiæ, niſi Gratiano
 Imperatore duce pauperiem excuſſiſſet è
 Rhetore verſus in Conſulem. Delituiſſet
 Proæreſij prodigioſa facundia, niſi Conſtan-
 tem Imperatorem Mecænatem inueniſſet.

Te tamèn magis gloriatur Ducem inue-
 niſſe ſapientia, quàm tot anteaſtos Imperato-
 res, ac Reges, quibus & literis compar, nec mi-
 nor es in literatos homines ſtudio, adeoq; no-
 ſtra tenuitas ſe ſe totam in te committit, ſpe-
 ratquè tuis auſpicijs in eum ſe gloriæ, ac di-
 gnitatis apicem euafuram, quem nec optare
 vnquàm eſt auſa.

R H E T O R V M
A C A D E M I A E
S P E C I M E N

Coràm

E X C.^{MO} C O M I T E
D E O N N A T E

Habitum.

THE ACADEMY STRENGTH

THE
ACADEMY
STRENGTH

THE

A B I T A demùm Oratione, in medium Theatrum defiliens Cacacius noster pòst habita ad **PROREGEM** officia, ad subsellia se contulit, vbi aliarum Scientiarum Professores aderant; interùm verò libuit Illustrissimo Domino D. Ioanni de Salamanca nostrorum Studiorum Gymnasiarchæ specimen aliquod Rhetorum Academię, quã

idem D. Ioannes Baptista Cacacius instituerat, coràm **PROREGE** haberi, eam regebat D. Iosephus de Palma Ducis Sancti Elię germanus frater. Assidebant illi D. Ianuarius Suardus filius D. Prosperi Suardi Ducis Castelli Airolę. & D. Hieronymus Lãfrancus Ca- uensis Episcopi nepos adolescentes, quidẽ omnes pari ingenij, ac nobilitatis laude, moribus insuper humanissimis, quiquẽ ciuiliū legum studio Rhetorices ornamenta addenda censebant

Facti species ea fuit Titius cùm captus à piratis fuisset, eum- quẽ filij redimere neglexissent, tandẽ ad extrema vitæ re- ductus testamentum condidit, quo Ecclesiam instituit, filios exheredauit. eo deniquẽ vita functo Ecclesia hereditatem petit, filij eam ad se pertinere contendunt.

Pro filiis in hanc sententiam perorauit Pau- lus de Miro ingeniosissimus adolescens.

O MNIVM Sapientissimus ille Apollinis oraculo Socrates iu- dicatus, Excellentissime Princeps, tale sapientiæ decus con- sequutus est apud omnes, vt eum vita functum paritissimus quidam Orator flebiliter vrgeret semper dicens, sapiusquẽ repetens Theatrum, Theatrum perdidit. Nos autẽ ipso quò miseri- riori cò citrà litem feliciores tantum Principem spectatorem sortiti illud identidẽm repetemus, Theatrum inuenimus, in quo licet nihil impositum offerendum esset ò b tanti Principis authoritatem, cùm
huius

T H E A T R V M

huius sæculi pertasam Astræam vnicus reuocaueris deuectam ad Superos, tùm quia ita libentèr non aspernaris cuiusquè liberas querimonias, vt Comitem sperem tuam, ò Princeps, beneuolentiam in hac causa, in qua, vt muneri satisfaciam meo, video hinc Ecclesiæ Religionem me deterrentem, illinc sua iura eiga filios pietatem exponere; sed quia non ignoro commune illud ex D. Augustino dictum: *Siquis velit Ecclesiam instituere filios exheredando, alium consulat quam Augustinum*; hinc vires aliquantulum resumendo, & quia filiorum defensio mihi delata est, pro illis dicam, & dicam breuius, quàm in re tanta dici posset. Dicendum est enim de illius testamenti apud piratas conditi infirmis viribus, ac nullitate, in quo pater ille decedens, vt Ecclesiæ pietati consuleret, iura sanguinis violauit, ac dùm pius videri voluit, impius magis habitus est. Et licet facti species iam proposita loquatur de capto à piratis, non verò ab hostibus, quibus publicè bellum decretum est, ad duplicem text. in l. hostes, altera de captiuis, & postli. reuers. altera de verborum signific. tùm quia potest intelligi, vel de capto à piratis amicorum, vel illorum, cùm quibus nequè bellum, nequè aliquid amicitie fœdus habemus, vt esset nostris temporibus à piratis Maurorum, idèò rem ita componendam puto, quouis autem modo dicatur, semper filiorum causam præcipuam esse contendam. Et primò si captus fuit à piratis, vt esset Maurorum, non video, quo modò potuerit testari captiuus ille, & si testatus est, quo iure, cùm apud hostes existeret, quibus licet bellum publicè decretum non sit, tamèn nobiscùm nullam amicitiam habent, nullum vsum, nullum hospitium, quas tabulas infirmissimas habere vires firmiter puto, vt consuluit Gozadinus conf. 68. num. 2. & ita dixit Ludouicus Morotius lib. 1. responso 85. num. 6. Sed statim inquiet pars aduersa, hoc apertissimè repugnare tex. in l. qui à latronibus, ff. de testam. vbi qui à latronibus capti sunt, cùm liberi maneant, possunt facere testamentum, sed soluam Hercule difficultatem inferius, vides interim abundare meo. Quod testamentum sic nullum probatur ex ea potissima ratione l. postumumum § in pace, ff. de captiuis, cuius text. intellectus vtpotè contra naturalem æquitatem apparens, non parùm aliquandò iugulauit DD. aliquos, sed meliorem tradidit potissimum Regens Constant.

stantius in l. vnica, C. de classicis, lib. 11. num. 128. dicitur enim ibi si cum gente aliqua nequè amicitiam, nequè hospitium habeamus, hi quidè hostes non sunt, quod autè ex nostro ad eos peruenit eorum fit, & liber homo noster ab eis captus fit seruus eorum, quomodò igitur per tuà fidem, Excellentissime Princeps, poterit captus, ibi condere testamentum cum fiat seruus eorum, & leges omnes vociferentur seruo minimè testamenti factionem competere, l. filius famil. 1. & 2. huius nominis, iuncta l. eius, ff. de testam. Hinc facillimo negotio diluitur difficultas, ex d. l. qui à latronibus, loquitur enim de illis latronibus tex., qui infestantes tantum itinera, iura familiaritatis nobiscum retinent, vel si non retinent, habent cōmercium, vel hospitium, & sic etià intelligitur tex. in l. hostes & l. postliminium 19. §. à piratis, ff. de captiuis, & c. nostrum autè dubium vertitur in capto à piratis illorum, quibus licet bellum publicè indictum non sit, semper tamèn absquè præuia indictione in dictum censetur, quod cum illis non habeamus, nequè hospitium, nequè aliquod amicitiae fœdus, hinc etià cessante bello postliminium in illis locum habet, vt primò in d. l. postliminij ius, §. in pace, ac probauit Angelus in sua q. 31. incipiente exorta guerra, col. 7. quem secutus fuit Bolognius ad Ananiam cons. 1. num. 6.

Remanet igitur plenè discussum, probatumquè simul nullius esse, roboris, ac momenti testamentum illud apud inimicorum piratas conditum. Sed nè videatur in hac filiorum causa, simulquè defensione nimis stricte processum esse, volo dare contendenti aduersario, licèt concedam nunquam, tabulas illas omnem habuisse formitatem omni iure confectas, vel si dicatur testatorem captum fuisse ab amicorum piratis, & sic potuisse condere testamentum, vt supra proposui, benè habet, percontor tamèn hunc Ecclesiæ institutæ patronum, qua ratione potuisse captum illum filios exheredare? quo iure? quales nè leges? permittunt hereditatem à filijs auferri, alijquè deferri? qualia iura sanguinis tantum facinus non humanum ferinum potius patiantur? At inquiet filiorum ingratitudinem, qui cum parentem possent, redimere, non redimere sufficientem præbuisse rationem adimendæ hereditatis, ità suadente tex. in §. si vnum, auth. vt cum de appellatione cognoscitur. Audio, sed scire

T H E A T R V M

cupio, quomodò porrigenda est lex illa ad captum à latronibus, cum disponat hanc ingratitude pœnam incurrere, qui captivum ab hostibus non redemit, eo magis cum sit pœnalis, & odiosa, pœnalis quidem, siquidem filios exhæredat, & exhæredat, si antecedit culpa, in pœnis ergò interpretationem semper minorem fieri debere, exclamavit tex. in l. præsens, C. de pœnis, in cap. pœnis, de regul. iur. in 6. inò in illis nequè ex simili, nequè ex rationis maiori extentionem faciendam esse, probavit tex. in l. si verò. § de viro, ff. sol. matr. ibiquè DD. omnes l. cum quidam, ff. de lib. & posth. & nequè propter rationis identitatem, vt ex multis probat doctissimus Præses Merlinus controu. forensi tom. 1. cap. 47. num. 9.

Non ignoro tamèn DD. multos dixisse causas ingratitude, ob quas filius scribi potest exhæres numeratas in § quamobrem, authent. vt cum, de appellat. cog. posse etiàm porrigi ad alias similes, vel maiores, vt dixit Iason in authent. non licet, num. 6. quem refert Curt. iun. ibi post num. 23. C. de liber. præteritis, ac multi alij, quos sequitur Iulius Clarus in §. testamentum, q. 41. num. 2. & Regius Consiliarius Marcianus cons. 3. Tamèn tantorum virorum pace in iure si strictè loqui velimus nulla extensio fit in pœnis, non valet de vno ad aliud argumentari, vt ipsemet Clarus nostræ conclusioni contrarius aduertit, ac post multos alios probavit Bonacina de præceptis decalogi, discept. 6. q. vnica, puncto 6. Præter quàm quòd ità loquendo DD. isti non parum violarunt literam illius authentici, in quo taxatiuè dixit Iustinus nullas causas alteri liceat opponere, nisi quæ in huius constitutionis serie continentur, hæc numero ingratitude causa à liberis commissæ, in d. § quamobrem non inuenitur, vt perspiciendum erit, Excellentissime Princeps, cuius rectissimum iudicium in omni causa semper fuit grauissimum veritatis auctoramentum.

Prò Ecclesia ità dixit Paulus Liotta adolescens
ingeniosus in paucis.

SI qua in miserorum hominum non iterùm redditura iudicia Pietas est adhibenda, Excellentissime Princeps; Titius hic illam mereretur, Qui cum è Neapolitano soluisset litore, Gades Insulam petiturus, ac secunda vsus nauigatione omnem Italiæ oram præteruectus, indè dimissa Prouincia Sardiniam legisset. Tandèmquè in altum progressus, ac nautico Celeumate Hispaniæ benè precatus Geditano fretto scèliciter immineret, In Pyratarum Myoparonem incidit, Qui scopulorum fraude latebat. Ipse cùm liburnica vteretur, vehendis potiùs mercibus, quàm naualibus velitationibus apta, omnem in fuga mentem adiecit. Sed cùm Pyratæ, & Remigum contentione, & tormentorum insupèr displosione instarent, cessit Miluo, Columba, Italus, Mauro, in prædam obuénit. Bonorum, quæ asportabat omnium iacturam fecit. Iurium Romanorum Ciuium Naufragium passus, ipsoquè capite diminitus, vnâ tantum religionem seruire barbaris non permisit, interîm dilata, filiorum incuria, redemptione, mortem illi seruitutis incommoda maturauerant, quam inter mauros piâ exegit, liberis exhæredatis, eccllesia hærede instituta. Filij qui obliti parentis, tantùm bonorum memores, pijsimâ illius tabulas impietatis insimulant. Tuetur easdem Ecclesia, cuius ego causam defendendam suscepi; Cùm apertè Iustinianus in §. causas, auth. vt cùm de appell. iuncta l. Parentibus, C. de inoff. test. in filios, qui parentes redimere non curauerint, exheredationis fulmen intendat. Cùm igitur in eos armentur leges, ac vindex insurgat Imperator, non est, cur filij, qui destituti parentis pœnam merentur, hæreditatis præmia meditentur. Quid? ingrati in Parentem filij Ecclesiam excludant? sc. hoc esset non solum ingratos prosequi; sed fauoribus; Squalibat inter Barbaros infelix pater, macie, & pædore consumptus; Nitebant

21 bant excussa omni pietate in Vrbe filij, curandæquè cuti nauabant operam.

Propone tibi òb oculos, Princeps Excellentissime, captum à Barbaris Romanum Ciuem, ac Tunetanæ Biremis damnatum. Remigio, nauiganti inclusus carceri, ac volanti Equuleo, ità viuit dùm potest, vt mori vellet, si illi hæc optio proponeretur; O infelicissimorum hominum septa, quæ Cælum, Solem, Aquam, Terramque vertunt in cruciatus, noluerunt eum Barbari ferro exinanire, nè citò ille infelix esse desineret. Non in æquora disturbare, nè pias vndas experiretur, quæ illum pœnis eximerent. Non flammis absumere, cùm non detrimenta, sed incrementa quærent crudelitatis. Igitur tot malis obnoxius infœlix pater ità vexabatur à Barbaris, vt nè à filijs quidèmsolamen vllum experiretur, ità premebatur hostili ferro, vt nè suo quidèmauro à proprijs liberis redimeretur.

Ergò id genus hominum libet ad paternam hæreditatem admittere Ecchleth causa posthabita; Iura omnia in ingratos armantur, & scelus hoc eliminant. Vassallus, qui Domini beneficium feloniam compensat, feudo priuatur, cap. i. de prohibita feud. alien. Si donatarius ingratus probetur, reuocatur donatio, l. i. C. de reuoc. donat. Ingrati actionem dirigi in libertos ingratos iubet text. in l. qui manumittuntur, C. de oper. libertor.

Nàm ergò tantum hoc scelus, nouo exemplo, non modò, non pœnam, sed fauorem sit inuenturum?

Quare in Tersitem euadit Achilles, quo se aduersarij tuebantur, tellari scilicèt non potuisse captiuum, quia caput non habebat, ex § fin. instit. quibus non est perm. Nàm, vt inquit Imperator in l. sancimus, C. de sacros. Eccles., faciendum est discrimen inter res Diuinas, & humanas, Cœlestiquè fauori sua conseruanda est prærogatiua. Ellò igitur ad profanos vsus captiuum testari non posse: At Ecclesiæ fauor indè erit excipiendus, vt cùm potissimum captiui, bona filiorum incuria apud hostes defuncti præcisâ testamenti causa, Ecclesiæ dari iubeat Imperator in §. vnum de prædictis, auth. vt cùm, de appellat. cogn.

Enim-

Enimverò quis præsumatur Ecchlesiam excludere, cui fauendum, & iura omnia, & innara Christianis Pectoribus pietas expostulat. Saluianus, nos, inquit, vsum tantum illarum rerum accepimus, quas tenemus; Commodatis enim à Deo facultatibus utimur, & quasi precarij possessores sumus. Quid autem rectius? Quid honestius? Quàm vt ubi res àb eo discedit, qui vsum habuit, ad eum reuertatur possessio, qui vtendam concessit.

Nec filiorum Cavilla quidquam euincunt, qui textum in d. §. causas; de captis à publicis tantum hostibus loqui contendunt, nec debere extensionem fieri ad piratas iuxta regulas iuris. Nam filios exheredari posse non solum ob causas expressas in nouella 115. sed ob similes etiam vel grauiores communis est Doctorum assensus, vsuque id apud omnes receptum testantur Interpretes in Auth. non licet, C. de liber. præter. Iulius Clarus in §. testamentum quæst. 41. num. 2. Gomef. 1. resol. 11. Gudelinus lib. 2. de iur. nouis. cap. 8. Christinæus vol. 4 dec. 19. num. 5. Grot. lib. 2. manud. cap. 18. Schneid. & Vinnius in princ. tituli de inoffic. testam. Quid si enim filius violentas in patrem non intulerit manus; sed naufragio pereuntem, cum periculo possit eripere, non faciat, perindè exheredari non poterit? At inquires odiosa est exheredatio, & odia extendi prohibent leges, nullaq; interpretatione iuuari, l. cum quidam 19. D. de liber. & posthum. cap. odia, de regul. iur. in 6. Sed occurrat obiectis odia quidè interpretatione fouenda non esse; at legum mentem, etiam si de odiosis agat æqua esse interpretatione iuuanda; cum enim leges casus omnes complecti nequeant, ad similes semper extendi debent, l. 10. cum tribus sequentibus, l. idè 27. D. de legibus. Nequè hinc, inquit Vinnius, excipiendæ sunt leges pœnales; nam & illæ utiquè leges sunt, & obuia passim sunt responsa Iurisconsultorum ad hunc, quem diximus modum, leges publicorum iudiciorum Interpretantium.

Accedat, quod capti à piratis nostrorum temporum, qui plerumq; vel Mauri sunt, vel Turcæ, vt euenit in nostra hypothesi om-

T H E A T R V M

nia communia cùm captis à veris hostibus habent, vt pars aduerfa ingeniosè cùm Constantio probauit ex l. postliminij 5. S. in pace, D. de captiuis, cùr igitur. & causam exhæredandi liberos parentum redemptionem negligentes, communem non habebunt?

Sint igitur Schytæ, sint Trogloditæ, qui ingratis potiùs liberis faueant, quàm Ecclesiæ; at sub Italiæ Coelo sub hoc pietatis, ac Religionis domicilio, nè memoretur quidè tam ingens scelus. Coràm Hispano Principe Diuinæ causæ studiosissimo non audeant impij, & in patrem, & in Religionem filij quidquàm afferre.

Contrà Filios, Don Ianuarius Suardus Primus Assessor.

Nescio quemadmodùm comparatum natura sit; vt plerumquè quos maximè diligimus, oderimus quammaximè. Amant Parentes filios; sed si vertatur in iram, momento temporis charitas illa in natos reciditur, quæ longo tempore adoleuit. Notæ sunt Thesei in Hyppolytum voces:

*Non cernat ultrò lucidum Hyppolitus diem,
Adeatquè manes iuuenis irato patre.*

Et Constantini indignatio in Cripsum filium:

*Iudice parente causa dicenda est tibi,
Meliore causa turpior nunquàm foro
Audita terris*

Nec

Nec alia magis paternas armarunt manus vitia , quàm ingrati-
tudo , Illa Vrbes vertit in solitudines , seditiones plerumquè
parat , fratres vertit in Atreos , filios in parricidas , paren-
tes in hostes . Ut non mirum perindè sit concessisse iura pa-
rentibus non vnam , aut alteram ; sed quatuordecim causas
ingratitude , quarum si vna probetur , filius paterna
exutus hæreditate nulla querela iuuatur , nec inofficiosas
patris tabulas poterit accusare .

At hæc dant ultro aduersarij , ea in re summam totius quæstio-
ni reponentes , Quod Iustinianus Imperator quatuordecim
tantum exhæredanti filios causas præscripsit , quas inter ea
non numeratur , quæ præsentì iudicio ansam præbuit , ca-
ptus scilicèt à piratis parens , & per filiorum socordiam apud
illos defunctus ; sed occurrant obiectis , nec minùs Iustinia-
ni mentem illis obijciam , quam verba . Iustinianus , aiunt
illi , præter quatuordecim causas expressè alias afferri vetuit ;
at vereor nè textum Nouellæ 115. non intellexerint , qui in
hunc modum ratiocinantur . Appellanc illi ad verba , quæ
in hanc sententiam protulit Iustinianus , *Ut præter ipsas nul-
li liceat ex alia lege ingratitude causas opponere , nisi quæ
in huius constitutionis serie continentur* . Clara quidèm illa
sunt ; eorumq; verborum inquit Vinnius ad titulum inst. de
inoffic. testam. non alius sensus est , quàm quod non liceat
ex legibus antiquis causas opponere , quæ in dicta constitu-
tione nun continentur . Deus bone ! quàm expressè id fa-
tetur Iustinianus . *Sed quia* , inquit , *causas , ex quibus in-
grati liberi debeant iudicari , in diuersis legibus dispersas , & non
aperiè declaratas inuenimus : quarum aliqua nec dignæ nobis ad
ingratitude visæ sunt ; aliqua verò cum essent dignæ , præ-
termisæ sunt , ideo necessarium esse perspeximus eas nominatim
præsentì lege comprehendere : ut præter ipsas nulli liceat (non
quidèm similes , aut grauiores ; nam hoc ex identitate ra-
tionis negare non poterat Iustinianus ; sed) ex alia lege ,
(nam aliarum veterum legum causas ipse iam abrogauerat)
ingratitude causas opponere , nisi quæ in huius constitutionis
serie*

T H E A T R V M

seriè cōtinentur, quasi diceret, si opponēdæ hæ causæ sunt ex lege, non ex alia lege opponi volumus, quàm ex nostra, nec perindè negamus, si pares occurrant, aut grauiores, eas opponi non posse.

Nec si quis Iustinianum roget, fuerit nè alia illi mens, nisi quam verbis expressit, aliud sibi propositum dicet. Alioqui filium exheredari voluisset, qui parenti leuem ob rixam manus fortassè intulerit, eum verò, qui parenti inferri iniuriam fuerit, cum ipse prohibere potuerit, dignum paterna hæreditate existimasset. Esset perindè exhæredandus, qui patrem accusaret; qui accusationem instruxerit, iuuerit pretio, consilijs, probationibus, paterna deberet hæreditate iuari. Exuendus hæredis nomine foret ille, qui patri insidiaretur, non ille, qui cum posset, non detexit insidias, Qui falsum testimonium in parentem non protulisset, paternis bonis non esset indignus, at qui alios, vt dicerent subornauerit, dignus foret. O vecordem, o anilem sententiam.

At iniquis odiosa est exhereditatio, ac proindè interpretatione non adiuvanda, l. cum quidam 19. D. de liber. & posth. cap. odia de R. l. in 6, Nequè nos hanc cantilenam ignoramus, non sunt odij interpretationes assuendæ cum de scriptura testamenti, vt inquit Vinnius, cum de facto exhæredati, cum de voluntate exhæredantis agitur; Cœterùm vbi de legis vi, atquè interpretatione disputatur, hoc semper legibus inherit, vt ex mente Legislatorum interpretationem recipiant, vt quia omnes casus, qui quandoque incidere possunt, comprehendere nequeunt, ad eas quoque res, & causas pertineant, quæ quandoque similes erunt, l. 10. cum trib. seqq. l. idè 27. D. de legibus, neque hinc excipiendæ sunt leges pœnales; nam & illæ utiq. leges sunt, & obuia passim responsa Iureconsultorum sunt, etiam leges publicorum iudiciorum ad hunc, quem diximus, modum interpretantium, vt elegantissimè ratiocinatur Vinnius.

Ferendam igitur contrà impium filium sententiam puto, iustè crudelēs

deles inueniat Iudices , qui iniuste immanis in parentem fuit. Paterna illi denegentur bona , qui in miseri parentis caput tot mala comegessit. Armentur in illum leges , qui à piratarum armis patrem non exemit . Naufragium paternæ hæreditatis sentiat , qui paternam libertatem naufragam non adiuuit.

Contrà Filios , D. Hieronymus Lanfrancus Secundus Assessor .

NON me Caspiæ genuerunt rupes , aut Hircanæ mihi tygrides vbera admouerunt , qui filiorum impietatem fouere audeam . immanissimi hominum hanc à natura non hauserunt immanitatem , vt miserrimis parentibus opem non ferant . Ecquis enim illos in suam non restituant Ciuitatem , à quibus cùm nascerentur iura Ciuium sortitus est ? Quis in libertatem eum non asserat , cuius beneficio ei liberum esse contigit ? exhæres igitur sit ille , qui Dominus esse nesciuit . Sed quoniàm iure se tueri iniurius filius audet , quas in sui fauorem ille leges putat esse , in eius odium conuertamus . Vnicum illi in Nouella 115. refugium est , ignarus eam ipsius etiàm causam iugulare . Ait ibi Iustinianus . *Si vnum de prædictis parentibus in captiuitate detineri contigerit , & eius liberi , siuè omnes , siuè vnus non festinauerint eum redimere : siquidem valuerit calamitatem captiuitatis euadere , in eius sit potestate , vtrum hanc causam ingratitude testimonio suo velit adscribere .* Putat filius hæc verba sibi litem adiudicare , & de captis à hostibus Iustinianum loqui , non de captis à piratis , cùm hostes sint illi , quibus Populus Romanus publicè bellum indixit , I hostes , de captiu. I. hostes de V. S. sed ità non sunt piratæ , quibus nullum est publicè bellum indictum : perindè putant in ipsum , Imperatorem exhæredationis causas non extendisse .

T H E A T R V M

Quambellè hætenùs parem in vtroquè casu rationem, parem facere exhæredationis causam demonstrarunt alij. Mihi de captis tam à hostibus, quàm à piratis Imperatorem loqui probandum est, quod si ostendero, iure contrà filium pronunciauero. Dabo igitur hostem esse, in quem publicè P. R. bellum indixit; sed negabo Iustinianum in d. nouel. 115. loqui de captis à hostibus; sed de captiuis, siuè à hostibus capti sint, siuè à piratis, cùm possit quis esse captiuus, licet non à ijs capiatur, quibus publicè Populus Romanus bellum indixit; sed à ijs, cùm quibus nobis pax est, vt sunt piratæ, ità est text. in l. postliminij 5. D. de captiu. & postlim. reuers. vbi ità loquitur Pomponius. *In pace quoquè postliminium datum est. Nam sic cùm gente aliqua nequè hospitium, nequè fœdus amicitiae causa factum habemus, hi hostes quidem non sunt: quod autem ex nostro ad eos peruenit, illorum fit: & liber homo noster à eis captus, fit seruus eorum.* Quibus verbis aperte constat posse seruum (quem idem esse, ac captiuum nemo est qui nesciat) fieri illum, qui à piratis captus est. Igitur cùm Iustinianus in d. nouel. 115. loquatur de captiuis, consequens est non de captis tantum à hostibus; sed de captis etiàm à piratis sermonem habere: perindè ipsa iura, quæ pater se filius esse putabat, contrà illum ferendam esse sententiam manifestè satis euincunt.

Abeat igitur ingratus in parentem filius, nec contrà Ecchlesiam litem audeat instituere, qui stare aduersum se iura cognoscit; nec malè secum actum putet, si sola hæreditatis exclusionem punitur, qui non parentis tantum; sed vestra etiàm animaduersione dignus esset.

D. Iosephus de Palma Academiae Princeps
sententiam contrà filium prò Ecchlesia
tulit in hæc verba :

HActenus, & pro filio, & prò Ecchlesia peroratum est satis. Mihi, quæ meæ sunt partes, Ecchlesiae litem adiudicandam existimo, tum quia exheredari filius non ob 14. tantum causas, quas Imperator expressit in nouell. 115. sed ob grauiiores, aut certè pares omninò potest, ut grauissimi Doctores senserunt Alexander conf. 203. num. 6. lib. 2. Iason in Auth. non licet, num. 7. C. de liber. præter. Ruin. conf. 74. num. 3. lib. 1. Ioan. Saison in consuet. Turon. tit. 27. art. 9. Bellon. in repetit. rubricæ, C. de edendo, num. 81. Iulius Clarus in §. testamentum, q. 41. num. 2. Gomes. 1. resol. 11. Gudel. 2. de iur. nouiss. cap. 8. Christin. vol. 4. dec. 19. nu. 5. Grot. 2. manu duct. 18. Ioan. Schneideu. & Arnold. Vinnius ad titulum inst. de inoff. testam. Ioan. Borch. in §. nominatim, inst. de exheredat. liberor. & alij communiter, ideoquè Menoch. lib. 2. de arbitr. iudic. centur. 3. casu 267. causas exheredationis arbitrio iudicis committendas censuit. ita enim de similibus, ut de expressis ferendum esse iudicium probat apertè tex. in cap. 1 §. 2. vers. sed qui- natura lib. 2. feudor. tit. 24. quæ fuit prima causa benef. amitt. Tum quia tex. in d. nouel. 115. non de captis à hostibus solum; sed de captiuis simpliciter loquitur, quo nomine captos etià à piratis potissimum Mauricis, aut Thracibus comprehendi disertissimè probatur in allata nuper. l. 5. D. de captiu.

Et hoc aliquale Rhetorum Academiae specimen tibi offerre libuit, Princeps Excellentissime, quæ tuis auspicijs in eam se dignitatem euasuram sperat, ut cæteris omnibus sit eloquentiæ palmam præceptura.

IMPRIMATUR

Gregorius Peccerillus Vicarius Generalis
Neapolitanus.

---

*Mag. Fr. Ioseph de Rubeis S.T.D. Ord. Min. Conuent. S. Francisci. Con-
sultor S. Officij, ac Eminentissimi Cardinalis PHILAMARINI
Theologus.*

THE HISTORY OF

THE CITY OF LONDON

FROM THE FOUNDATION

TO THE PRESENT TIME

BY JOHN STOW

Errata

Fol. 1. multa illarum gentium.
Ibid. ignem
Ibid. Vlyflem
Ibid. diggremur
Fol. 2. quo
Fol. 3. nonnunquam
Fol. 8. innemorosum
Fol. 10. Afia
Ibid. aſſeruorum
Fol. 11. ingenti in religione
Fol. 13. lacrymis
Ibid. aggreſſus
Fol. 14. felicius
Fol. 16. quem
Fol. 17. Eraque
Fol. 24. ſi cor,
Fol. 25. coaciliaſſe
Fol. 26. Lijeij
Fol. 27. Neapolis?
Ibid. examini
Fol. 32. Iaſpis
Fol. 35. vlli
Fol. 37. perforaret
Ibid. Aſt
Fol. 40. reggreſſus
Fol. 43. Cladianus
Fol. 46. eius ſunt ſigna
Ibid. aquarum
Fol. 55. bipennium
Fol. 60. Martam
F. 63. àt. iamtum
Ibid. iugeni
Fol. 64. ignos
Ibid. moderator
Fol. 93. quodammodo

Corrige

multa de illarum gentium moribus.
ignis
Vlyſſem
digredimur
quò
nonnunquam
in nemoroſum
Afia
aſſeruatum
in religione, *nàm* (ingenti) *abundat*)
lachrymis
agreſſus
felicius
quam
A Eraque
cor, *nàm* (ſi) *abundat*
conciliaſſe
Lycij
Neapolis
exanimi
Iaſpidem
vllis
perforare
Aſt vbi
regreſſus
Clau. lianus
eius ſigna
aquam
bipennim
Martem
iamnunc
ingeni
ignes
moderatur
quodammodo

Verzameling
JAN BORMA

pecin 89-3
17448

